

First Indian Edition: 1992

©MOTILAL BANARSIDASS PUBLISHERS PVT. LTD
All Rights Reserved

ISBN: 81-208-0976-9

Also available at:

MOTILAL BANARSIDASS

41 U.A., Bungalow Road, Jawahar Nagar, Delhi 110 007

120 Royapettah High Road, Mylapore, Madras 600 004

16 St. Mark's Road, Bangalore 560 001

Ashok Rajpath, Patna 800 004

Chowk, Varanasi 221 001

PRINTED IN INDIA

**BY JAINENDRA PRAKASH JAIN AT SHRI JAINENDRA PRESS, A-45 NARAINA
INDUSTRIAL AREA, PHASE I, NEW DELHI 110 028 AND PUBLISHED BY
NARENDRA PRAKASH JAIN FOR MOTILAL BANARSIDASS PUBLISHERS
PVT. LTD., BUNGALOW ROAD, JAWAHAR NAGAR, DELHI 110 007**

Предисловіе

(предварительное).

Тибетскій переводъ сочиненій Дармакирти, *Nyāyabindu*, и Дармоттары, *Nyāyabinduṭīkā*, котораго настоящій выпускъ содержитъ приблизительно половину, дошелъ до насъ въ различныхъ изданіяхъ Данжура, гдѣ онъ помѣщенъ въ отдѣлѣ сутръ—МДо, первое изъ нихъ въ т. 95-мъ (З), а второе въ т. 111-мъ (З). Въ С.-Петербургскихъ книгохранилищахъ имѣются два изданія Данжура: одно, Китайское, находится въ Азіатскомъ Музеѣ Академіи Наукъ; оно напечатано красной краской и представляетъ собою превосходную ксилографическую работу, гдѣ каждая буква не только четка, но и изящно сдѣлана. Другое изданіе, тибетское (? Нартапское, не всегда сходится съ указателемъ Поталасскаго изданія бар. Шиллинга фонъ Канштатъ), находится въ библіотекѣ И. СПб-скаго Университета, напечатано на тибетской тонкой бумагѣ, черной тушью, весьма не отчетливо, и, безъ помощи перваго изданія, часто совершенно неудобочитаемо. Печатаемый здѣсь тибетскій текстъ представляетъ собой результатъ сравненія текстовъ въ обоихъ изданіяхъ Данжура, а также сравненія ихъ съ санскритскимъ оригиналомъ. Послѣдній былъ открытъ проф. Питерсономъ въ Индіи и изданъ имъ въ *Bibliotheca Indica*. Заранѣе можно было ожи-

дать, что санскритскій оригиналъ окажетъ не малыя услуги для пониманія и исправленія тибетскаго текста и нѣтъ ничего удивительнаго, что ожиданія эти вполнѣ оправдались. Но не менѣе значительны и услуги, которыя, въ свою очередь, тибетскій переводъ оказываетъ для пониманія и исправленія текста санскритскаго оригинала. Поэтому, мы позволили себѣ предложить И. Академіи Наукъ, которая, по иниціативѣ акад. С. Θ. Ольденбурга, предприняла изданіе серіи буддійскихъ текстовъ, подъ общимъ названіемъ *Bibliotheca Buddhica*, издать въ этой серіи, какъ тибетскій переводъ, такъ и санскритскій оригиналъ обоихъ помянутыхъ сочиненій, пользующихся въ буддійской ученой литературѣ заслуженной извѣстностью. Имп. Академія Наукъ охотно согласилась на наше предложеніе, за что мы и выражаемъ ей здѣсь нашу глубокую признательность, равно и акад. С. Θ. Ольденбургу, редактирующему помянутое изданіе.

Въ Данжурѣ оба издаваемыя сочиненія помѣщены отдѣльно, и даже въ разныхъ томахъ, по тому общему правилу, которымъ руководствовались его редакторы, что основныя сочиненія (*mūla*) помѣщаются отдѣльно и впереди объяснительной литературы, имъ посвященной. Мы же при изданіи придерживались другого порядка, печатая то и другое вмѣстѣ, основной текстъ Дармакирти и объясненіе его Дармоттарой, такъ что объясненіе послѣдняго автора всегда слѣдуетъ за объясняемымъ мѣстомъ перваго. При этомъ раздѣленіе текста *Nyūyabindu* на отдѣльныя правила или сутры принадлежитъ намъ, такъ какъ единственная дошедшая до насъ рукопись этого сочиненія такого раздѣленія не содержитъ. Повидимому, строгое дѣленіе на отдѣльныя сутры и не входило въ намѣренія автора, такъ какъ онъ по мѣстамъ, въ особенности въ третьемъ отдѣлѣ, отступаетъ довольно сильно отъ обычнаго лаконичнаго стиля

сутрѣ. При принятомъ нами способѣ совмѣстнаго печатанія обоихъ сочиненій, нумерація сутрѣ представляетъ столько удобствъ, что отказаться отъ нея мы не сочли возможнымъ. Понятно, что слѣдовало держаться одного и того же дѣленія, какъ въ санскритскомъ оригиналѣ, такъ и въ тибетскомъ переводѣ, но это сопряжено съ нѣкоторыми затрудненіями, такъ какъ переводчикъ, сообразуясь съ требованіями тибетскаго стиля, иногда переставляетъ предложенія, и вообще переводитъ основное сочиненіе Дармакирти, не сообразуясь съ переводомъ толкованій, равно и переводчикъ толкованія Дармоттары не сообразуетъ свой переводъ съ переводомъ основного текста, или, по крайней мѣрѣ, съ тѣмъ его переводомъ, который помѣщенъ въ Данжурѣ. Это затрудненіе мы старались обойти, соединяя иногда двѣ сутры въ одну и обозначая ихъ двойнымъ числомъ.

Критическій аппаратъ къ издаваемому тексту будетъ помѣщенъ въ концѣ его; такой порядокъ представляетъ много удобствъ, какъ въ типографскомъ отношеніи, такъ и главнымъ образомъ потому, что облегчаетъ пользованіе изданіемъ для русскихъ подданныхъ бурятъ и калмыковъ буддійскаго вѣроисповѣданія, такъ какъ не нарушаетъ ихъ привычекъ путемъ помѣщенія подъ текстомъ подстрочныхъ примѣчаній на чужомъ языкѣ.

По принятому въ *Bibliotheca Buddhica* способу изданія, въ примѣчаніяхъ помѣщаются не только разночтенія и собственно критическій аппаратъ, но, главнымъ образомъ, всякія свѣдѣнія, способныя такъ или иначе содѣйствовать пониманію текста. Такому способу изданія нельзя не сочувствовать, такъ какъ въ серіи этой печатаются сочиненія, для европейскихъ ученыхъ трудно или даже мало понятныя. При изданіи такихъ со-

чиненій требованіе строгаго разграниченія сферъ собственно критическаго аппарата отъ разнаго рода объясненій содержанія текста можетъ предъявляться развѣ только представителями ученаго педантизма, такъ какъ несомнѣнно, что достигнуть того или иного пониманія текста важнѣе, чѣмъ сохранить выработанные въ другихъ областяхъ филологіи приемы, которые многими отождествляются съ научнымъ методомъ вообще. Тѣмъ не менѣе намъ лишь отчасти пришлось прибѣгать къ такимъ объясненіямъ, такъ какъ главная ихъ часть сдѣлана въ примѣчаніяхъ къ нашему переводу обоихъ издаваемыхъ сочиненій, составляющему выпускъ XIV изд. Фак. Восточныхъ языковъ Имп. СПБ-го Университета.

Въ приложеніи будетъ помѣщенъ полный тибетско-санскритскій *index verborum*.

Ө. Щербатской.

རྒྱ་གར་རྒྱ་དུ། རྒྱ་ཡ་བི་རྒྱ་རྒྱ་མ་སྒ་ཀ་ར་རྩི།
 བོད་རྒྱ་དུ། རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་དུ་བྱེད་པ།

འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་ལྷུར་བ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།

རྒྱ་གར་རྒྱ་དུ། རྒྱ་ཡ་བི་རྒྱ་རྒྱ་ལྷུ།
 བོད་རྒྱ་དུ། རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་ལྷུར་བ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།

རྒྱེ་བའི་གཏུང་བ་རྒྱན་རབ་འབྱུང་རྒྱ་ཅན།
 འགྲོ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འདོད་ཆགས་ལ།
 སྟོགས་པའི་དགྲ་ལྷན་པདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་།
 ཡིད་ཀྱི་ལྷན་པ་སྦྱོང་བར་མཇེད་བ་རྒྱལ།

མངོན་སུམ་གྱི་ལེན་དང་པོ་ནི།

༡༡༡། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་
འགྲུབ་པའི་སྡོན་རུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེ་བསྟན་ཏོ། ༡ །

༡༡༡། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་བྱ་
ཁྱེད་པ་འདིའི་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བཟོད་དོ། །རབ་བྱ་ཁྱེད་པའི་
ལུས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་དང་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་སྒྲའི་དགོས་པ་ནི་
བཟོད་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་པ། དེའི་བྱིར་
དེ་མི་དབྱུང་དོ། །ཅི་སྟེ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
ན་ནི་དེ་བསྟན་པའི་བྱིར་སྒྲ་བཞེད་པའི་རྩམ་པ་ཡང་མི་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ།
༡༠ དཔེར་ན་བྱ་རྩལ་གྱི་སོ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་
བརྟག་པའི་རྩམ་པ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རབ་བྱ་ཁྱེད་པ་འདི་
བརྩམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་རུ་བསྟན་པའི་བྱིར་འདིས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དགོས་
པ་བསྟན་ཏོ། །འདིར་དག་གི་དོན་ནི། གང་གི་བྱིར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
པ་ནི་སྒྲེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་སྡོན་རུ་འགྲོ་བ། དེ་བས་ན་དེ་

བསྟན་པའི་བྱིར་དེ་བརྩམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་རབ་ཏུ་
 བྱེད་པའི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྦྱེས་བྱའི་དོན་ཐམས་
 ཅད་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པས་དགོས་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་
 འདི་བཟོད་པ་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། བཟོད་པར་བྱ་བ་
 རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྦྱེས་བྱའི་དོན་ལ་ཐན་པའི་ཡང་དག་ ༥
 པའི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པ་ན།
 ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིབ་གོད་པ་འདིའི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་དགོས་པའི་ཐམས་
 སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་
 རྒྱལ་མ་གྱིས་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དག་གཅིག་པོ་ ༡༠
 འདིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་རྣམས་དངོས་
 སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་མི་བྱས་ཀྱི། གཅིག་སྒྲིབ་པ་ན་གསུམ་ནི་རྒྱལ་མ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །
 དེ་ལ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་དགོས་པའི་ཚིག་གོ། །སྒྲིབ་པ་པོ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མཛད་པར་རྩོམ་པའི་
 དགོས་པ་དང་། ཉན་པ་རྣམས་ཉན་པའི་དགོས་པ་ཡང་འདིར་བསམ་པར་ ༡༥
 བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུག་པ་ནི་དགོས་
 པ་བརྟགས་ནས་འབྲུག་གོ། །དེ་བས་ན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 ཅིའི་བྱིར་བྱས། ཉན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅིའི་བྱིར་ཉན། ཅེས་ཐེ་ཚོམ་ཏུ་
 བྱུར་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཡང་དག་པའི་
 ཤེས་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་པོར་བདག་ཉིད་བྱ་བའི་ ༢༠

ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་བྱས་ལ། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་
སྤྱད་པ་བདག་ཉིད་ཁོང་ཏུ་ཕྱུང་བར་འདོད་ནས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉན་པས་ན།
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མཇུག་པ་དང་ཉན་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ཁོང་ཏུ་ཕྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་ཆོག་མེད་དེ། མུགས་གྱིས་ཁོང་ཏུ་ཕྱུང་
པ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར་རྟོགས་པ་དང་
ལྟན་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་རྩྭ་མ་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཐབས་ཡིན་གྱི།
གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་གཉིས་
ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

॥

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉན་པའི་སྟོན་རྒྱུ་ཏུ་བཞུགས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་
༡༠ པ་བསྟན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཆད་མ་མེད་པའི་བྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་
འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། རྩྭ་མ་པའི་བྱུགས་སུ་དེ་དག་
བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཆེན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཐོས་པར་ནི་སྒྲས་སུ་
ཟིན་ཀྱང་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བ་བདེན་མོད་གྱི། བསྟན་ན་ཆད་མེད་པའི་
བཞུགས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ལ། ཐེ་ཆོམ་ལས་ཀྱང་རབ་
༡༡ ཏུ་འཕྱག་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་
ཡོད་པ་ནི་འཕྱག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དོན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཡོད་པ་ཡང་ལྷག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་བ། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་མཇུག་
པོ་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཞུགས་པར་རིགས་སོ། །འཆད་པ་
པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ནི་བརྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏུ་གཞན་ཏུ་སྤྱིད་གྱི།
༢༠ པ་བསྟན་བཅོས་མཇུག་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་པ་ལ་ནི་བཞུགས་པར་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དགོས་པ་མ་མཐོང་ལ། འཕྱག་པ་
ཡང་མེད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །མ་
བསྟན་ན་ནི་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིའི་བརྟོན་པར་བྱ་བ་ནི་བྱ་
རིག་གི་སོ་བརྟག་པ་བཞིན་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་པར་འགྱུར་
བའམ། གྲུ་འཛོག་པའི་སྒྲི་བོ་ན་རིམས་ནད་སེལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བྱན་ ༥
ཁྱི་མན་ངག་བཞིན་ཏུ་དགོས་པ་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་པའམ། མ་བག་མར་
ལེན་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་བཞིན་ཏུ་དགོས་པ་འདོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པའམ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་བས་དགོས་པའི་ཐབས་སྒྲ་བ་ཡོད་པའམ།
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་སྲིད་པར་
འགྱུར་ཏེ། དོན་མེད་པར་སྲིད་སྒྲུམ་པ་དེ་དག་ལས་དོན་མེད་པར་སྲིད་ ༡༠
སྒྲུམ་པ་ཅིག་ཡོད་ན་ཡང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཕྱག་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །བརྟོན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུམ་ན་ནི་དོན་མེད་པར་སྲིད་
སྒྲུམ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དོན་ཡོད་པར་སྲིད་སྒྲུམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ།
དེས་ཀྱང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཕྱག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་
རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཕྱག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་ཡོད་པར་སྲིད་ ༡༥
སྒྲུམ་ཏུ་བྱ་བའི་བྱིར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་
གནས་སོ། །

མི་སྒྲུ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །
འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྟོན་ཏེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་དང་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལ་
མི་སྒྲུ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྟོན་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་བསྟན་པའི་ ༢༠

དོན་དང་ཐུང་བར་བྱེད་ན་མི་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐུང་བར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཐུང་བར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིལ་བར་
བྱེད་པས་དོན་དང་ཐུང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་སྒྲིལ་
པ་བྱ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་དོན་དང་ཐུང་བ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་
ཡང་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟོན་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྒྲིལ་བྱ་ནམས་
བཅོན་ཐབས་སུ་ཤེས་པས་གཞུག་པར་ནི་མི་བྱས་སོ། །དེ་བས་ན་དོན་
རྟགས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མའི་འཐུས་བྱ་ཡིན་ལ། རྟགས་པའི་དོན་ལ་སྒྲིལ་བྱ་
བརྟུག་པར་ཐུར་པ་ནི་དོན་དང་ཐུང་བར་འཐུར་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་དོན་རྟགས་པར་ཐུར་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་བྱ་བ་རྟགས་པ་ཡིན་ནོ།
དེ་བས་ན་མ་བཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གང་གིས་
ཐོག་མ་ཉིད་ཏུ་དོན་རྟགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱ་བརྟུག་པར་ཐུར་ཅིང་
དོན་དང་ཐུང་བར་ཐུར་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་ནི་ཤེས་པ་
གཞན་གྱིས་ལྟག་པར་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་བཅད་པའི་ཡུལ་
ཅན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་བ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པའི་དོན་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་དོན་གང་ལ་ནམ་པར་རྟག་པས་མདོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་ཉིད་
རྟེན་སུ་རྟག་པ་དེའི་མདོན་ཏུ་བྱས་པ་སྟོན་བར་བྱེད་པ་ནི་མདོན་སུམ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མཐོང་བ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་པ་ནི་མདོན་སུམ་
ཡིན་ནོ། །རྟེན་སུ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་སུ་དཔག་པ་ཡང་རྟགས་མཐོང་བ་ལས་དེས་

བ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མངོན་
 གྲུམ་ཡང་སྒྲུང་བཞིན་པའི་དོན་ངེས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ཡང་རྟགས་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ནི་ངེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། དེས་ན་ཚད་མ་
 ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པར་བྱས་པའི་༥
 དོན་སྟོན་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་
 ལས་ཡིན་ན། ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པས་བསྟན་པའི་དོན་ནི་
 སྟེག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞིན་ཏུ་ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་པར་བྱ་མི་བྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་
 དོན་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་༡༠
 པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉི་ག་དང་ལྷན་པའི་དོན་ཡང་འགྲོ་བ་ན་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་སྤང་པར་མི་བྱས་སོ། །རྟགས་མེད་
 པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ངེས་པར་མ་མཐོང་པར་འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཏུ་མ་ངེས་
 བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་བྱས་སོ། །དེ་བས་ན་སྤང་པར་མི་༡༥
 བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་
 ངེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པ་གཞན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ།
 དོན་བྱེད་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་དོན་བྱེད་པར་བྱས་པ་ཐོབ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཤེས་པ་བཅའ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེས་བཅའ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲུང་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་༢༠

ན་དོན་བྱེད་ཅུས་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།
གང་ཞིག་དེས་རབ་བྱ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དེས་ཐོབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཐོབ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚུངས་པ་
ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དང་། ཅུས་ཐ་དད་པ་དང་།
༥ རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ནི་རབ་བྱ་བསྟན་པ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་ཉིད་དེ། འདི་
ལྟར་དངོས་པོ་གཞན་ཉིད་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལས་ཡིན་ལ།
ཡུལ་དང་། ཅུས་དང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་འགལ་བའི་ཆོས་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་
པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
༡༠ ཅུང་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་གཞན་ན་གནས་
བར་འཛིན་པ་ཡང་ཡུལ་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
ལྟར་སྒྲིབ་ཕྱ་གའི་གསེབ་ཀྱི་ཡུལ་ན་ནོར་བུའི་འོད་གནས་པ་ལ་ནོར་བུར་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཁང་པའི་ཐུག་ན་ནོར་བུ་གནས་པ་ལ་ཆད་མ་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཅུས་གཞན་དང་ལྡན་པ་འཛིན་པ་ཡང་ཅུས་གཞན་དང་
༡༥ ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རྣམ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་
ཉི་མའི་གུང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་པའི་མི་ལམ་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་བྱེད་ཀྱི་
ཅུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡུལ་དེས་པ་དང་རྣམ་པ་དེས་པ་ནི་སྟན་པར་ཅུས་པ་ཡིན་གྱི། ཅུས་
གང་ཡིན་པ་གོ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཅུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་སྟན་
༢༠ པར་མི་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གང་གི་ཅུས་ན་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་

རུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་མི་སྒྲིལ་སྟེ། མཐོང་བའི་
 རུས་ཀྱང་གཞན་སྤང་བའི་རུས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་
 རུས་གང་རུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་བ་མཛེ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར་རྒྱན་གྱིས་ཁྱེད་
 བ་ལ་གཅིག་བ་ཉིད་རུ་བལྟ་བར་བྱའོ།། ॥ ༥

གང་གི་སྒྲོན་རུ་ཤེས་བ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཅིས་བྱ་སྟེ། འབྲས་
 བྱ་ལས་རྒྱ་ཐུ་བ་ལ་སྒྲོན་རུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱའི་སྒྲ་སྒྲིས་ན་ནི་སྒྲིས་
 ཡུའི་དོན་འབྲུག་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཤེས་བར་འབྱུར་རོ། །སྒྲོན་རུ་
 སོང་བའི་སྒྲ་ནི་སྒྲ་བ་ཅམ་ལ་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་བ་ནི་གཉིས་ཏེ།
 དོན་བྱེད་པར་སྒྲུང་བ་དང་། དོན་བྱེད་པར་བྱས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུག་པར་༡༠
 བྱེད་བའོ། །དེ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུག་པར་བྱེད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 འདྲིར་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོན་རུ་སོང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི།
 དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་བ་ཡོད་ན་སྒྲུང་མཐོང་བ་
 རན་ནོ། །རན་བ་ལས་མངོན་པར་འདོད་དོ། །མངོན་པར་འདོད་བ་ལས་
 རབ་ཏུ་འབྱུག་གོ། །རབ་ཏུ་ཁྱེད་པ་ན་སྤང་བར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར་༡༥
 མངོན་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་པར་སྒྲུང་བ་ནི་མངོན་སྒྲུབ་རུ་
 སྤང་བའི་རྒྱ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་
 བ་དང་ལྷན་བ་རྣམས་གང་ལ་དོན་རུ་གཉེར་བ་རྟགས་པ་དང་ལྷན་བ་
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ་ཉིད་ནི་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་པར་སྒྲུང་
 པའི་ཤེས་བ་ཡོད་ན་ནི་སྒྲིས་ཤུ་དོན་ཤུབ་ཟིན་བ་དེས་ན་དེ་ལ་དོན་རུ་༢༠

གཏེར་བ་རྣམས་ཡིན་གཏིས་མེད་དེ། དེའི་བྱིར་དེ་བརྟག་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བརྟག་བར་བྱ་བར་འོས་པ་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་
ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱའི་སྒྲ་བཞག་ནས་སྟོན་ཏེ་
སང་བ་སྟོས་སོ། །

༥ རྒྱུ་བྱའི་དོན་ནི། དོན་ཏེ་གཏེར་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདོད་བར་
བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དོར་བར་བྱ་བ་ལམ་སླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
དོར་བར་བྱ་བའི་དོན་ནི་དོར་བར་འདོད་ལ། སླང་བར་བྱ་བ་ཡང་སླང་
བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོར་བར་བྱ་བ་དང་སླང་བར་བྱ་བ་ཞེས་མ་
གཏོགས་པ་བྱང་པོ་གཞན་ནི་མེད་དེ། བདང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་ཡང་སླང་
༡༠ བར་མི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་འབྲུག་པ་ནི་འདོར་
བ་དང་ལེན་པའོ། །རྒྱ་ལ་རག་ལས་ནས་བྲུག་པ་ནི་རྒྱ་པ་ལ་བརྟོད་ལ།
ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ་བྲུག་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དོར་བར་བྱ་བ་
ལ་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །སླང་བར་བྱ་བ་ཡང་སླང་
བར་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་བས་ན་དོར་བར་བྱ་བ་དང་། སླང་བར་
༡༥ བྱ་བ་གཏིས་ལ་འདོར་བ་དང་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་
བ་འབྲུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ལ་རྒྱུ་བྱའི་དོན་འབྲུག་པ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་འདིར་ཇས་མ་ལུས་པ་ལ་འབྲུག་གོ། །རྣམ་
པ་མ་ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱས་རྣམ་
༢༠ པ་གཏི་ག་ཡང་འབྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་

གང་ཇི་ཙམ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་
ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་སྒྲུབ་
པའི་ཤེས་པ་ལས་བྱ་རྒྱུ་དང་ཉ་ལ་ཙམ་ཏུ་ཡང་དོན་འབྱུང་བ་མེད་དེ།
འདི་ལྟར་ཅི་སྟེ་བསྟན་པའི་དོན་དང་སྤྲད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་
དོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། བསྟན་བ་དང་སྤྲད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡང་དག་ ༥
པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བསྟན་ཁྱད་མ་སྤྲད་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་ལ། ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཇི་ལྟར་དོན་འབྱུང་བའི་རྒྱར་
འབྱུང་། དེ་བས་ན་ལྷག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་དོན་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་ལ། གང་ལས་དོན་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་འབད་དེ་བསྟན་ ༡༠
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་རྒྱར་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་བུའི་དོན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པ་དེ་བས་ན། སྒྲིམ་བུའི་དོན་འབྱུང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་
རྒྱ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་སྟེད་སྒྲིམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིམ་བུའི་དོན་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞེས་
བྱ་བས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་འདིར་དེ་ ༡༥
བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། གང་དང་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།
དེས་ན་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་རྒྱར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིམ་
བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེ་
བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲིམ་བུའི་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་གཙོ་བོར་མ་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིར་ ༢༠

བཟླ་པ་ཕྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཞེས་
ཕྱ་བའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་དང་སྒྲ་པར་བྱའོ། །

བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་
སྔ་སྔར་བསྟན་པ་ནི་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཕྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལོག་པར
རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་རྟེ། གངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲིད་ཡུལ་དང་།
འབྲས་བུའི་ཡུལ་བའོ། །དེ་ལ་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་ཕྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། །

ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ༢ །

འདི་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་པས་ན་རྣམ་པ་
༡༠གཉིས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ནི་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གངས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡང་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསལ་
བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ན་ནི་གསལ་བ་སྔོ་སྔོ་ལ་ངེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱས་ཀྱི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་ན་ནི་
གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱམ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་
༡༡ བོ་མི་སྒྲ་བ་དེ་རྟེན་སྔོ་སྔོ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲ་པར་མི་བྱས་སོ། །དེ་བས་ན་
གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པས་ནི། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཡང་ལག་ཁྱོ་ན་
ཡིན་ཏེ། གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡང་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་པར་ནི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་མི་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་བསྟན་
པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐོག་མར་བསྟན་རོ།
རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

མངོན་སུམ་དང་ཞེས་སུ་དབག་པའོ། ༣ །

མངོན་སུམ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ནི་ ༥
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་སྟེ་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡིན་གྱི། འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་
པ་ཉིད་འདིས་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲུག་ཤིང་དོན་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉིད་
མཚན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྟེ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་
ན་གང་རྒྱུད་ཅན་དོན་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ ༡༠
ཞེས་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་
ན་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་སྟོས་གྱི། ཡིད་
ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་འགྲོ་བས་ན་བ་ལང་
ཞེས་བྱ་བ་བ་ལང་གི་སྟོས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བཤད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་
ཀྱང་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཏེ་བར་མཚན་པ་དོན་གཅིག་ལ་འབྲུག་པའི་བ་ལང་ ༡༥
ཉིད་སྟེ་འབྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་ཡང་རྒྱུད་
མི་འགྲོ་ཡང་རྒྱུད་བ་བ་ལང་ལ་བ་ལང་གི་སྟེར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

འདིས་དཔོག་པས་ན་དཔག་པ་སྟེ། བྱེད་པ་སྐྱུ་པ་པའི་དཔག་པའི་
 སྐྱུ་མ་ནི་འདྲ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་བརྟན་ཏེ། ཉག་ས་གཟུང་ཞིང་
 འབྲེལ་པ་བྲན་པའི་རྗེས་ལ་དཔོག་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། རྩོག་ས་
 ཀྱི་ཚོས་གཟུང་ནས་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པ་འབྲེལ་
 ༥ པར་བྲན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབྲེག་པ་ནི་རྩས་བྱིས་འབྱུང་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉི་ག་ཡང་
 མཐུ་མཚུངས་པར་སྐྱད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་པའི་
 རྩེར་དོན་དང་སྐད་པར་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩ་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་པའི་རྩེར་ཡོངས་སུ་བཅད་
 ༡༠ པའི་དོན་དང་སྐད་པར་བྱེད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་གཤམ་ཞིང་མ་

འབྲེལ་བའོ། ། ༥ །

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟན་པའི་དོན་རྩ་སྐྱུར་ནས་དམིགས་ཀྱིས་དགར་
 པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་པས་ན་ངག་གི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟེ་མངོན་
 ༡༥ སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཞེས་ཚོགས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 མངོན་སུམ་ནི་ཞེས་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚོགས་པ་

ལས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་ཐ་དད་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་
དམིགས་ཀྱིས་དགར་བའོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་རྗེས་སུ་བཞིན་ནས།
རྟོག་པ་དང་ཐལ་ཞིང་མ་འབྱུང་བ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟིན་དང་ངོས་
ཅག་ལ་དོན་ལ་མངོན་སུམ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རྟོག་པ་དང་ཐལ་ཞིང་མ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟོའོ། །རྟོག་པ་དང་ཐལ་ ༥
ཞིང་མ་འབྱུང་བ་ཉིད་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་
གཞན་ཅི་ཞིག་ལྷན་ཏེ། གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱས་བཞིན་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ན་རྗེས་སུ་བཞིན་ཅིས་དེ་སྐྱམ་ཏུ་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར་དཔང་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པར་བྱེད་ཅིང་དོན་ལ་ཡང་མངོན་
སུམ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་མངོན་སུམ་ ༡༠
གྱི་སྐྱས་བཞིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་སུ་བཞིན་ནས་རྟོག་པ་དང་ཐལ་
ཞིང་མ་འབྱུང་བ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་ཐལ་ཏེ་མི་ལྟན་
པ་ནི་རྟོག་པ་དང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་ཐལ་ཏེ་མ་ལྟན་
པ་ནི་རྟོག་པ་དང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་ཐལ་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ།

॥ ༡༥

མ་འབྱུང་བ་ནི་དོན་བྱེད་ལྷན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་བྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱར་པའི་ངོ་བོ་ལ་བྱའོ། །དོན་བྱེད་པར་ལྷན་པའི་དངོས་
པོ་ངོ་བོ་ནི་དབྱིབས་སུ་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་གི་བདག་
ཉིད་དེ། དེ་ལ་མ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །
མཚན་ཉིད་དེ་གཉི་ག་ཡང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་ཡིན་གྱི། ༢༠

རྗེས་སྐྱ་དཔག་པ་བསལ་བའི་བྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོག་པ་དང་
བལ་པ་སྒྲིམ་པ་ཏིང་ཤེས་རྗེས་སྐྱ་དཔག་པ་བསལ་པ་ཡིན་མེད་ཀྱི། དེ་ལ་
མ་འབྲུལ་པ་མ་སྒྲིམ་ན་ནི་ལྟོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྒྲུང་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་
པ་དང་བལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལས་
༥ ཉུགས་བས་ལྟོན་ཤིང་ཅམ་དང་ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡང་
དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དང་བལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མངོན་
སུམ་ཡང་ཡིན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བསལ་བའི་བྱིར་མ་འབྲུལ་
པ་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་འབྲུལ་བའི་བྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ།
ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རྗེས་སྐྱ་དཔག་པ་ཡང་
༡༠ མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ལྟོན་
ཤིང་འགྲོ་བར་མཐོང་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
བསྟན་ཏོ། །ཅི་ཉྟེ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རི་ལྟར་ཤིང་དང་སྒྲུང་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཤིང་དང་སྒྲུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡུལ་སྐྱ་
ཚོགས་སྐྱ་འགྲོ་བའི་ཤིང་ཡོངས་སྐྱ་བཅད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུང་པའི་ཤིང་ནི་
༡༥ ཡུལ་གཅིག་ན་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལྟོན་ཤིང་གི་ཡུལ་འགྲོ་བར་
སྒྲུང་པ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་དེ་དང་ནི་མ་སྒྲུང་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གང་དང་
སྒྲུང་པ་དེ་ནི་མི་མཐོང་བས། དེ་ལས་དོན་གང་ཡང་སྒྲུང་པ་མེད་ཀྱི། ཤེས་
པ་གཞན་ཞིག་ཁོ་ན་ལས་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་སྒྲུང་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ན་མ་འབྲུལ་པ་སྒྲིམ་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་
༢༠ ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རུ་མ་འབྲུལ་པ་སྒྲིམ་པས་ཀྱང་རྗེས་སྐྱ་དཔག་པ་

བསལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྟོག་པ་དང་བལ་བ་སྟོས་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོགས་
 བ་བསལ་བའི་བྱུང་རྩོ། ། རྟོག་སྐྱེད་པ་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་
 གི་སྒྲིང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་རྒྱ་མངོན་པར་ཞེན་བས་འཇགས་བའི་བྱུང་
 རྩོ། ། མངོན་སུམ་ནི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།
 མ་འབྱུང་བ་ནི་འདྲིར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ ༥
 ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། ། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་
 ཟེན་པ་ལ། ཡང་མི་སྐྱེ་བ་སྟོས་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ན་དག་གི་དོན་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བལ་ཞེད་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ ༡༠
 འབྱུང་ཏེ། མི་སྐྱེ་བ་ལན་གཉིས་སྟོས་པ་འདི་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་
 མེད་དོ། ། དེ་བས་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་
 བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲིར་མ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་རིག་
 བར་བྱའོ།

॥

རྟོག་པ་ཡང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་འདྲིར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེ་ན།

། ༡༡

རྟོག་པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འདྲེར་བྱང་སྒྲིང་
 བ་སྟེ། ༥ །

བརྟེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ། འདིས་རྟེན་པར་བྱེད་པས་ན་
 བརྟེན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱའོ། ། བརྟེན་པ་དང་འདྲེ་བ་ནི་བརྟེན་

བར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཚོར་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཤེས་
པ་གཅིག་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་གང་
གི་ཚེ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བཟོར་བར་བྱ་བ་དང་ཚོར་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་
པ་གཉིས་ཚོགས་པར་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་བཟོར་བར་བྱ་བ་དང་ཚོར་བར་
ཁྱེད་བ་གཉིས་འཕྲེལ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་བཟོར་བ་དང་འཕྲེལ་བར་
རྒྱུ་བའི་བཟོར་བར་བྱ་བའི་སྒྲུང་བ་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་
སྒྲུང་ཅས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་བཟོར་བ་དང་འཕྲེལ་བར་སྒྲུང་
བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བར་ལ་སྟོ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་དོན་ལ་
རྟོག་པ་ན་བྱམ་པའི་སྟེ་དང་འཕྲེལ་བའི་དོན་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་
ཉེ་མངོན་པར་བཟོར་བ་དང་མ་འཕྲེལ་བར་ཡང་མངོན་པར་བཟོར་བ་དང་
འཕྲེལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་བར་ལ་སྟོ་མ་བྱང་བ་
རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་ནི་བཟོར་བ་དང་འཕྲེལ་བའོ་
ཞེས་སྟོས་ན་ནི་བར་ལ་སྟོ་མ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་མ་བསྐྱུས་པར་འཁྱུར་བས།
རྒྱུ་བ་སྟོས་པས་དེ་ཡང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བཟོར་བ་དང་འཕྲེལ་
བ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དེད་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ནི་བཟོར་
བ་དང་འཕྲེལ་བར་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཟོར་བ་དང་འཕྲེལ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་གཉི་ག་ཡང་རྒྱུ་བ་
སྟོས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཟོར་བ་དང་འཕྲེལ་བ་མེད་ན་ཅི་ལྟར་རྒྱུ་བ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་
ཉེ་ན། སྒྲུང་བ་དེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲུང་བ་དེས་པ་མེད་པ་ཡང་

སྒྲུང་པ་དེས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཟུང་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྒྲུང་པ་ན་སྒྲུང་པ་དེས་པ་སྒྲུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 གཟུགས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུང་པ་ན་སྒྲུང་པ་དེས་པ་སྒྲུང་པ་
 བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་ལས་སྒྲིམ་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུང་པ་དེས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་སྒྲུང་པ་དེས་པ་ ༥
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དོན་ལས་མི་སྒྲུའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་
 ཞེ་ན། དོན་ཏེ་བ་ལ་མི་བཟླས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་རི་
 སྒྲིང་དུ་བྱ་མ་མཐོང་བ་ན་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་
 མི་འཇོན་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་བྱ་བ་བཟང་ནས་བྱ་མ་ཁར་འབྱུག་པར་མི་བྱེད་ ༡༠
 དོ། །སྒྲོན་མཐོང་པའི་དང་ཁྱིས་མཐོང་པའི་གཉིས་གཅིག་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཏེ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་མཐོང་བ་དེ་ཏེ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡུལ་ཏེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཅན་ནི་དོན་ལ་མི་བཟླས་ལ།
 མི་བཟླས་ན་སྒྲུང་པ་དེས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་སྒྲུང་པ་དེས་པ་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་བཟོད་པ་དང་འཕྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་བའི་ ༡༥
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཏེ་བ་ཅམ་འཇོན་པའི་བྱིར་དོན་ལ་བཟླས་པ་ཡིན་ལ།
 དོན་ཀྱང་སྒྲུང་པ་དེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྒྲུང་པ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བས་ན་མངོན་བཟོད་པ་དང་འཕྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུ་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲུ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་བོར་ཁས་
 སྒྲུངས་ཀྱང་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བཟོད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ ༢༠

ཁོ་ན་སྒྲི་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མངོན་
བར་བཞིན་པ་དང་འདྲེས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཡིན་ནོ། །དཔང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱི་སྒྲི་ནས་སྒྲུང་བ་དེས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་མངོན་བར་བཞིན་པ་དང་འདྲེས་རྒྱུ་བར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་
༥ པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ནི་སྒྲི་རང་གི་མཆོན་ཏིང་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲི་རང་གི་མཆོན་ཏིང་
ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་མངོན་བར་བཞིན་པ་དང་འདྲེས་རྒྱུ་བར་སྒྲུང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཏིང་ཏུ་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་
༡༠ ལྷོན་མེད་དེ། རང་གི་མཆོན་ཏིང་སྒྲི་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲི་བར་བྱེད་པའི་
དངོས་པོ་ཡིད་ཏུ་ཟེན་ཡང་། རང་གི་མཆོན་ཏིང་བདའི་རྒྱས་ན་མཐོང་བ་
ཏིང་ཏུ་བབྱུང་ན་སྒྲི་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲི་བར་བྱེད་པ་ཡང་བབྱུང་བར་
འབྱུང་རོ། །བདའི་རྒྱས་ཡིད་པའི་མཐོང་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཏིང་
ནི་ད་ལྟར་ཡིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བདའི་ཆེ་ན་ཡིད་པའི་མཐོང་བ་
༡༥ ད་ལྟར་འགགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡང་ད་ལྟར་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་པས་ན་ན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལྷོན་གྱི་རྒྱས་ན་མཐོང་བ་
ཏིང་མི་འཛིན་པས་ན་སྒྲི་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲི་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་ནལ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་ཡང་སྒྲི་དང་དོན་
མཐའ་དག་སྒྲུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བདའི་རྒྱས་ཀྱི་མཐོང་བ་མི་འཛིན་པའི་
༢༠ བྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་དང་ཐལ་བའོ། རབ་རིབ་དང་། ཟུར་ཏུ་བསྐྱོར་བ་
དང་། ཟུར་བྱུགས་པ་དང་། འབྱུགས་པ་ལ་སོགས་པས་
འབྱུལ་བ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། ༭ ༥

དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཐལ་བ་སྟེ། སྟོང་པར་ཟུར་ཅིང་། མ་འབྱུལ་པའི་ཤེས་ ༥
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞིག་མ་དང་ཟུར་པར་བྱ་སྟེ།
རྟོག་པ་དང་ཐལ་ཞིང་འབྱུལ་བ་མེད་པ་ནི་པན་ཚུན་བརྟུལ་བ་ན་མངོན་
སུམ་གྱི་མཆོན་ཏིང་ཡིན་གྱི། ས་སར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་
དེ་དང་ཐལ་ཞིང་མ་འབྱུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
མཆོན་ཏིང་གཏིས་པན་ཚུན་བརྟུལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏིང་ཏུ་ ༡༠
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་ནི་མིག་ལ་གནོད་པ་སྟེ། འབྱུལ་པའི་རྒྱ་
འདི་ནི་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པའོ། །ཟུར་ཏུ་བསྐྱོར་བ་ནི་མགལ་མེ་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་ཏེ། མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་དལ་བས་བསྐྱོར་ན་འཁོར་ཁོར་
འབྱུལ་བ་མི་འབྱུང་བས་དེའི་བྱིར་ཟུར་ཏུ་ཞེས་སྟོས་པས་བསྐྱོར་བ་ལ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་བྲས་སོ། །རྒྱ་དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའོ། །ཟུར་བྱུགས་པ་ནི་ ༡༥
ཟུས་འགྲོ་བ་སྟེ། ཟུར་བྱུགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བར་
འབྱུལ་བ་འབྱུང་བས་བྱུགས་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །འབྱུལ་པའི་རྒྱ་འདི་ནི་བྱི་
རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྱུགས་པ་ནི་རྒྱུད་དང་མཁྱིས་དང་

བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་རྟེ། རྒྱུང་ལ་སོགས་པས་འབྱུགས་པར་གྱུར་པ་ན་
ཀ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབར་པ་འབྱུང་པ་སྟེ། །འབྱུང་པའི་རྒྱ་ལོ་ནི་
ནང་ལ་ཡོད་པའོ། །འབྱུང་པའི་རྒྱ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་
ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ནང་ལ་ཡོད་པ་དེ་
༥ བམས་ཅན་གྱིས་ནི་དབང་པོ་ཉིད་སྒྱུར་བར་བྱེད་དེ། དབང་པོ་མ་བསྒྱུར་
བར་དབང་པོ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །འབྱུགས་པ་ལ་མཐར་
ཐུགས་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།
སོགས་པ་སྟོས་པ་ནི་ལིང་ཏྲིག་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་
ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་། །རྒྱུར་ཏུ་བསྒྲོར་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
༡༠ ཡུལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་དེ། མགལ་མེ་ཡན་མན་ཏུ་བསྒྲོར་པ་བྱས་ན་
མེའི་ཁ་དྲིག་ཅན་གྱི་དབྱུག་པར་སྒྲུང་བའི་འབྱུང་པ་འབྱུང་ངོ་། །གྲང་པོ་
ཆེ་བཞིན་སོགས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གནད་མི་
ལམ་དུ་བསྒྲུན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ནང་གི་རྟེན་ལ་གནས་
པ་གཟུང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་འབྱུང་པ་གང་ཏུ་ཡང་མ་བསྒྲེད་པའི་རྣམ་པ་
༡༥ དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས་གང་དག་དབང་པོ་ཁོ་ན་ལྟ་བུ་པ་པོ་
ཡིན་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྟོན་རྒྱུ་
པ་དང་། རང་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་
དེ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པར་
༢༠ དབྱེ་བ་སྟོན་པས།

དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ༡ ॥

དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ॥

དབང་བོའི་ཤེས་པ་དང་། ༢ ॥

དབང་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་བོའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དབང་བོ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། ॥ ༥

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་གཞན་དོན་སྟོན་བརྗོད་པ་དེ་བསལ་བའི་བྱིར་
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

རང་གི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཡུལ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་
ཅན་དབང་བོའི་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་
གྲིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ༣ ॥ ༡༠

དབང་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དེའི་དེ་མ་ཐག་
པ་ནི་འདི་ལ་བར་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་པའོ། །བར་ཡང་བར་ཆད་དང་
ཁུད་བར་ལ་བརྗོད་དེ། དེ་བས་ན་བར་བཀག་ས་བས་ན་དབང་བོའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རིགས་
འདྲ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་འབྱུང་བ་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ༡༡
རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དབང་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་

ཅིག་ལས་སྐད་ཅིག་མ་བྱི་མ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དབང་བོའི་རྣམ་
པར་ཤེས་བ་གང་ཡིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དེ་དབང་བོའི་རྣམ་པར་
ཤེས་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་
རྣམ་བ་གཉིས་ཏེ། བན་ཚུན་བན་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་གཅིག་ལ་བྱེད་
༥ པའོ། །འདྲིར་ནི་སྐད་ཅིག་གི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་
བྱིར་བྱ་བ་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པར་གཟུང་སྟེ། དུལ་
དང་རྣམ་པར་ཤེས་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་གཅིག་ལ་བྱེད་དོ།
འདྲི་ལྟར་དེ་གཉིས་ནི་དེ་ལ་གཉི་ག་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདྲི་
འདྲ་པའི་དབང་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ནི་དམིགས་པའི་ཁྱེན་བྱེད་པའི་ཚུལ་
༡༠ ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་སྐྱེད་པ་དེ་བསལ་པའི་བྱིར་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཁྱེན་སྒྲིམ་སོ། །མཚུངས་པ་ནི་ཤེས་བ་ཉིད་
དུའོ། །འདྲི་ནི་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། བར་མ་ཆོད་
བས་དེ་མ་ཐག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཡིན་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཁྱེན་
ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཁྱེན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་པའོ། །འདྲིས་ནི་རྒྱན་
༡༥ གཅིག་ཏུ་གདོགས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་བོའི་ཤེས་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་ལྟར་
བ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ།
དེའི་བྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་བ་རྒྱན་གཞན་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཐད་པ་ཡང་
བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་དབང་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་བའི་དུལ་ལས་
༢༠ ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དུལ་གཞན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་བརྒྱུད་ཟིན་པ་འདོན་

བས་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་རྒྱུན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།
 གང་གི་ཚེ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེ་བར་ཁོན་པ་ལས་
 རུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་འདྲིན་པ་དེའི་ཚེ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཡུལ་གནས་མི་འདྲིན་པའི་བྱིར་ལོང་བ་དང་ཁོན་པ་ལ་སོགས་པ་
 མེད་པའི་རྒྱུན་རྒྱ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ ༥
 པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མིག་གི་བྱ་བ་འདས་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་རྒྱ་འདོད་དོ།
 མིག་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གང་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 དེ་ནི་སྤྱི་བ་པའི་མཐའ་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི། འདི་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་ ༡༠
 མ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་རྒྱ་བརྒྱུག་ན་ཡང་
 ཉེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་ལོང་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ།

॥

རང་རིག་པ་བསྟན་པའི་བྱིར་སྤྱོད་པ།

।

སེམས་དང་སེམས་ལས་རུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་ ༡
 རིག་པ་དང་། ༡༠

སེམས་ནི་དོན་ཅི་མ་འདྲིན་པའོ། །སེམས་ལས་རུང་བ་བདེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་བྱེད་པ་གི་གནས་སྐབས་འདྲིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
 ཡིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་ལས་རུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་

བ་འབའ་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རང་རིག་བ་
ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་གནས་སྒྲུབས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ཏུ་རྟོགས་བ་
བསལ་བའི་བྱིར་བསམ་ཅན་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲུམ་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་སྒྲུབས་
གང་དག་བདག་ཉིད་རིག་ཅིང་མངོན་སུམ་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ནི་འགའ་ཡང་
མེད་དོ། །ངོ་བོ་གང་གིས་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་
རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །འདིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བ་ན་ཏུས་
གཅིག་ཏུ་ནང་གི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་
བར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་
བཞིན་ཏུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུང་བཞེད་པར་མི་ཏུས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲོན་
བོ་ལ་སོགས་པ་སེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མྱོང་བ་ནི་དེས་བ་མེད་དོ།
གལ་ཏེ་འདི་ནི་སེམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
འདི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེས་བར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གང་
ལ་རྣམ་པར་རྟོག་བསམ་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་དོན་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱེད་པ་
ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་པོ་ལ་ནི་བདེ་བའི་
རང་བཞིན་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་སྒྲོན་པོ་མྱོང་བའི་ཆེ་བདེ་
བ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་པོའི་དོན་ལས་གཞན་ཁོ་ནའི་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ།
དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་
ཡོད་དོ། །ཤེས་པའི་ངོ་བོ་རིག་པ་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཏུ་
བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་
མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ།

རྣལ་འབྱུང་པའི་མངོན་སུམ་བཤད་པའི་བྱིར་སྤྲུལ་པ། །

ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱོམས་པའི་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་

བྱུང་པའི་རྣལ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པའོ། ༡༡ །

ཡང་དག་པའི་དོན་ནི་བདེན་པའོ། །བདེན་པ་ཡང་ཆོད་མས་མཐོང་པའི་དོན་ཏེ།
ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱོམས་པ་ ༥
ནི་ཡང་ནས་ཡང་རྩ་སེམས་ལ་བསྒྲུན་པའོ། །བསྐྱོམས་པའི་རབ་ནི་བསྐྱོམ་
བར་བྱ་པའི་དོན་སྤྱང་པའི་ཤེས་པ་གསལ་བར་སྤྱང་བརྩེམ་པའོ། །རབ་
ཀྱི་མཐའ་ནི་གང་གི་ཆོ་གསལ་བར་སྤྱང་པའི་རྩྱང་ཟད་མ་རྩོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཇི་སྟེན་རྩ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཉིད་མ་རྩོགས་པ་དེ་
སྟེན་རྩ་ནི་དེ་ཁྱད་པར་འབྱོ་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་རྩོགས་པ་དེའི་ཆོ་ ༡༠
ན་ཁྱད་པར་རྩ་འབྱོ་བ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྩོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་
སྒྲ་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསལ་བར་སྤྱང་བ་ནི་རབ་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་བུའོ།
མཐའ་དེ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་བཞིན་རྩ་བསྐྱོམ་པར་
བྱ་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་རྩ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣལ་
འབྱུང་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་གསལ་པའི་རྣམ་ ༡༥
པ་རྩེམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སྐྱེམ་པའི་རབ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་ལྟར་
ཆོར་གྱིས་བར་རྩ་ཆོད་པ་བཞིན་རྩ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་པའི་དོན་མཐོང་དེ་ནི་
རབ་ཀྱི་མཐའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། ལག་མཐིལ་རྩ་ཤེལ་སྒྲོང་བཞག་
པ་བཞིན་རྩ་བསྐྱོམས་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱུང་པའི་

མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བར་
སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ནི་བདུན་ཆོ་མཐོང་བ་ཉིད་ཏུ་དངོས་པོ་འཛིན་པས་
སྒྲུ་དང་འཕྲེང་ཏུང་བ་འཛིན་བ་ཡིན་ལ། བདུན་ཆོ་ན་མཐོང་བ་ཡང་
ལ་བདུན་ཆོ་ན་སྒྲུས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་སྒྲུན་གྱི་
ཤེས་བ་ཞིག་བ་ནི་ད་ལྟར་མེད་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུན་གྱི་ཤེས་བ་ཞིག་པའི་
ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་ད་ལྟར་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཉི་པ་མ་ཡིན་བ་འཛིན་པའི་བྱིར་རྣམ་པར་
རྟོག་བ་ནི་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གསལ་བར་སྒྲུང་
༡༠ པའི་བྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་ཡིན་ལ། ཚད་མས་དག་པའི་དོན་འཛིན་
པའི་བྱིར་མི་སྒྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མངོན་སུམ་གཞན་བཞིན་ཏུ་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་ནི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་གང་ལ་
ཡོད་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་སྟེ། དེའི་ཤེས་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །འོའི་
སྒྲུ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་སྟེ། མངོན་སུམ་ནི་འདི་དག་ཅུམ་ཏུ་
༡༡ བད་དོ།

དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་རྟོག་བ་དང་བལ་ཞིང་མ་འབྱུལ་བ་ཉིད་དང་
ལྟན་པའི་རྣམ་པ་བྱེ་བ་བསྟན་སྟོན་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་བ་བསལ་
པའི་བྱིར།

དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ༡༢ །

དེའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེའི་ཡུལ་
དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཏིང་ཡིན་ཏེ། རང་སྤྱན་མོང་
མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཏིང་ནི་རང་གི་མཚན་ཏིང་རོ། །དངོས་པོ་
ལ་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཏིང་དང་སྦྱི་ཡང་ཡོད་ལ། སྤྱན་མོང་
མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་པར་བྱ་བ་ ༥
ཡིན་ནོ། །ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཞིག་རྣམ་པར་
སྦྱེད་པ་སྟེ་གཟུང་པར་བྱ་བ་དང་། གང་ཞིག་ཞེན་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཐོབ་
པར་བྱ་བའོ། །གཟུང་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ལ། ཞེན་པར་བྱ་བ་ཡང་
གཞན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་པར་བྱ་བ་ནི་སྐྱད་ཅིག་
མ་གཅིག་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྦྱེད་པའི་ངེས་པས་ཞེན་ ༡༠
པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་ཏིང་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡང་
རྒྱན་ཏིང་ཡིན་ནོ། །སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་ཐོབ་པར་མི་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་རྩ་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཡང་རང་གི་སྤྱང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་རྩ་
ཞེན་པས་འབྱུག་པའི་བྱིར་དོན་མེད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོ་
བདུགས་པའི་དོན་འཛིན་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཏིང་རྩ་འཛིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ ༡༥
རྗེས་སུ་དབག་པ་འདི་འབྱུག་པའི་ཡུལ་ནི་ཞེན་པར་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་
ཏིང་ཡིན་ལ། གཟུང་པར་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་
ཚད་མའི་གཟུང་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་
མཚན་ཏིང་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

॥

ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཏིང་རྩ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ ༢༠

ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

དོན་གང་ཏེ་བ་དང་མི་ཏེ་བ་དག་ལས་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་
བ་ཐ་དད་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཏིང་དོ། ༡༩ །

དོན་གང་ཞེས་སྟོས་ཏེ། དོན་གྱི་སྟེན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།
༥ དོན་དེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་། ཏེ་བ་ཡུལ་ཐག་ཏེ་བ་ན་གནས་པ་དང་།
མི་ཏེ་བ་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ། ཏེ་བ་དང་མི་ཏེ་བ་དེ་དག་
ལས་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་བཟུང་བའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་
དག་ཏུ་ཐ་དད་པའོ། །ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག་ཏེ་བས་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་
པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་བྱེད་ལ། ཏེ་བ་མ་ཡིན་པ་ན་རུང་བའི་ཡུལ་
༡༠ ན་གནས་པ་ཏིང་གིས་ནི་མི་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཏིང་
ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིང་བ་ལས་ནི་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་།
ཏེ་བ་ལས་ནི་གསལ་ཏེ། དེ་ཏིང་རང་གི་མཆོན་ཏིང་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་བྱིར་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་རང་གི་མཆོན་ཏིང་ཡིན། འདི་
ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་མེ་ལས་ཡང་མཐོང་བའི་བདག་ཏིང་ཁོ་
༡༥ ནར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་ཏིང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟེ། ༢༠ །

དེ་ཏིང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་སྟོས་དེ། དོན་དམ་པ་དང་བཙུགས་
མ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྟོ་མ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ལ། དེས་ཡོད་པས་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །གང་གི་བྱིར་དོན་གང་ཏེ་བ་དང་མ་ཏེ་བ་

དག་ལས་སྒྲུང་བ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་བྱད་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་
བར་ཡོད་བ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་བ་དེའི་བྱིར་
དེ་ཁོ་ན་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ནོ།

॥

ཡང་ཅིའི་བྱིར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བར་ཡོད་བ་ཡིན་ཅེ་ན།

དངོས་པོའི་མཆོད་ཉིད་ནི་དོན་བྱད་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ །

པའི་བྱིར་རོ། ༡༥ ॥

དངོས་པོའི་མཆོད་ཉིད་དོན་བྱད་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། །དོན་རྒྱ་གཉིར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དོན་ཏེ། དོར་
བར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོར་བར་བྱ་བ་ནི་དོར་བར་
བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡང་སྒྲུང་བར་བསྐྱབ་བར་ ༡༠
བྱའོ། །དོན་དགོས་པའི་བྱད་བ་ནི་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པ་ནི་མཐུ་སྟེ།
དེ་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆོད་
ཉིད་དོན་བྱད་རྒྱས་པའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་དེའི་བྱིར་རོ།
དངོས་པོའི་སྟེ་ནི་དོན་དམ་བར་ཡོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་དོན་བྱད་རྒྱས་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་བར་ཡོད་ ༡༥
པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཉེ་བ་དང་མེ་ཉེ་བ་ལས་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་བར་
བྱད་པའི་དོན་ཡང་དོན་བྱད་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་
བར་ཡོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དེ་
ཉིད་ལས་འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་

ཕྱི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་སྤང་བ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པ་དེ་
 ལྟར་ཡང་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དོན་བྱ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་མཐོང་བ་ལས་ནི་དོན་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་དེ་
 ཉིད་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ཕྱི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

༥ གཞན་ནི་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་དེ། ༡༥ །

རང་གི་མཆོད་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པ། ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག་རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་མ་ཡིན་པ། དེ་ནི་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་ཤེས་པས་ངེས་པའི་དོན་ནི་ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་དག་ལས་ཤེས་པའི་
 སྤང་བ་ཐ་དད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ལདི་ལྟར་སློབ་པཏགས་པར་བྱ་བའི་མེ་
 ༡༠ ནི་སློབ་པཏགས་ནས་ཡོད་པ་དང་། སློབ་པཏགས་ནས་ཉེ་བ་དང་རིང་བར་
 གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་པཏགས་པ་དེ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལས་ནི་ཤེས་པའི་
 སྤང་བ་གསལ་བའམ་མི་གསལ་བར་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་ལས་གཞན་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་ཉིད་ཏུ་མཆོད་པས་སྤྱིའི་
 མཆོད་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆེག་གོ། །སློབ་པཏགས་པའི་ང་པོ་ནི་མེ་
 ༡༥ མཐའ་དག་གི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ལ། །
 དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར།

དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ༡༦ །

དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གཟུང་

བར་བུ་པའི་ངོ་པོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དབག་པའི་
 ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་འདོད་པས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་བཤད་
 པའི་གཞུང་འདི་བསྒྲུས་པར་བུ་དགོས་པས། དེ་བས་ན་ཆོགས་ཆུང་བར་བུ་
 པའི་བྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་འདིར་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཡུལ་བསྟན་ཏི།

ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་ནས་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་ ༥
 པ་བསལ་པའི་བྱིར་།

མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་སྟེ། ༡༨ །

མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་བུ་བ་སྟོས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་
 ཤེས་པ་བསྟན་མ་ཐག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།
 རི་ལྟར་ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ། ༡༩

དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ༡༩ །

དོན་རྟོགས་པ་ཁོང་རུ་ཆུད་པའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་གང་ལ་
 ངོ་པོ་ཉིད་ཡིད་པ་དེ་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་
 དེ་ཉིད་དེ། དེའི་བྱིར་རོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། སྤད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་
 པ་ནི་ཆོད་མ་ཡིན་ནོ། །སྤད་པར་རྒྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་པ་ ༢༠
 ཅམ་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་པོན་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་པ་ཡིན་ཡང་སྟུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཟད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།
 དེ་བས་ན་གཞུང་བར་བུ་པའི་དོན་ལས་སྦྱིས་པ་ཟེན་གྱང་ཤེས་པ་འདིའི་
 གཤོད་མི་ཟ་བར་བུ་བ་གང་བྱས་ན་དོན་དང་སྤད་པར་འབྱུང་པ་སྤད་པར་

བྱེད་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གང་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་
པས་ཤེས་པ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།
ལྟར་པར་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་འབྲུག་པའི་ཡུལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་བསྟན་ཟེན་ཏེ། །དོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་ཡང་
༥ དོན་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་དེ་
ཉིད་ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆོད་མའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཆོད་མ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ།

དོན་དང་འན་བ་ཉིད་དེའི་ཆོད་མ་སྟེ། ༢༠ །

༡༠ ཤེས་པ་འདིའི་དོན་དང་འན་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མཚུངས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གང་ལས་
སྦྱེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་དང་འན་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་སྟོན་པའི་དོན་ལས་
སྦྱེས་པ་ན་སྟོན་པོ་དང་འན་བ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྷར་འན་བ་དེ་ཡང་རྣམ་
པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

༡༡ ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་འན་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཆོད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།
དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ནི་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་མཐའ་
མ་མ་ཡིན་ན། རི་ལྷར་འན་བ་དེ་ཆོད་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

དེའི་དབང་གིས་དོན་རྟོགས་པ་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ངོ་ ༢༡ །

དེའི་དབང་གིས་ཤེས་སྒྲིལ་ཏེ། དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲ་བ་ལ་
 བྱའོ། །དེའི་དབང་གིས་ཏེ། འདྲ་བའི་མཐུས། རོན་རྟོགས་བ་དེ་ཁོང་
 རུ་རྒྱུད་པ། དེ་འགྲུབ་བ་སྟེ། འགྲུབ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་བ་རོན་རྟོགས་བའི་ངོ་བོ་ནི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་
 འགྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། འདྲ་བ་
 གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་བ་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པོར་
 རྟོགས་བར་ངེས་བ་ཡིན་ནོ། །མིག་ལ་སོགས་བ་གང་དག་ལས་ཤེས་བ་
 སྒྲིལ་བ་དེའི་དབང་གིས་ནི་ཤེས་བ་དེ་སྟོན་པོ་མྱོང་བ་ཡིན་པར་གཞག་པར་
 མི་བྱས་ཀྱི། སྟོན་པོ་དང་འདྲ་བ་མྱོང་བས་ནི་སྟོན་པོ་རིག་པར་རྣམ་པར་
 གཞག་གོ། །གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་འདྲིར་༡༠
 བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་བའི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་བ་དང་
 རྣམ་པར་འཇོག་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ངོ་
 བོ་འགས་ནི་ཆོད་མ་ཡིན། ངོ་བོ་འགས་ནི་ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
 འགལ་བ་མེད་དོ། །འདྲི་ལྟར་ཤེས་བ་དེའི་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཇོག་བའི་༡༡
 རྒྱ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པོ་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་
 ནོ། ། རྣམ་པར་གཞག་པར་དང་རྣམ་པར་འཇོག་བའི་ངོ་བོ་ཡང་ཤེས་བ་
 གཅིག་ལ་ངེ་ལྟར་རྒྱུད་ཞེ་ན། བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་
 བ་དེ་ནི་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས་ངེས་པར་བྱེད་བའི་ཤེས་བས་སྟོན་པོ་
 འཇོན་པར་འཇོག་སྟེ། དེ་བས་ན་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་༢༠

པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་
སྡོན་པོ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
དེ་པས་ན་ཤེས་པའི་མི་འདྲ་བ་ལས་པལློག་པས་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཛིག་
པའི་རྒྱའོ། །སྡོན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ལས་པལློག་སྟེ་སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་ངོ་
༥ པོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ནི་
མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི།
མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་པདག་ཉིད་སྡོན་
པོར་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཛིག་མི་བྱས་སོ། །དེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་
པས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་ངོ་པོའི་ཤེས་པ་ཡོད་ཏུ་
༡༠ ཟིན་ཡུང་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་པས་ན་དེས་པར་བྱེད་
པའི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྡོན་པོར་རྟོགས་པའི་ངོ་པོར་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ནི་སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པར་འཇུར་ངོ་།
དེ་པས་ན་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེན་པར་མ་བྱས་པར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་
༡༥ ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚད་མའི་འབས་བྱ་དོན་
རྟོགས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་པས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པ་དམ་པ་མེད་པའི་བྱེད་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་མི་འཇུར་ངོ་། །ཞེན་པ་
བསྐྱེད་པས་འདྲ་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་སྡོན་པོར་རྟོགས་པའི་ངོ་པོར་རྣམ་
པར་གཞག་ན་ནི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཚད་མ་
༢༠ གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

ཅེ་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་
 གྱི། ཉི་ཚེ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནེ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་
 མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བྱང་པའི་ཞེན་པས་ནི་དོན་མཐོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེན་
 པར་བྱེད་ཀྱི། རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་པ་ཡང་དོན་
 མངོན་སུམ་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ ༥
 པར་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་གློག་ཏུ་གྱུར་
 པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་བདག་ཉིད་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། མཐོང་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ནི་མྱོང་
 པ་ཉིད་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་བྱེད་པ་བཏང་སྟེ། མངོན་
 སུམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས། དོན་གང་ལ་མངོན་སུམ་སྟོན་ཏུ་ ༡༠
 མང་པའི་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དེར་མངོན་སུམ་ཁྱེ་ན་འབའ་ཞིག་ཚད་མ་
 ཡིན་ནོ།

॥

རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས།
 མངོན་སུམ་གྱི་ལེན་སྟེ་དང་པོའོ།

॥

རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་བྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེན་
 སྟེ་དང་པོའོ།

॥

རང་གི་དོན་གྱི་རྩིས་སྲུ་དཔག་པའི་ལེན་གཉིས་པ་ནི།

༡༡། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་བཤད་ནས། རྩིས་སྲུ་དཔག་པ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར།

རྩིས་སྲུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།༡༥

- ༥ རྩིས་སྲུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། བྱེ་ཐག་
གཉིས་སོ། །འོ་ན་རྩིས་སྲུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟོན་ཕྱིར་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། བཤད་པ། གཞན་
གྱི་དོན་གྱི་རྩིས་སྲུ་དཔག་པ་ནི་སྟེང་བདག་ཉིད་དོ། །རང་གི་དོན་གྱི་
རྩིས་སྲུ་དཔག་པ་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཤིན་
༡༥ དུ་ཐ་དད་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་
དེ་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེ་

བ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་
 བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ན་ནི་གསལ་བ་མོ་མོ་ལ་ངེས་པའི་མཆན་ཏིང་བསྟན་
 བར་བྱས་ཀྱི། གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མཆན་ཏིང་བསྟན་
 བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྒྲས་མོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་བ་
 མེད་པར་ནི་མཆན་ཏིང་བསྟན་བར་མི་བྱས་པར་རྟོགས་ནས། ཐོག་མར་ ༥
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྒྲས་བ་ཡིན་ནོ། ॥

རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། ༢ ॥

རང་གི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲས་ཏེ། རང་གི་དོན་ནི་རང་གི་ཡིན་ཏེ།
 གང་གིས་རང་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་བ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་ཏོ། །གཞན་ ༡༠
 གྱི་དོན་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་གཞན་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་བ་དེ་
 ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། ॥

རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སྐྱ་དཔག་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ནས་རང་གི་དོན་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སྐྱ་དཔག་བ་ནི་རྗེས་སྐྱ་དཔག་ ༡

པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་བ་གང་
 ཡིན་པའོ། ༢ ॥

རྗེས་སྐྱ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཞེས་བྱ་

པ་སྒྲིམ་ཏེ། གང་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
ཚུལ་གསུམ་པའོ། །མཚན་པར་བྱེད་ཅིང་འདིས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་
རྟགས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་
ཞེས་པ་འདི་ནི་རྒྱའི་སྒྲིམ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་
ལ་རྟགས་དེ་ལས་སྒྲིམ་ཤིང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་
པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་ཏེ། འདི་
ནི་ཡུལ་གྱི་སྒྲིམ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
ལས་སྒྲིམ་ཤིང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་
གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༠ མཚན་ཏིང་ལ་ལོག་པར་རྟགས་པ་བསལ་ནས། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་
པར་རྟགས་པ་བསལ་པའི་བྱིར་སྒྲིམ་པ།

འདིར་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ནི་མངོན་སུམ་དང་འབྲེལ་། །

ཚད་མའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་འབྲེལ་
མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་མངོན་སུམ་སྟོན་པོ་དང་
འབྲེལ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་པ་ན་སྟོན་པོར་རྟགས་པའི་དོ་སྙིང་རྣམ་པར་གཞག་
པ་སྟེ། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་སྟོན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཚད་མ་

ཡིན་ལ། སྤྱོད་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་
 ཚད་མའི་འབྲས་ཕྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་སྤྱོད་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བ་ན་སྤྱོད་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ངོ་པོར་རྣམ་པར་
 གཞག་པ། དེ་བས་ན་དེ་སྤྱོད་པོ་དང་འདྲ་བ་ནི་འདིའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ།
 སྤྱོད་པོར་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་ཕྱ་ཡིན་ནོ། ། ༥
 སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འབྱུང་བར་འབྱུང་
 གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འདིར་ནི་གངས་དང་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་ཕྱ་ལ་ལོག་པར་
 རྟོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེན་རྒྱུ་
 བསལ་ནས། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ནང་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ ༡༠
 ལྟ་བུ་སུ་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
 བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ། ༥ །

ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞོགས་པ་སྤྱོད་ཏེ། རྟགས་
 ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ ༡༥
 ནི་ཆོག་གི་ལྟག་མའོ། །ཚུལ་གསུམ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འཆད་པར་འབྱུང་
 བའི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
 དེས་པ་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདིར་དེས་པའི་སྒྲ་སྒྲིས་པ་མ་བྱས་
 མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་མར་བྱས་པ་ལ། ཞོང་དུ་ཐལ་བའི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་

བཏྲེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་རི་ལྟར་བྱུ་བུ་ལ་ས་བོན་
བཞིན་ཏུ་རུང་བ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་རྟགས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཤེས་པའི་བྱུ་
མཚན་མ་ཡིན་དེ། མ་མཐོང་པའི་ཏུ་བ་ལས་མེ་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ།
བུམ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིན་མ་བཞིན་ཏུ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བ་
༥ བསྐྱེད་བ་ལ་བཏྲེས་ནས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་བ་གསལ་བར་བྱེད་བ་ཡང་མ་
ཡིན་དེ། མཐོང་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་དེས་པ་ལས་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ།
དེ་བས་ན་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་བྱེད་བ་ནི་སྒྲིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་དེས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་འགའ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
༡༠ རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་བྱུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཏུ་དེས་བ་གཏོན་མི་
ཟ་བར་བྱ་དགོས་པས། རྒྱལ་ཀྱན་དེས་པའི་སྒྲུ་ལ་བཏྲེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོག་གིས་ནི་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་སྟུབ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གིས་
ནི་བྱུགས་གཅིག་ལ་མ་སྟུབ་བ་བསལ་བ་ཡིན་དེ། རི་ལྟར་ལྷོན་ཤིང་ནི་
༡༥ སྒྲིག་དང་བཅས་བ་ཡིན་དེ། ཉལ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ལྷོན་ཤིང་བྱུགས་སུ་
བྱས་བ་ལ། ལོ་མ་འཁྱམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉལ་བ་ནི་བྱུགས་གཅིག་ལ་
མ་སྟུབ་བ་ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་ཤིང་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁྱམ་
བ་ལ་བརྟེན་བ་མ་ཡིན་དེ། འགའ་འགའ་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད་བ་ལྟ་བུའོ།
ཡོད་པའི་ཆོག་གི་རྗེས་ལ་ཉིད་སྒྲིས་པས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
༢༠ བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཡོད་བ་

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ན་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པར་
འགྱུར་ངོ། ། དེས་བ་སྒྲིམ་པས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་
བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

॥

མཐུན་པའི་སྟོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། ༥༥

མཐུན་པའི་སྟོགས་ནི་མཚན་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
ལ་ཡོད་པར་དེས་བ་ནི་རྒྱལ་གཉིས་བ་ཡིན་ནོ། ། འདྲིར་ཡང་ཡོད་པ་
སྒྲིམ་པས་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཉིད་སྒྲིམ་པས་ཐུན་མོང་གི་མ་དེས་བ་ཉིད་བསལ་ཏེ།
དེ་ནི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
གཉི་ག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡོད་པ་སྒྲིམ་པ་ལས་སྒྲར་དེས་པར་ ༡༠
གཟུང་བ་སྒྲིམ་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མ་བྱུང་བ་
རྒྱལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དག་ཡང་གཏན་ཆེགས་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
ཕྱིས་དེས་པས་གཟུང་བ་བྱས་ན་ནི་དོན་འདྲིར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་མཐུན་
པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
བས། རྒྱལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ངོ། ། ༡༡
དེས་པའི་ཆོག་གིས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་དེས་བ་ཉིད་
བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་སྒྲུ་བའི་བྱིར་འགལ་ཞིག་ནི་ཐམས་ཅད་མཆེན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་
ལ་སྒྲུ་བ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །

॥

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་རུ་ངེས་
 པའོ།། ༡།

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་
 མེད་པ་ཉིད་རུ་ངེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེད་པ་སྟོས་
 ༥ པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྟོས་པས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
 ཐུན་མོང་རུ་ཡོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་དེ། རྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་རུ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོག་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཅམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མེད་
 ༡༠ པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པར་བྱེད་པས་འདི་བསལ་དོ། །མེད་པའི་
 སྒྲིའི་སྒྲ་འོལ་རུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་བྱས་ན་ནི་དོན་འདིར་འགྱུར་དེ། མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་
 དོ། །དེའི་བྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་དེ་
 ༡༥ སྒར་མ་བྱས་སོ། །ངེས་པས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་བ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

॥

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ནས་བསྟན་ན་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ནས་ཁོང་རུ་རྒྱད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་
 བྱིར་དེ་གཉི་ག་གཟུང་པར་བྱས་ནི་ན། བཤད་པ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་

ལྷོག་པ་དེས་པ་དང་ལྷན་པ་ཁོ་ནར་སྐྱར་བར་བྱའི། གཞན་ཏུ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་གཏི་ག་གཟུང་བར་བྱས་སོ། །སྐྱར་བ་འདི་
གཏི་ག་ཡང་མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་།
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཅམ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་འདིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟོ་བསངས་ ༥
ཡིན་ཏེ། སྐྱར་བའི་བྱ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་བྱ་ཉིད་གཏན་ཆོགས་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་གང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་
པ་དེས་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁོ་ནར་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་
དང་ལྷན་པ་ཁོ་ནར་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ན་ཡང་གཏིས་ལས་ ༡༠
གཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱར་བར་བྱའི། གཏི་ག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བའམ་ལྷོག་པའི་དེས་པ་དང་ལྷན་པ་ཁོ་ན་སྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་བྱིར་གཏི་ག་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །

॥

ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཞར་ལ་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་དང་།
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པས། དེ་དག་གི་ ༡༥
མཚན་ཉིད་བརྗོད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་
ཞེ་ན།

།

རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་
པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྷན་པའི་ཚས་ཅན་ནོ། ། ༥ །

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདྲིའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ།
 གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཆོན་ཏྲིན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདྲིའི་ཆོས་ཅན་ནི་རྗེས་
 སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོང་ཏུ་ཆུད་
 པར་བྱ་བའི་ཆེ་ནི་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཟུབ་པ་དེས་
 ་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ནི་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། འདྲིའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་སོ། །ཤེས་པར་འདོད་པ་སྟེ་ཁོང་ཏུ་ཆུད་
 པར་འདོད་པའི་བྱེ་ཐག་གི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྟན་ཅིས་བཤོ།
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན།

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེ།

༡༠ དང་དོན་མཐུན་པའོ། །༩།

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་དོན་མཚུངས་པའོ། །མཚུངས་པ་འདྲ་བའི་དོན་
 ཏེ་པར་བཏགས་ནས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 མཚུངས་པའི་སྒྲས་ཁུད་པར་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་
 མཚུངས་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། མཚུངས་པ་ལ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
 ་གང་གིས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་པ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་གང་ཡིན་སྟུམ་པ་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
 སྟེན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡང་འདྲི་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་སོ། །བྱེ་ཐག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཏེང་སྟེ་ཡིན་པ།

དེ་བས་ན་འདིར་སྒྱི་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱབ་ཏོ། །དེ་ནི་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་
 ཚུལ་ཡིན་ལ། སྒྱི་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱི་སྒྱིས་
 རྟོགས་དང་མཚུངས་པ་ནི་མཐུན་པའི་རྟོགས་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་གང་ཞེ་ན།

མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་ནི་མཐུན་པའི་རྟོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ༥

དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་མེད་
 བའོ། ༡༠ །

མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། མཐུན་པའི་རྟོགས་
 མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་སོ། །མཐུན་པའི་
 རྟོགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། མཐུན་པའི་རྟོགས་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། ༡༠
 དེ་དང་འགལ་བ་དང་། མཐུན་པའི་རྟོགས་དེ་མེད་པའོ། །མཐུན་པའི་
 རྟོགས་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་རི་སྒྲིན་དུ་རྟོགས་ཀྱི་རང་
 གི་ངོ་བོ་མེད་པར་ནི་མི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་བྱས་སོ། །
 དེ་བས་ན་གཞན་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་
 གཞན་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་ནི་མཐུན་པའི་རྟོགས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ ༡༥
 དུ་རྟོགས་སོ། །དེ་བས་ན་མེད་པ་ནི་དངོས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོགས་མེད་པའི་
 ངོ་བོར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་
 ན་མེད་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གསུམ་ཅར་ཡང་མི་

མཐུན་པའི་ཕྱགས་ཡིན་ནོ།

॥

ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡང་ནི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་དང་

ལྟན་པ་སྟེ། ༡༡ ॥

ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡང་རྟགས་གསུམ་ཁོ་ན་དང་ལྟན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་

ལྟན་པའི་ཕྱིར་མོ། །ཡང་གི་སྒྲིམ་ནི་བརྗོད་བར་བྱ་བ་གཞན་
བསྐྱུས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་སྤར་ཚུལ་གསུམ་དང་ཚུལ་གསུམ་པའི་
རྟགས་ཅིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་ཉིད་ནི་བཤད་ཟིན་པས། ཚུལ་གསུམ་
པ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱང་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ॥

༡༠ དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ།

།

མི་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་

བྱའོ། ༡༢ ॥

དགག་པ་བསྐྱུས་བར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་མི་དམིགས་པ་དང་།

ཡོད་པ་བསྐྱུས་བར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་

༡༡ བྱའོ།

༥༥

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་བརྗོད་བའི་བྱིར་

།

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་

འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་ཕུར་
ཟུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ༥༥༥

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་ ༥
པ་འདི་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་རྩ་གཞན་ཡང་ཡིན་གྱི། འདི་འགའ་ཞིག་
ནི་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། བྱེ་
ཐག་ཏུ་ཟུར་པ་ནི་བྱེ་ཐག་སྟེ། རྟོགས་པ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བུའོ། །དེ་ལྟ་
བུ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་
བ་སྟོས་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ན་ ༡༠
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །བུམ་པ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པར་
བུའོ། །དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པའོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། དེས་དམིགས་པ་མཚན་པར་བྱེད་
པའོ། །དེར་ཟུར་པའི་དོན་ནི་སྟོན་པ་ཉིད་རྩ་ཆོགས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྩ་ཟུར་པ་ནི་སྟངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༥ ༡༥
དེ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནོ༥
འོན་ཏེ་གང་ཞིག་གང་ལ་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དེར་སྟངས་ཤིང་ན། སྟངས་པ་
ཉིད་རྩ་སྟོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་མེད་རྩ་ཟིན་ཡང་དེར་སྟངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་འདི་ནི་འདིར་ཡོད་ན་ནི་སྒྲུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རྩ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟག་ཏུ་
རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེར་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བར་སྒྲོ་གདགས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་ཏུ་རུང་བ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་རང་
ལ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཚོགས་པར་གྱུར་བའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་
༥ ཚོགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བའི་
དངོས་པོ་གཞན་དམིགས་པ་སྟེ། དབང་པོ་གཅིག་གི་ཤེས་པའི་གཟུང་བར་
བྱ་བ་མིག་ལ་སོགས་པ་གཏད་པ་ལ་མངོན་ཏུ་སྟོགས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་
གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟོས་པ་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
གཉིས་ཡོད་པ་ན་གཅིག་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་
༡༠ པར་བྱར་རུང་བ་ནི་གཉི་ག་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་
ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་ཅིག་ཤོས་སྒྲུང་བ་ན། མཐོང་བའི་ཚོགས་པ་ཚང་
བ་ཅན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་མཐོང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རྩ་ཞེས་
བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྲུང་བར་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མི་དམིགས་པ་
ནི་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བུམ་བས་དཔེན་པའི་ས་
༡༥ སྟོགས་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་
པར་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ཅམ་ཏུ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བའི་དངོས་པོ་ངེས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྟོན་
ཏུ་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་དང་
ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་ལོག་པ་
༢༠ ཅམ་ནི་རང་ཉིད་མ་ངེས་པའི་བྱིར་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་

ན་སྒྲུང་བའི་བྱམ་པས་དཔེན་པའི་ས་སྤྱོགས་དང་དེའི་ཤེས་པ་ནི་ཚོག་གི་
ཤྱགས་ཏིང་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་སྒྲུ་བར་བལྟའོ॥

དམིགས་པའི་མཚན་ཏིང་རྩ་ཟུར་པ་གང་ཞེ་ན།

དམིགས་པའི་རིག་བྱར་ཟུར་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱན་
གཞན་ཚང་བ་ཏིང་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ॥ ༡༩ ॥ ༥

དམིགས་པའི་མཚན་ཏིང་རྩ་ཟུར་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། དམིགས་
པའི་མཚན་ཏིང་རྩ་ཟུར་པ་ནི་བྱམ་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཏིང་རྩ་ཟུར་པ་
ཏིང་ལ་བྱའོ། །ཤེས་པའི་རྒྱན་གཞན་ཚང་པར་ཟུར་པ་ཏིང་ནི་ཞེས་བྱ་ནི།
བྱམ་པ་ཡང་ཤེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སྒྲིགས་པ་གཞན་
ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བའི་བྱམ་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ ༡༠
རྒྱན་གཞན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཚོགས་པ་ནི་འདུས་པའོ། །རང་བཞིན་ཏིང་
དེ། གཞན་པ་ལས་ཁྱད་པར་རྩ་ཟུར་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ།
ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་
རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དང་། རྒྱན་གཞན་ཚོགས་པ་འདི་གཉིས་ནི་
དམིགས་པའི་མཚན་ཏིང་རྩ་ཟུར་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ॥ ॥ ༡༥

རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན།

རང་བཞིན་གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱན་གཞན་
དག་ཀྱང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའོ॥ ༡༥ ॥

རང་བཞིན་གང་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དམིགས་
བའི་ཕྱིན་སྒྲུང་རྒྱ་རྒྱ་བའི་བྱམ་པ་ལས་གཞན་དེ་དག་ཡིན་དེ་བདོག་ན་
རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་
ལྟ་འདི་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་
དང་ལྟ་བ་པོ་གཅིག་ལྟ་བ་ལ་འཇུགས་པ་ན་སྒྲུང་ན་ནི་གཉི་ག་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ནོ། །མི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་ནི་ཡུལ་དང་རྒྱལ་དང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱལ་བས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཐལ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་གཞན་ནི་
ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་གང་དག་གིས་ལྟ་བ་པོ་དེས་མཐོང་
༡༠ བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉི་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་གང་ལྟ་བའི་
དོན་རྒྱ་འབྱུག་པ་དེ་དག་ཉི་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བར་མ་འཇུགས་པ་ན་རྒྱ་
བའི་ཡུལ་ན་འབྱུག་ཡུང་བལྟ་བར་བྱ་མི་རྒྱས་པ་ནི་ཕྱིན་གཞན་དང་
ཐལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ནི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡུལ་དང་རྒྱལ་ངོ་པོ་ན་འབྱུག་པ་ནི་གཉི་ག་དང་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
༡༡ ལྟ་ན་འགའ་ཞིག་མཐོང་ན་ནི་ཕྱིན་གཞན་དང་ཐལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ལ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་མཐོང་ན་ནི་
མཐོང་བར་རྒྱས་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཕྱིན་གཞན་དང་ཐལ་བ་ཡིན་ལ།
གཞན་ནི་གཉི་ག་དང་ཐལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

མི་དམིགས་བའི་དཔེ་བཞེད་ནས། རང་བཞིན་གྱི་དཔེ་དགོད་པའི་

རང་བཞིན་ནི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱུབ་
པར་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་སྟེ། ༡༥༥

རང་བཞིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་
གཏན་ཆོག་སྟེ་ཤེས་བྱ་པར་གྱུར་ངོ། །གཏན་ཆོག་སྟེ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱུབ་
པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བདག་ ༥
ཉིད་ཡོད་པ་དེ་འབའ་ཞིག་ནི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡོད་པ་ན་ཡོད་
པར་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ཞིག་གཏན་ཆོག་སྟེ་བདག་ཉིད་
ཡོད་པ་ལ་བཏྲུས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཆོག་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་རྒྱ་གཞན་འགའ་
ཞིག་ལ་བཏྲུས་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་ན་ཡོད་པ་བསྐྱུབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དེའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ ༡༠
ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དཔེར་ན་ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། འདི་ནི་ཤིང་ངོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ༡༥༦

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཆོས་ཅན་ནོ། །ཤིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའོ། །ཤིང་ཤ་པ་ ༡༥
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོག་སྟེ་སོ། །དེའི་དོན་ནི། འདི་ཤིང་གི་
ཐ་སྙད་དུ་བྱར་བྱང་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་

འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤིང་ཤ་བ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ན་གང་གི་ཆེ་
ཤིང་ཤ་བའི་ཐ་སྟར་མི་ཤེས་པའི་སློན་པ་ཞིག་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཤིང་ཤ་བ་
རིང་བོ་ཞིག་ལ་བསྟན་ཏེ། འདི་ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་དེའི་ཆེ་སློན་
བ་དེ་ནི་ཤིང་ཤ་བ་རིང་བོ་ཉིད་ཤིང་གི་ཐ་སྟར་ཁྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པར་
༥ ཉོགས་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་ཤ་བ་ཐུང་དུ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་ན་འདི་ཤིང་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉོགས་སོ། །སློན་པ་དེ་ཤིང་ཤ་བ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཤིང་ཉིད་ཁྱི་ཐ་སྟར་ལ་གཞུག་པར་བྱེད་པ་ནི་རིང་བོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གཞན་གྱིས་འདིར་ཤིང་གི་ཐ་སྟར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་
ཤིང་ཤ་བ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཤ་བར་གཏོགས་
༡༠ པའི་ཡུལ་ག་དང་ལྷན་པ་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ཆོག་གོ།
འབྲས་ཤུའི་དཔེ་དགོད་པའི་བྱིར།

འབྲས་བྱ་ནི་དཔེར་ན་དུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ན་
མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། ༡༥

མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ན་
༡༥ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་
ཆོགས་སོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་ཤུའི་དངོས་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དང་
མི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དུ་གྲགས་པས་རང་བཞིན་ལྟར་འབྲས་ཤུའི་
མཚན་ཉིད་ནི་མ་བསྟན་ཏེ།

རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟགས་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་

ནམ། འོན་ཏེ་ནམ་པ་ཐ་དད་པར་དབྱེ་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན། རང་བཞིན་
ཀྱི་རྟགས་གཅིག་ཕྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་
ཉིད་ཏུ་མི་རྟགས་སོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པའོ། །གཅིག་ནི་
དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ།། ༡༩།

འདི་ལ་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྣོན་ཏེ། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་ནམས་ལའོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་
སྐྱབ་པ་ཉི། ཡོད་པ་སྐྱབ་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་དགག་
པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྟོད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བལྟ་བར་༡༠
བའོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་
མཁོ་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། གཙོ་བོ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
ཐ་དད་པར་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དགག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་
ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ཡང་ཁ་
ཅིག་ནི་གཏན་ཚིགས་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་དད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་དད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་
སྤངས་ཏེ་གནས་པས་གཏན་ཚིགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱུལ་
བར་བྱ་བ་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་ཡང་ཐ་དད་པ་
ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

༥ ཅིའི་བྱིར་གསུམ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅིའི་བྱིར་གནན་ནི་
གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན་སྐྱུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་གསུམ་གྱི་གཏན་
ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ལ། གནན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་གཉི་ག་
ཡང་བསྐྱུལ་བའི་བྱིར་།

རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། རྟོན་གྱིས་རྟོན་གོ་

༡༠ བར་བྱེད་དེ། ༢༠ །

རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཡིན་
ཏེ། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཉིད་ནི་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་
རྟོན་ཏེ། རྒྱ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་བསྐྱུལ་བར་བྱ་བ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་
དང་རང་བཞིན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་མེད་པས་
༡༥ ཚིགས་གཅིག་གིས་གཉི་ག་བསྐྱུལ་སོ། །ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་བྱིར་ཞེས་
བྱ་བའི་རྟོན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་སྐྱུལ་བར་བྱེད་
བའི་རྟོན་གྱིས་བསྐྱུལ་བར་བྱ་བའི་རྟོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་
གསུམ་ཅར་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གནན་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་
བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེ་དང་མ་འབྲེལ་ན་དེར་མི་འབྲུལ་པར་ངེས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥༡ །

དེ་དང་མ་འབྲེལ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ལ་
བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དེས་མ་འབྲེལ་བ་ནི་དེས་མ་འབྲེལ་
བའོ། །གང་ཞིག་གང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་དེར་མི་
འབྲུལ་པར་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
མི་འབྲུལ་བ་ནི་དེར་མི་འབྲུལ་བའོ། །དེའི་ངེས་པ་ནི་དེར་མི་འབྲུལ་པར་
ངེས་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལ་ ༡༠
རང་བཞིན་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་མ་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་གཞོན་མི་ཟ་བར་
མི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་དག་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་ངེས་པ་མི་འབྲུལ་
བ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་
པོ་ནི་མི་འབྲུལ་བ་ངེས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། རུང་བ་ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་ནི་
རྟགས་སྟོན་མ་བཞིན་དུ་གློག་དུ་ཐུར་བ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འདོད་པ་ ༡༡
ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མི་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བས་ན་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་དོན་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་
གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །

གཞན་ལ་རག་ལས་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་ལ་རག་ལས་བ་འབྲེལ་
བ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་
གང་ཞིག་གང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་འབྲེལ་བ་དེ་

༥ ཡང་༥༥

བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་
ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་
ཡིན་ཏེ། རྟགས་ནི་གཞན་ལ་རག་ལས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་འབྲེལ་བ་ཡིན་
ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་གཞན་ལ་རག་ལས་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
འབྲེལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།
དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཏིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་
བ་གང་ཡིན་པ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཚུལ་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་
པ་དེ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་ཏིན་ལ་ཚུལ་
༡༥ བ་ལས་བྱུང་བ་ཏིན་ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་དེ་དང་གཞན་གྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཏིན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་ཏིན་
ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ངེས་
པ་ལ་བཏོས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཏིན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཏིན་

ཕྱི་རང་བཞིན་རྩ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེས་པའི་ཡུལ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་
བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་བྱིར་རྟགས་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དངོས་སུ་ན་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ ༥
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལས་བྱུང་
བའི་བྱིར་དང་། ༥༣ །

དངོས་སུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་དོན་དེའི་བདག་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་དེའི་བྱིར་རྩོ།
གང་གི་བྱིར་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ ༡༠
བས་ན་དེར་རང་བཞིན་འབྲེལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་བསྐྱུ་བ་པར་
བྱ་བའི་རང་བཞིན་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱུ་བ་
པར་བྱེད་པ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་སྟུགས་གཅིག་གཏན་
ཚིགས་སུ་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་གཉིས་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟག་ ༡༥
པའི་ཡུལ་སྒྲིམ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་བཞུགས་ན་ནི། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དང་
སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་ལ་བཞུགས་པ་ཉིད་ནི་གོ་བར་
བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྩོ། །དེའི་བྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་

དད་པ་ནི་ངེས་པ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པ་ཁོ་ནར་རྟེན་གསུམ་གྱིས།
དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་
ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་
༥ ཀྱང་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་དོན་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་
རྒྱ་མཚོན་གཉིས་གྱིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་
ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་
ཡིན་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
༡༠ པའི་བྱིར་རོ། ། ༢༥ །

དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། དེའི་རང་
བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་དེ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་
༡༥ མ་ཡིན་པའོ། །གང་ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་དང་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པའོ། །དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་
དང་འདི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རང་

བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྩོམ་། །ཅི་སྟེ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིར་
 བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་
 ཅི་སྟེ་མཚན་གཞན་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འབྲེལ་
 པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅི་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་ཅི་རག་
 ལས་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དང་ ༥
 དེ་ལས་སྤྱང་བ་གཉིས་ཁོ་ནས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་སྤྱང་བ་ཁོ་ནས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་ཅུ་ཟད་མོད། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཁོ་ན་རི་ལྟར་གོ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་སྤྱང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་༥
 རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཁོ་
 ནས་དངོས་པོ་འབྱུང་བོ། ༥༥ །

དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་སྤྱང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་
 འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བས་
 ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་རྩོམ་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ ༥༦
 ལ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་སྤྱང་བ་གཞན་ལ། གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་
 བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དེའི་སྟེ་མཚན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འབྲས་བུ་
 དང་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཁོ་ནས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འབྱུང་བོ།།

འོན་ཏེ་དགག་བར་སྐྱབ་བ་ནི་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་བ་ལས་ཀྱང་ཅིའི་
བྱིར་འདོད་བར་མི་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲུལ་བ།

དགག་བ་འགྲུབ་བ་ཡང་མི་དམིགས་བ་ཇི་སྐྱད་སྒྲུལ་
བ་ཁོ་ན་ལས་འགྲུར་ཏེ། ༥༦ །

༥ དགག་བའི་ཐ་སྟད་འགྲུབ་བ་ནི་གང་གི་བྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་བ་
ཇི་སྐྱད་སྒྲུལ་བ་ཁོ་ན་ལས་འགྲུར་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ལས་གཞན་མ་
བསྟན་ཏོ།

དེ་ཙམ་གྱིས་ཅིའི་བྱིར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲུལ་བ།

དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི་དེ་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། ༥༧ །

༡༠ དེར་དགག་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི་གང་གི་བྱིར་སྣང་བ་མི་
དམིགས་བ་མི་སྟོན་རོ། །དེ་མི་སྟོན་བ་དེ་བས་ན་དེ་ལས་དགག་བ་འགྲུབ་
བ་ཡིན་ནོ།

འོན་ཏེ་དེ་འབང་ཞིག་ལས་ཅིའི་བྱིར་ཡིན་ཞེ་ན།

གཞན་ཏུ་ན་ཡུལ་དང་ཏུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་

༡༡ བསྐྱལ་བའི་དོན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་མ་གྱུར་བ་རྣམས་
ལ་རང་གི་མངོན་སུམ་ལོག་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་བར་ངེས་

པ་མེད་པའི་བྱུང་རྩོད་ ॥ ༢༤ ॥

གཞན་རྩ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། རྟོང་པོ་ཡོད་པ་ལ་དེ་མི་སྒྲིམ་
 པའི་མི་དམིགས་པ་སྤྱི་པའི་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་རྩ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་
 སྒྲིམ་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་མི་དམིགས་པ་གཞན་ལས་
 དགག་པ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤྱི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ ༥
 འདི་གང་ལས་ཞེ་ན། ཡུལ་དང་རྩམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། འདིར་
 རྒྱན་གཞན་ཚོགས་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུང་དམིགས་
 པའི་རིག་བྱུང་བྱུར་པའི་དོན་བསྟན་ལ། གཉིས་ལས་གཅིག་མེད་ན་ཡང་
 གཅིག་ཀྱང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྩ་མ་བྱུར་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལ་འདིར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྩ་མ་བྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བས་ ༡༠
 ནི་རྒྱན་གཞན་དང་གྲུལ་བ་ཅན་བསྟན་ཏོ། །ཡུལ་དང་རྩམ་དང་རང་བཞིན་
 གྲིས་བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། རང་བཞིན་གྲིས་བསྐྱལ་བ་བསྟན་ཏོ།
 ཡུལ་དང་རྩམ་དང་རང་བཞིན་དང་དེ་རྣམས་གྲིས་བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་
 བྱུང་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྟོང་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱུང་རྩོད་། རྟོང་
 པོ་ཡོད་པ་ལ་དེ་མི་སྤྱི་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལས་ངེས་པ་མེད་ཅེ་ན། ༡༥
 དེ་དག་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་ཀྱང་དེའི་
 རྒྱུ་རྟོང་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །གང་གི་བྱུང་དམིགས་པའི་མཚན་
 ཉིད་རྩ་བྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལོག་ཀྱང་མེད་
 པར་ངེས་པ་མེད་པས་ན་རྟོང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་

སྐྱམ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྤོང་དོ། །དེ་བས་ན་
ངེ་རྒྱད་ཏུ་བརྟན་པ་ཁོ་ནས་དགག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཁོ་ཏེ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་འདི་གང་གི་ཏུས་ན་ཚད་མ་ཡིན།
ཅིའི་ང་ལ་ཡིན། ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན།

ཡ་ མི་ཚྲོངས་པར་བྱན་པའི་འདུ་བྱེད་སྐྱུ་པ་པོའི་མངོན་
སྐྱམ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ལོག་ན་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ཐ་སྟོང་འབྱུག་སྟེ། ༢༩ །

མི་ཚྲོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སྐྱུ་པ་པོའི་མངོན་སྐྱམ་ནི་
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དོ། །དེ་ལོག་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེའི་
༡༠ རང་བཞིན་མེད་པའི་ང་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེ་བས་ན་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱུ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་
སྐྱུ་པའི་བྱུང་རོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་
ལ་འདྲེ་བ་སྣང་བ་ན་མཐོང་པའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་ཏུ་ཤེས་པས་ལྟར་
བྱུང་བ་ཉིད་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་མངོན་སྐྱམ་ཞེས་བརྟན་དོ།།
༡༡ དེ་བས་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་སྣང་པའི་དོན་དང་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་
སྐྱམ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྣང་པའི་དོན་དང་སྟོ་དེ་ལས་མཐོང་པའི་ཚོགས་
པ་ཚང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ནས་མངོན་སྐྱམ་ཉིད་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལོག་པར་
ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་

བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་མཐོང་བས་བསྐྱེད་པ་ནན་པ་སྐྱེད་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་ཚོངས་པ་སྟེ། ཉམས་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་དེ་
ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྐྱུལ་པ་བའི་མངོན་སུམ་འདས་པ་ད་དེད་སྐྱུལ་པ་བའི་
མངོན་སུམ་ད་ལྟར་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །མ་ཚོངས་པར་ནན་པའི་འདུ་བྱེད་
ལ་སྐྱེས་པ་ནི་ད་ལྟར་བྱེ་བཀ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདས་པའི་
བུམ་པས་དཔེན་པའི་ས་ཕྱོགས་མཐོང་པ་ལ་ནན་པའི་འདུ་བྱེད་ཚོངས་པ་ཡོད་
པས་བུམ་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་ལ་ཚོངས་པ་དང་། བུམ་པ་མཐོང་པ་ལ་
ཚོངས་པར་འགྱུར་གྱི། ད་ལྟར་གྱི་ལ་ནི་བུམ་པས་དཔེན་པའི་ས་ཕྱོགས་
མཐོང་བ་ན་ནན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་ཚོངས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་བུམ་པ་
༡༠ མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཚོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།
དེ་བས་ན་མ་ཚོངས་པའི་འདུ་བྱེད་སྐྱེས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དགག་བྱ་ཅན་
པར་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་ནི་ནན་པའི་འདུ་བྱེད་
འབྱུལ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཞེས་བྱ་
པ་ལ་དང་གི་སྐྱ་བུས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བཀ་དང་ཐལ་པ་ད་ལྟར་དང་
༡༡ བྱེ་བཀ་དང་ལྷན་པ་འདས་པ་བསྐྱུ་བར་རི་ལྟར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་པ་དེ་
ལྟར་བུས་སོ། །དེ་ལ་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། འདས་པའི་མི་དམིགས་པ་བསལ་
བར་ནན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་འདི་
ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པར་མ་སྦྱར་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
པ་དང་། མེད་དེ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་གྱི། འདི་ན་
༢༠ བུམ་པ་བྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པར་འགྱུར་པའི་

བྱིར་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱས་ཏེ། མ་འོངས་པའི་མི་དམིགས་པ་
ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བྱིར་རོ། ॥

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་བྱས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཤད་ནས། བྱེད་པ་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། །མེད་པའི་ཐ་སྟད་ནི། མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་། དོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་ ༥
འོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲུག་པ་ལྷས་ཀྱི་མེད་པའི་ཐ་སྟད་དེ། བྱམ་པ་
མེད་པར་ཤེས་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ལ་འབྲུག་པར་
བྱེད་དོ། །མེད་པའི་ཐ་སྟད་ནི་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་ཅར་ཡང་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་བ་སྒྲུབ་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
ཡང་བྱམ་པ་མེད་དོ་སྒྲུམ་བྱ་ཤེས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་འཐུར་ ༡༠
ལ། མེད་པར་ངེས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་གི་བྱིར་
མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱོགས་ཉི་ཆེ་དམིགས་པ་དེའི་བྱིར་འདི་ན་བྱམ་པ་མེད་དོ་
ཞེས་དེ་ལྟར་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འཐང་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཕྱོགས་ཉི་ཆེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་རྗེས་
སུ་འཐང་བའི་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ ༡༥
ཡང་སྒྲུབ་བཤད་པའི་རྒྱལ་བ་སྒྲུབ་པ་མི་དམིགས་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་
ཤུགས་ཉིད་ལས་མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་
ཀྱང་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པར་དོགས་པའི་བྱིར་ན་མེད་པར་ཐ་སྟད་
བྱེད་མི་བྱས་པ་འབའ་ཞིག་བྱ་ཟད་དོ། །དེ་བས་ན་མི་དམིགས་པ་ནི་གང་
གི་བྱིར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་བས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ ༢༠

ཕྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུང་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པར་ཤེས་པར་
བྱས་པ་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་ཀྱི། མ་བྱས་པ་ལ་ནི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་སྒྲུང་པ་ཡིན་ཡང་མངོན་
སྤྱུང་གིས་བྱས་པ་ལ། མི་དམིགས་པས་འབྲུག་པར་བྱས་སོ་ནེས་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་ཏུ་འབྲུག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ཅིའི་བྱེད་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཁོ་ན་ལ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པའི་བྱེད་

་་་ རྩོད་ ། ༣༠ །

དེ་ཉིད་གྱིས་ནེས་བྱ་པ་སྟོས་ཏེ། ཇི་སྟན་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱས་ཀྱི་མི་
དམིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པའི་བྱེད་རྩོད་། །མ་འོངས་པའི་
མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མ་ཟུབ་པ་
དེ་ལས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདས་པ་
དང་ད་ལྟར་ལས་ཡིན་ནོ།

དེ་ནི་མི་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་བྱེད་།

དེ་ནི་སྦྱོར་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་
སྟེ། ། ༣༡ །

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། མི་དམིགས་པ་འདིའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་
 ཡོད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གང་ལས་ཤེ་ན། སྦྱོར་
 པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ། སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱར་བ་སྟེ། སྦྱའི་ཚེད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་
 བཟོད་དོ། །སྦྱ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་སུ། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་གཞན་གྱི་སྦྱ་
 ཉམ་ཚེད་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་གཞན་འགོག་པའི་སྦྱ་ཉམ་ཚེད་པར་
 བྱེད་དོ། །ཀུན་གྱང་སྦྱང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ནི་སྦྱ་མ་སྒྲིམ་གྱང་
 རིག་པར་བྱའོ། །ཚེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མི་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་དབྱེད། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར་།

རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་
 ཏུ་བ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་ཏུར་གྱུར་པ་ལས་མི་
 དམིགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། ༣༥ །

རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་དེ། དགག་པར་བྱ་བའི་
 རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་
 ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་ཅན་ནོ། །ཏུ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུལ་པར་
 བྱ་བའོ། །དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་ཡང་སྦྱ་མ་བཞིན་
 ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།

འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་རུ་
 བའི་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དེ། རུ་བ་
 མེད་པའི་བྱུང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ॥ ༣༣ ॥

དགག་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པའོ། །དཔེར་
 ༥ ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཅན་ནོ།
 རུ་བ་རྒྱུད་པའི་རུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཐོགས་པར་ཡོད་པ་གང་དག་
 ཡིན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་དག་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བའོ།
 རུ་བ་མེད་པའི་བྱུང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རྒྱ་ནི་གདོན་མི་
 བ་པར་འབྲས་བུ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་པ་ལས་
 ༡༠ ནི་རུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་ཁོ་ན་མེད་པ་ནི་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཀྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡང་རྒྱུད་
 ཅིག་མ་ཐ་མར་སྐྱར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་འགོགས་ཡོད་
 བའི་བྱུང་རྩ་། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ཡང་གང་རུ་རྒྱ་མི་སྒྲུང་པ་དེར་སྐྱར་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། རྒྱ་སྒྲུང་པ་ལ་ནི་སྒྲུང་པ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་
 ༡༥ བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁང་པའི་ཡ་ཐོག་ན་གནས་པ་ན་ཁང་པའི་དང་
 ར་མ་མཐོང་རུ་ཟིན་ཁྱད་དང་རའི་ངོས་བཞིའི་རྩིག་པ་མཐའ་དག་མཐོང་
 བྱིང་། རྩིག་པ་མཐའ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་རུ་སྒྲུང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་
 མཁའི་བྱོགས་རུ་བ་དང་ཐལ་པ་ཡང་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་རུ་བ་མེད་པར་

དེས་པ་ལས་ནི་མེ་ཡུལ་གང་ན་གནས་པས་ཡུལ་དེར་རྩ་བ་སྒྱུར་བར་འགྱུར་
 བའི་རྒྱས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མེ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
 ཁང་པའི་དང་རའི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་མེས་ཀྱང་རྩ་བ་ཡུལ་དེར་སྒྱུ་བར་
 གྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཕྱོགས་དེ་ན་མེ་མེད་པར་ཁོང་རྩ་རྒྱུར་བར་བྱའོ།
 རིམ་གྱི་དང་རའི་ཕྱོགས་རིག་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་བ་དེ་རིག་པའི་མཐར་ ༥
 རྒྱག་པར་གནས་པ་སྒྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྩ་བས་དཔེན་པའི་ནམ་མཁའི་
 ཡུལ་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་ཅན་རྩ་བེད་དོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུང་བའི་ནམ་
 མཁའི་ཆ་ཤས་ཅན་མངོན་སུམ་རྩ་གྱུར་བའམ་མངོན་སུམ་རྩ་མ་གྱུར་
 པའི་སྒྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་མེ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འོངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོག་རྩ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲུང་ ༡༠
 པའི་ཕྱོགས་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་བ་དང་མི་སྒྲུང་
 བ་སྒྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་རྩ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་སྒྲར་
 རིག་མ་ཉིད་རྩ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲ་ཁ་རིག་ནི་མངོན་སུམ་རྩ་གྱུར་བ་
 ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གློག་རྩ་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་རྩ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་
 ལྟར་འདིར་ཆོས་ཅན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་བ་སྒྲུང་ ༡༡
 བ་དང་མི་སྒྲུང་བའི་ཆ་ཤས་ལ་བསྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་རྩ་སྒྱུར་བ་བྱི་མ་རྣམས་
 ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་རྩ་རྒྱུར་བར་བྱའོ། །

བྱུང་བར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་
 ན་ཤིང་མེད་པའི་བྱུར་ཤིང་ཤ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་

བུ་ལོ། ༣༥ །

ཁྱེ་པར་བྱ་བ་དག་ག་པར་བྱ་བ་ལ་ཁྱེ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པའོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ།
 འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཤིང་ཤ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ༥ ཤིང་ཤ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེ་པར་བྱེད་
 པའི་ཤིང་མེད་པའི་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོག་ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་
 པ་འདི་ཡང་ཁྱེ་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་སྒྲུང་བ་མེད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་
 ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱུང་པའི་ཁྱེ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་སྒྲུང་
 པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཆོ་
 ༡༠ ཡུལ་ག་མཐོན་པོ་ན་ལྟག་འོག་དཀྱིགས་ཏེ་འདུག་པ་དེ་དག་ལས་གཅིག་ནི་ཤིང་
 སྐྱུག་པོ་དང་ལྷན་ལ། ཅིག་ཤོས་གཞན་ནི་པོ་ཇ་སྐྱུག་པོ་ཤིང་མེད་པར་
 བྲག་ཐོང་དུ་འདུག་གོ། །ལྟ་བ་པོས་ཀྱང་དེ་ན་འདུག་པའི་ཤིང་མཐོང་དུ་
 ཟེན་ཀྱང་ཤིང་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་གང་ཡིན་
 པ་ལྟ་བ་པོ་དེ་ལ་ཤིང་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་ལ། ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ནི་
 ༡༥ མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་མེད་པའི་གཡའ་བྲག་དེ་ལ་ཤིང་མེད་པར་
 སྒྲུང་པའི་བྱུང་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པར་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཡུལ་ལ་ཁྱེ་པར་བྱེད་པའི་ཤིང་མེད་པའི་བྱུང་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཀྱང་
 མེད་དོ་ཞེས་འདི་མེད་པར་སྐྱེད་པའི་བྱུང་སྐྱུར་པར་བྱེད་དོ། །

རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་

ན་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲང་པའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་
ལྟ་བུའོ།། ༣༥ །

དགག་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བ་མི་དམིགས་པ་དཔེ་
འགོད་པ་ལ། འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཅན་ནོ། །གྲང་པའི་རེག་པ་
མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲང་པའི་རེག་པ་དགག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །མེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །མི་དམིགས་པ་འདི་ཡང་
གང་ན་གྲང་པའི་རེག་པ་མི་སྣང་བ་དེར་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། སྣང་
བ་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མེད་ཁ་
དག་གི་བྱེ་ཐག་སྣང་བ་ན། གྲང་པའི་རེག་པ་རིང་ཏུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་མི་
སྣང་བ་དེར་འདི་སྐྱར་བར་བྱའོ།།

॥ ༡༠

འགལ་པའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་
ན་ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲང་པའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལྟ་བུའོ།། ༣༦ །

དགག་པར་བྱ་བ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་
པ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ།། ༡༡
འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཅན་ནོ། །གྲང་པའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གྲང་པའི་རེག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཏུ་

བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གང་ན་གྲང་པའི་རེག་
 བ་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་བ་ཡོད་ན། དེ་ན་ནི་ལྷན་བ་མི་དམིགས་བ་གོ་བར་བྱེད་བ་
 ཡིན་ལ། གང་ན་འགལ་པའི་མེ་མངོན་སུམ་རྩ་ལྷུར་བ་དེ་ན་ནི་འགལ་བ་
 མི་དམིགས་བ་གོ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་མི་ལྷན་ཉིད་ལ་
 ལགལ་པའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་བ་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཁང་མིག་གི་
 ཉན་ན་གྲང་བ་ཁྲབ་བར་ཡོད་བ་སེལ་བར་རྩས་པའི་མེ་རྗེས་སུ་དཔོག་
 བར་བྱེད་བ་ནི་གང་གི་ཆེ་ཁང་མིག་གི་ཉན་ནས་རྩད་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ན། ཁྲད་བར་རྩ་ལྷུར་པའི་མེ་ཡོད་བར་
 རྗེས་སུ་དཔགས་བ་ལས་གྲང་པའི་རེག་བ་འོག་བར་རྗེས་སུ་དཔག་བ་ཡིན་
 ཏོ། །འདྲིར་ནི་སྐར་ཁྲང་གི་ཕྱོགས་ལྷན་བ་དང་བཅས་ཏེ། ཁང་མིག་གི་
 ཉན་གི་ཕྱོགས་ཀྱན་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ནི་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲས་ནས་སྐྱ་མ་བཞིན་རྩ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

འགལ་བས་ཁྲབ་བ་དམིགས་བ་ནི། དཔེར་ན་དངོས་པོ་
 འབྱུང་པའི་ཡང་འཇིག་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུར་མེད་དེ། ལྷུ་
 གཞན་ལ་བརྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

དགག་བར་བྱ་བ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་བ་དེས་ཁྲབ་བར་བྱ་བའི་
 ཆོས་གཞན་དམིགས་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་བ་ཡིན་
 ཏོ། །དེས་བ་ནི་གཞོན་མི་ཟ་བར་འབྱུར་བའོ། །དེས་བར་འབྱུར་བ་མེད་

བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དགག་བ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །འཇིག་བ་ནི་ཚེས་ཅན་ནོ། །དངོས་པོ་བྱང་པའི་ཡང་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ཚེས་ཅན་གྱི་བྱེ་ལྷན་གོ། །ཡང་གི་སྒྲིའི་དོན་ནི། སྒྲིམ་གྱིང་བྱང་བ་
 ཡང་འཇིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་དེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་ན། མ་སྒྲིམ་བ་ལྟ་
 ཅི་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་མ་གཏོགས་བ་
 རྒྱ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་བ་བཞུགས་བ་ ༥
 ཡིན་ཏེ། དེ་བཞུགས་པའི་བྱིར་དེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རྒྱ་གཞན་
 ལ་བཞུགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུམ་བྱ་ཁ་དོག་བསྐྱུར་བ་ནི་བཙོ་སྒྲག་མཁན་ལ་སོགས་
 བ་རྒྱ་གཞན་ལ་བཞུགས་པའི་བྱིར་དེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཞིན་དུའོ།
 དེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་དེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཡིན་ ༡༠
 ལ། །འཇིག་བ་ཡང་འཇིག་པའི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་བ་ཡང་རྒྱ་
 གཞན་ལ་བཞུགས་པར་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་འགལ་བས་བྱུང་བ་རྒྱ་གཞན་
 ལ་བཞུགས་བ་ཉིད་དམིགས་པས་དེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་འགོག་བ་ཡིན་ནོ།
 འདིར་དེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེས་པར་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱའོ། །རྟག་པ་ཉིད་དང་ ༡༥
 རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱང་པན་རྒྱུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་བྱིར་གཅིག་
 ལ་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་པན་རྒྱུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་གཉིས་ལས་
 གཅིག་གང་ཡིན་པ་སྤྲད་བ་དེ་ལ་གཉིས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་
 དགག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་བདག་ཉིད་དགག་བ་ཡང་སྤང་བ་ཉིད་དུ་

ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེའི་བདག་ཉིད་དགག་པ་
ནི་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྟག་པའི་
རང་བཞིན་རྩ་མཐོང་བར་འགྱུར་པ་ཞིག་ན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་རྩ་ཡང་
མཐོང་བ་མེད་དེ། དེས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་
༥ དགག་པར་བྱ་བ་རྟག་པ་ཉིད་སྒྲུང་བའི་བདག་ཉིད་རྩ་ཁས་སྒྲངས་ན་དགག་
པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འདྲེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མི་སྒྲུང་བ་ཡང་
གལ་ཏེ་བྱམ་པ་སྒྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། གལ་
ཏེ་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་འདྲེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་འདྲེ་ཉིད་རྩ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་
ཞིག་ན། སྒྲུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདྲེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུང་བའི་
༡༠ བདག་ཉིད་ཁས་སྒྲངས་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོ་འཇམ་དངོས་པོ་མེད་པ་འཇམ། སྒྲུང་བ་འཇམ་
མི་སྒྲུང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་སྒྲུང་བ་ཉིད་རྩ་ཁས་སྒྲངས་
པ་སྒྲོན་རྩ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་རི་ལྟར་བྱམ་པ་སྒྲུང་
བ་ཁས་སྒྲངས་ནས་འགོག་པ་ནི་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་པ་དེ་
༡༥ བཞིན་རྩ་པན་རྒྱན་སྒྲངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་སྒྲུང་བ་ལ་
འགོག་པ་ནི་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་
བའི་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ནང་རྩ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ།

འབྲས་བྱ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་
མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲང་པའི་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་

དག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ༣༤།

དགག་བར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་
 ཅོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་ཅན་ཅོ། །གང་བ་སྟེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་
 རྟོགས་པ་མེད་པ་གང་བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ ༥
 ནི་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའོ། །མེ་ཡོད་བའི་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ།
 གང་ན་གང་བའི་རྒྱ་མི་སྒྲུང་བ་དང་། གང་བའི་རེག་པ་ཡང་མི་སྒྲུང་བ་
 དེར་གཏན་ཚིགས་འདི་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གང་བའི་རེག་པ་འཇ་
 དེའི་རྒྱ་སྒྲུང་བ་ལ་ནི་འབྲས་བྱ་མི་དམིགས་པ་འཇ་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་
 བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་བར་སྐྱབ་ ༡༠
 པ་ཡིན་ཅོ། །དེའི་བྱུང་སྟོགས་གང་ན་གང་བའི་རྒྱ་དང་གང་བའི་རེག་པ་
 ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་རིང་བའི་བྱུང་རྟོགས་པ་པོ་ལ་མི་སྒྲུང་ལ། མེ་ནི་གསལ་
 བའི་ཁ་དོག་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུང་རྒྱང་རིང་པོ་ཡང་སྒྲུང་བ་དེར་འདི་སྒྲུང་
 བར་བྱའོ།།

॥

བྱབ་བར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་
 ན་འདི་ན་མེ་ཡོད་བའི་བྱུང་བ་མའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ༣༥།

དགག་པར་བྱ་བ་ལ་ཁུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ།
འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་ཅན་ནོ། །བ་མའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། །མེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ།
༥ གང་ན་ཁུབ་པར་བྱ་བ་བ་མའི་རེག་པ་དང་། ཁུབ་པར་བྱེད་པ་གང་
པའི་རེག་པ་མི་སྒྲིབ་པ་དེར་གཏན་ཚིགས་འདི་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅི།
དེ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་ནི་འདི་ལྟར་ངོ་པོ་ཉིད་དམ་ཁུབ་པར་བྱེད་པ་
སྒྲིབ་པ་མི་དམིགས་པ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མེད་པ་སྐྱུབ་
པ་འདི་ནི། ཉོགས་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་རིང་པོ་ན་འདུག་ལ་བ་མའི་རེག་པ་
༡༠ གང་པའི་བྱེ་ཐག་དང་། གང་པ་ཅམ་ནི་ལྟོག་ཏུ་ཐུར་པ་ཡིན་ལ། མེ་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་ཐག་གིས་རྒྱུ་རིང་པོ་ན་འདུག་ཀྱང་མངོན་ཏུ་ཐུར་དོ། །དེ་
ལྟར་ན་ནི་མེ་ལས་ནི་གང་པ་ཅམ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ནི་
གང་པའི་བྱེ་ཐག་པ་མའི་རེག་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་དེ། གང་པའི་བྱེ་
ཐག་ནི་གང་པའི་སྦྱིས་ཁུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ། དུལ་གྱི་བྱེ་
༡༥ ཐག་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

རྒྱ་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་མེད་པའི་
བྱིར་ཏུ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །༢༠།

དགག་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་ཅན་ནོ། །དེ་

བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའོ། །མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གདན་ཚིགས་སོ། །གང་ན་འབྲས་བྱ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲང་བ་མི་འབྱུང་བ་
དེར་ནི་འདི་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འབྲས་བྱ་སྒྲང་བ་ལ་ནི་སྒྲང་བ་མི་དམིགས་
བ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་སྐྱུ་བ་བ་
འདི་ཡང་། མཚོ་ཆེན་པོ་མི་གཡོ་བ་དགུན་རྒྱངས་པ་མང་ཏུ་འབྱུལ་བ་ལ་ ༥
ནམ་སྔོས་ཇི་ཅམ་ཏུ་ལྱུར་བ་ན། དེ་ན་ཏུ་བ་ཡོད་ཀྱང་མི་སྒྲང་བས། ལྷ་
མི་དམིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་དེའི་སྒྲིང་ན་མེ་འབར་བ་
ཡོད་ན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉིད་ལས་དམིགས་པར་འབྱུར་ལ། འབར་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཚིག་བ་ལ་ཡོད་ན་དེར་ཡང་ཚིག་པའི་གཞི་ཤིང་
མངོན་སྲུང་ཏུ་ལྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་གཞིའི་ ༡༠
ངོ་བོ་དེ་སྒྲང་བར་འབྱུར་བས་ན་དེར་སྒྱུར་བ་འདི་བྱའོ། །

ལྷ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་སྐྱུ་
ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དག་མེད་དེ།
གཏུང་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། ༡༡ །

དགག་པར་བྱ་བའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ། །འདི་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཚིགས་ཅན་ནོ། །སྐྱུ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུ་ལངས་པའོ། །དེ་ལ་

སྒྲིགས་པ་ནི་ལྷགས་པས་ཉེན་པའི་སྒོ་ཐམ་ཐམ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིགས་པའོ། །དེ་
 ལས་གཞན་པའི་འཇིགས་པ་དང་དད་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ནི་སྤྱ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲིགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྟེ། དེ་མེད་དོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བ་བར་བུའོ། །མེ་གཞན་ལས་གཏུང་པ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་
 ༥ པ་ནི་གང་པ་རྒླག་པར་རྩས་པ་ཡིན་པས་ན་གཏུང་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་
 རྟེ། གཏུང་པར་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ཡོད་ཏུ་ཟིན་ཡང་། དཔེར་ན་སྒྲོན་མ་
 བཞིན་ཏུ་གང་པ་རྒླག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསལ་བའི་བྱིར་
 བྱེ་བྲག་སྒྲོས་སོ། །གཏུང་པའི་བྱེ་བྲག་གང་ཡིན་པ་ཉི་པ་དེ་ལ་དེ་སྒྲན་
 ཅིས་བུའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་
 ༡༠ རྟེན་སྒོ་སོ། །གང་ན་གང་པའི་རེག་པ་ཡོད་ཡང་མི་སྒྲང་པ་དང་། སྤྱ་
 ལོང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ཡང་མི་སྒྲང་པ་དེར་འདྲིའི་སྤྱར་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་གྱི། སྤྱ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲང་པ་ཉིད་ལ་ནི་སྒྲང་པ་མི་
 དམིགས་པ་སྤྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་པའི་རེག་པ་སྒྲང་པ་ཉིད་ལ་
 ཡང་རྒྱ་མི་དམིགས་པ་སྤྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་
 ༡༥ མེད་པ་སྤྱུ་བ་ལདི་ཡང་། གཏུང་པར་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱང་
 རིང་པོ་ནས་ཡང་མཐོང་པ་ཡིན་ལ། གང་པའི་རེག་པ་དང་སྤྱ་ལོང་ཞེས་
 བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་མ་མཐོང་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་དང་འགལ་བ་མི་དམིགས་
 བས་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདྲིའི་སྤྱར་བ་བུའོ།

རྒྱ་འགལ་པའི་འབྲས་ཏུ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་

ན་ཕྱོགས་འདི་ནི་རུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་སྐྱ་ལོང་ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྷན་པའི་མི་དང་ལྷན་
 བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ༧༢།

དགག་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་
 དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པའོ། །ཕྱོགས་འདི་ ༥
 ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཅན་ནོ། །ལྷན་པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །སྐྱ་ལོང་ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷན་པ་ནི་སྐྱ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་དང་འབྲེལ་པའི་མི་ནི་སྐྱ་ལོང་ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྷན་པའི་མི་སྟེ། དེ་དང་ལྷན་པ་
 མ་ཡིན་པ་ནི་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའོ། །རུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ༡༠
 གཏན་ཚིགས་སོ། །སྐྱ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་མངོན་སུམ་རུ་བྱུར་ན་
 ནི་སྒྲིང་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་གང་པའི་རེག་པ་མངོན་སུམ་རུ་བྱུར་
 ན་ནི་རྒྱ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། མེ་མངོན་སུམ་རུ་བྱུར་ན་ནི་རྒྱ་དང་
 འགལ་བ་དམིགས་པའི་སྐྱུར་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འདི་གསུམ་ཅར་ཡང་མི་
 སྒྲིང་པ་འདི་ལ་སྐྱུར་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་ ༡༥
 སྐྱལ་བ་འདི་ནི། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྒྱུད་རིང་བོ་ན་འདུག་ལ། གང་པའི་
 རེག་པས་ཉེན་པའི་སྐྱ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་རུ་
 རྟོན་གྱང་མངོན་སུམ་རུ་མ་བྱུར་ལ། གང་ན་རུ་བ་མངོན་སུམ་རུ་བྱུར་པ་

དེར་འདི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །རུ་བ་ཡང་ཡུལ་དེ་ན་ཡོད་པའི་གང་བ་བསྒྲིག་
པར་རྒྱས་པའི་མེ་རྩིས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་རི་འན་བ་དེ་འདིར་
གཟུང་པར་བྱའི། རུ་བ་ཚམ་གྱིས་ནི་མེ་ཚམ་རྩིས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་
ཀྱང་གང་པའི་རེག་པ་སེལ་བ་དང་། སྤྱི་ཡོང་ཞེས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སེལ་
པར་བྱེད་པ་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པས། རུ་བ་ཚམ་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་
ཡིན་པར་བསྟུ་པར་བྱའོ།།

ཅི་སྟེ་གཅིག་ནི་དགག་པར་སྤྱད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བསྟུན་
ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །

དོན་གཞན་ཡོད་པ་དགག་པ་དག་གིས་སྦྱོར་བ་ཐ་
་དང་ཀྱང་བརྒྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ནང་རུ་འདུ་བར་
འགྱུར་རོ།། ༧༩ — ༨༠ །

འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སྒྲོས་དེ། དེ་དག་ཅིས་བྱ་
པ་འདིས་ནི་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་འདས་མ་ཐག་པ་བསྟན་དོ།
དེ་ལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཟུང་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པས་ན། འབྲས་བུ་
མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་

བ་ཡང་གསུམ་ལམ་བཞི་ཞིག་གཟུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ། བརྟུ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་བརྟུས་ཀྱང་དཔེ་བཞོན་བ་ཙམ་གཟུང་བར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་
 ཏེ། དཔེ་སྐྱུར་བར་བྱས་བ་ཡང་མིན་ལ། སྐྱུར་བར་བྱས་བ་དང་འདྲ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བརྟུ་སྟོས་བ་མེད་བར་ཐམས་ཅད་སྟོས་བ་བྱས་ ༥
 ན་ནི་དཔེ་སྐྱུར་བར་བྱས་བ་མཐའ་དག་གོ་བར་འགྱུར་ལ། བརྟུས་སྟོས་
 ཀྱང་དཔེ་སྐྱུར་བ་མཐའ་དག་གོ་བར་འགྱུར་ན། ཐམས་ཅད་སྟོས་བ་ལྟག་
 བར་བྱས་ན་ནི་དཔེ་སྐྱུར་བ་དང་འདྲ་བ་མཐའ་དག་རྟོགས་བར་འགྱུར་རོ། །
 རང་བཞིན་མི་དམིགས་བར་འདུས་བ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་རྩ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རང་བཞིན་མི་དམིགས་བའི་ངོ་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ༡༠

རང་བཞིན་མི་དམིགས་བའི་སྐྱུར་བ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་དམིགས་བ་ལ་
 སོགས་བ་ཐ་དད་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་དེར་འདུས་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྐྱུར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སྐྱུར་བའི་སྐྱའི་བྱེད་བ་ཐ་དད་
 ཀྱང་འདུས་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱུར་བ་ཐ་དད་ཅེ་ན། དོན་གཞན་ཡོད་
 བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དགག་བར་བྱ་བའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ ༡༥
 བར་དམིགས་ཏེ། རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་བ་ལ་སོགས་བའི་སྐྱུར་བ་
 ལ་བྱའོ། །དགག་བ་ནི་འབྲས་བྱ་མི་དམིགས་བ་ལ་སོགས་བའི་སྐྱུར་བ་ལ་
 བྱའོ། །དོན་གཞན་ཡོད་བ་དང་དོན་གཞན་དགག་བའི་སྟོ་ནས་སྐྱུར་བ་ཐ་
 དད་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱུར་བ་གཞན་ནམས་སུ་དོན་གཞན་ཡོད་བ་དང་
 དགག་བ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ནང་རྩ་འདུས་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟུད་ ༢༠

པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། མོ་རྒྱན་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་དོ། །འདི་སྒྲན་བརྒྱན་དེ། སྦྱར་བ་དེ་དག་དངོས་སུ་སྦྱང་བ་མི་
དམིགས་པར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྦྱང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་མི་འབྱུལ་བ་
ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་བཟོད་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་མོ་
༥ རྒྱན་བརྒྱན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པ་
ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཅི་སྟེ་སྦྱར་བ་ཐ་དང་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ཐ་དང་ན་ནི་དེ་དག་གཞན་
ཀྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱར་བ་ཐ་
དང་པ་ནི་སྒྲ་ཐ་དང་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཡང་གཞན་ཀྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དབག་
༡༠ པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ།

སྦྱར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་
དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས།
བདག་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་
བརྒྱན་དོ། །ཨོཾ།

༡༥ སྦྱར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་དེ།
བརྒྱན་བཅོས་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱར་བ་མཐོང་བ་དམིགས་ཤིང་། དེ་གོམས་
པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྦྱུ་བ་

བ་པོ་རང་ཡང་ཇི་སྒྲན་ཏུ་བསྒྲན་པའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ནམ་པར་
 བཅད་པ་འགོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་དེ། བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བས་ན་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དོན་འདི་ཡིན་དེ། གང་གི་སྦྱར་རང་ཡང་སྦྱར་བ་
 གོམས་པའི་ཐབས་འདིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ན་རྟོགས་པ་པོ་རང་ལ་
 དགོས་པ་སྦྱར་བ་ཐ་དད་པ་ནམས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ ༥
 བསྒྲན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་གཞན་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་
 དགོས་ན་ནི་དེ་དག་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱའོ།།

སྒྲན་པ་འགོག་ན་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ་པར་འགྱུར་བས། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མི་སྒྲན་ ༡༠
 པ་ཁོ་ན་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དག་སྒྲན་པ་མི་
 དམིགས་པས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་དེ་དག་སྒྲན་པ་མི་
 དམིགས་པའི་ནང་ཏུ་འབྲས་ཤེ་ན།

མེད་པའི་ཐ་སྒྲན་སྦྱབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ ༡༡
 དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས། དགག་
 པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དམིགས་པའི་རིག་

བྱར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དག་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་
པར་ཡང་རིག་པར་བྱའོ།། ༥༦།

མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྟད་སྟུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མེད་པ་དང་དེའི་ཐ་སྟད་
༥ ཉི་མེད་པ་དང་ཐ་སྟད་དེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཐ་སྟད་བསྟུབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ནི་མེད་པ་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་གཉིས་སྟུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། ཡང་གི་སྐྱ་ནི་བྱིར་བྱི་དོན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་མི་དམིགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དམིགས་པའི་མཚན་
༡༠ ཉིད་རྩ་གྲུར་པ་ཁོ་ན་སྟངས་པ་འགོག་པ་དེ་བས་ན་སྟངས་པ་མི་དམིགས་
པའི་ནང་རྩ་འབྲས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཡང་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་
ན། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འདིར་ཡང་ནི་ཞེས་
བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་རང་བཞིན་འགལ་བ་གང་དག་
ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་
༡༡ པས་དགག་པ་བཤད་པ་དེ་བས་ན། སྟངས་པ་ཁོ་ན་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏེ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་།
རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་དགག་པ་བཤད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ངེ་
ལྟར་སྟངས་པ་ཁོ་ན་དགག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྩ་
གྲུར་པ་ཁོ་ན་དག་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པར་ཡང་རིག་པར་

བྱའི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། །འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་འདྲི་དོན་རྟེ། གང་གི་
 རྱིང་འགལ་བ་དང་། རྩལ་བར་བྱ་བ་དང་འབ་བར་བྱེད་བར་གྱུར་
 བ་དང་། འབྲས་བྱ་དང་རྒྱར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པར་
 བྱ་བ་དེ་དག་གཞོན་མི་ཟ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་པའི་སྒྲིན་ཏུ་
 སོང་བའི་མི་དམིགས་པར་རིག་བར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་མི་དམིགས་པ་ ༥
 གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེ་བས་ན་རང་
 བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་
 བས་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་བའི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་
 དག་གི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྐོལ་བ་
 མང་པོ་སྒྲར་བལ་བའི་ལན་བསྐྱུ་བའི་བྱིར་ཡང་ཡང་གི་སྒྲིན་ནི་རྒྱུ་འདྲི་དོན་ ༡༠
 ཡིན་རྟེ། གང་གི་བྱིར་ལན་འདི་དང་འདི་དག་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་སྐོལ་བ་
 མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་གི་དོན་རྟེ། ॥

ཅིའི་བྱིར་དག་གི་བར་བྱ་བའི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་
 དང་མི་དམིགས་པར་རིག་བར་བྱ་ཞེ་ན།

གཞན་དག་ལ་ནི་འགལ་བ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་ ༡
 བྱ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། ༢༧།

གཞན་དག་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་རྟེ། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་
 པ་དང་ལྷན་པ་ལས་གཞན་པ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
 ལ་ནི་འགལ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགལ་བ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཡོད་

པ་དང་ཁུལ་པར་བྱེད་པ་མེད་ན་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པོ། །གང་གི་བྱིར་དེ་
ལྟ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འགལ་པ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་མེད་པ་མི་
འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དེས་ན་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་
འགལ་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཉི་ག་དང་ལྡན་པ་
༥ ཡང་སྤང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྤང་བ་ཁོ་ན་དགག་པ་ཡིན་ནོ།
དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འགལ་པ་དང་འབྲས་བྱ་དང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་ཁུལ་
པར་བྱེད་པ་མེད་ན་ཁུལ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྤང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་
ན་ལས་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡོད་པ་ན་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི་འགལ་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །རྒྱར་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་ན་འབྲས་བྱར་མངོན་
༡༠ པར་འདོད་པ་མེད་པར་ཤེས་ན་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་དོ།
ཁུལ་པར་བྱེད་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་ན་ཁུལ་པར་བྱ་བ་མེད་
པར་ངེས་ན་ཡང་ཁུལ་པར་བྱ་བ་དང་ཁུལ་པར་བྱེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ཁུལ་པར་བྱ་བ་དང་ཁུལ་པར་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་
༡༥ ལ་ཤིང་མེད་ན་ཤིང་ཤ་བ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་ན་ནི་ཁུལ་པར་བྱ་
པ་དང་ཁུལ་པར་བྱེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནིང་། དངོས་པོ་མེད་པར་
ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་
ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འགལ་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་ཁུལ་བྱ་དང་ཁུལ་བྱེད་
ཀྱི་དངོས་པོ་ནན་པར་བྱེད་པས་ནི་འགལ་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་ཁུལ་བྱ་
༢༠ ཁུལ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པའི་རྒྱར་

ལྷ་པ་ལི་སྒྲུང་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་པར་བྱའོ། །སྒྲུང་པ་མི་དམིགས་པ་
མི་དེ་ནི་ནི་ལག་ལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་དེ་ནི། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་ནི་
ལག་ལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་མེད་
པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །ལག་ལ་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པའི་རྩམ་ན་
ཡོད་པའི་སྒྲུང་པ་མི་དམིགས་པ་གཤོན་མི་ཟ་པར་དེ་པར་བྱ་བ་ན་ཡང་ ༥
དེ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅི་སྟེ་སྒྲུང་པ་
མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་མེད་རྩ་ཟེན་གྱང་སྟོན་ལག་ལ་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་
པའི་རྩམ་ཀྱི་སྒྲུང་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་དེ་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
དངོས་པོ་མེད་པར་ཁོང་རྩ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུང་པ་མི་
དམིགས་པ་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲུང་པ་ ༡༠
མི་དམིགས་པའི་སྒྲུང་པ་ལས་འབས་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་
པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ལག་ལ་པ་པསྒྲུབ་པ་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དགག་
པའི་སྒྲོ་ནས་གྱང་གང་གི་བྱིར་སྒྲུང་པ་མི་དམིགས་པ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་བས་ན་རྩམ་གཞན་ན་ཡོད་པ་དེ་པར་པའི་ཡུལ་རྩ་སྒྲུང་པའི་སྒྲུང་པ་མི་
དམིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཁོང་རྩ་རྒྱུ་པ་དང་། སྒྲུང་པ་འདི་ ༡༥
དག་གྱང་སྒྲུང་པ་མི་དམིགས་པའི་ནང་རྩ་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ན་མི་དམིགས་པའི་སྒྲུང་པ་པཅུ་པོ་རྣམས་པསྒྲུབ་པའི་
སྒྲོ་ནས་སྒྲུང་པ་མི་དམིགས་པའི་ནང་རྩ་འབྲུག་པར་པསྒྲུབ་པར་རིག་པར་
བྱའོ།

॥

སྒྲུང་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྒྲུབ་པསྒྲུབ་ ༢༠

ལོག་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་ཁུ་བར་བུ་བ་ལྟོག་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ཚད་
 མ་ནི་གཞལ་བུའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཁུ་བར་བུ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།
 དེ་བས་ན་ཚད་མ་གཉིས་ལོག་ཏུ་བེན་ཡང་དོན་ཏེ་གཞལ་བུ་ལྟོག་པར་མི་
 འགྱུ་བ་པོ། །དེ་ལྟར་མི་འགྱུ་བ་པོའི་བྱུར་མི་སྤྲད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཐེ་
 ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་༥
 ཚད་མ་ཡོད་པས་གཞལ་བུ་ཡོད་པར་འགྱུ་བ་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཚད་མ་ནི་གཞལ་བུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱ་མེད་ན་མི་བྱུར་
 པའི་བྱུར་རོ། །རྒྱ་ནི་གདོན་མི་བ་བར་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 དེ་བས་ན་ཚད་མ་ལས་གཞལ་བུ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གི། ཚད་མ་
 མེད་པའི་བྱུར་གཞལ་བུ་མེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བུ་བ་ནི་མ་ ༡༠
 ཡིན་ནོ།

॥

རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བུ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས།
 རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེན་སྟེ་གཉིས་པའོ།
 རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེན་གཉིས་པའོ།

॥

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེན་གསུམ་
པ་ནི॥

༡༡། །རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ལས་
གཞན་གྱི་དོན་ལྟར་པར་འདོད་ནས། །

༥ གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་
པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྟེ། ༡॥

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་
པ་སྟེ་ནིས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྟོག་པ་དང་སྟོགས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ཅིས་བྱ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའོ།

༡༠ ཚུལ་གསུམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱང་ཡིན་པ་དེ་རྗེད་པ་སྟེ། འདིས་
ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་འཆད་པར་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་པས་རྗེད་པའོ།

དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ཆོག་སྟེ། ཆོག་གིས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཐོང་བ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་གྱི་ཆོང་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་དོ། །

ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་བ་ཡིན་ན་ཞེས་
སྒྲིམ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་བྱིར་ད་ལྟར་ཆོག་གི་བདག་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་
དཔག་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

| ༥

རྒྱལ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ་༥༥

རྒྱལ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། ཚུལ་
གསུམ་པའི་རྟགས་པོའི་བ་ལས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ནས་བ་སྒྱུའོ། །དན་
བ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་བ་ཡིན་དེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
པོའི་བ་ནི་བརྒྱད་པའི་སྟོན་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ ༡༠
ན་རྒྱ་ཆོག་ལ་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔག་བ་བཏགས་བ་སྟོན་བཏགས་བ་བྱས་
དེ། དེ་ལྟར་སྟོན་བཏགས་པའི་བྱིར་རྒྱལ་དག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲིམ་
བསྟན་དེ། དག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་བར་བཏགས་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་ནི་མ་
ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །གང་ཇི་སྟེང་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རྗེས་
སུ་དཔག་པའི་སྒྲིམ་པོའི་བར་རྒྱས་བ་དེ་ཐམས་ཅད་བཤད་བར་མ་ཡིན་གྱི། ༡༥
འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་བར་བཤད་བར་འདོད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ངོ་
པོ་པོའི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱལ་མཆོན་པོའི་བར་བྱ་དགོས་
ལ། རྒྱལ་མཆོན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་
རྟགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱལ་མཆོན་རྒྱལ་ཡིན་པའམ། གཞན་གྱིས་

བསྟན་པས་སོ། །དེ་བས་ནི་རྟགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྟོན་པར་
 བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡང་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་དོན་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་འདིར་འཆད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲས་གདོན་མི་བ་པར་བརྟུན་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 སྒྲས་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་
 བྱིར་༥

སྟོར་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ༥

༡༠ དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་དེ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་པ་
 གཉིས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
 སྟོས་ཏེ། སྟོའི་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །སྟོར་བ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་
 ཟེ། དོན་བརྟུན་པའོ། །སྟོའི་དོན་བརྟུན་པའི་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར་༥ །

ཚེས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་། ཚེས་མི་མཐུན་པ་
 ཉིད་ཅན་ནོ། །

ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
 ལྷོས་ཏེ། ཆོས་མཚུངས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 དངོས་པོ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཡོད་
 བ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་
 དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དེ། དཔེའི་ཆོས་ཅན་དང་ལྟན་ཅིག་བསྐྱུ་བ་པར་ ༥
 བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་འདྲ་བར་གཏན་ཆོག་མ་གྱིས་བྱས་པ་
 ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་འདྲ་བར་གཏན་ཆོག་མ་གྱིས་བྱས་པ་
 ནི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་དག་གང་
 ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་
 ཅན་ཏེ། །གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ ༡༠
 བཞིན་བྱ་སྐྱེ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་འདིར་བྱས་པ་ཉིད་
 གྱིས་བྱས་པ་དཔེ་དང་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འདྲ་བ་ཉིད་བཟོད་བྱ་ཡིན་
 བ་བཞིན་ནོ། །དག་གང་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་
 བ་དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཏེ། །དཔེར་ན་གང་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ ༡༥
 བྱ་བ་འདིར་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་བྱས་པ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་
 དང་དཔེའི་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་དང་ནམ་མཁའ་དག་གི་མི་འདྲ་བ་ཉིད་བཟོད་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ॥

ཅི་སྟེ་སྦྱར་བ་འདི་གཉིས་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན།
 འོ་ན་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཚུལ་གསུམ་བའི་རྟགས་ཐ་མི་དད་པར་ཇི་ལྟར་ ༢༠

ཕྱར་ཞེ་ན།

སྦྱར་བའི་བྱེ་བྲག་མ་གཏོགས་པར་འདི་གཉིས་དོན་
དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ༥ - ༦།

འདི་གཉིས་དོན་དུ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། དོན་
༥ ནི་དགོས་པ་ཡིན་དེ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་རྗེས་
སྤྱོད་བྲག་པ་སྦྱར་བའོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་
ཕྱར་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་བཟད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
འདི་གཉི་ག་ཡང་དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། རྣམ་པ་གཉི་གས་
ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདི་
༡༠ གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་
ལས་ནི་ཐ་དད་པ་ཕྱར་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་
ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱར་བའི་བྱེ་བྲག་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་
བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། སྦྱར་བ་ནི་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་ཉིད་
ཐ་དད་པ་ལས་གཞན་དགོས་པས་བྱས་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
༡༥ ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །འདི་སྟན་བསྟན་དེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་
ཡིན་ལ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ལ་བརྗོད་ནས་ནི་ཆོག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། བསྟན་པར་
བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲིམ་པ་ན་འོག་ནས་སྟོན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། ལྟོག་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་

འགྲོ་བ་རྟོགས་སོ། །དེ་བས་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟོགས་
 བ་དང་བ་མེད་དོ། །གང་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐ་དང་བ་དེར་ཤུགས་ཀྱིས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡང་ཐ་དང་བ་ནི་མ་ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་ལྟས་བྱིན་
 ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟན་མི་ཟོའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ལྟས་བྱིན་ཚོན་པོ་མཚན་
 མི་ཟན་ཟོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་འདི་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐ་དང་དུ་ ༥
 ཟིན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་
 བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐ་དང་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཚུལ་མཐུན་བ་ཉིད་ཅན་ནི། ༥

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་མཐུན་བ་ཅན་དང་ཚུལ་མི་མཐུན་བ་ཅན་
 གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་བ་དེ་གཉིས་ལའོ། ༥

རེ་ཞིག་ཚུལ་མཐུན་བ་ཅན་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་དགོད་པའི་བྱིར་། །

དམིགས་པའི་རིག་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དུ་ཤུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་
 བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་
 བཞིན་དེ། རྩུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་ན་དམིགས་པའི་རིག་ ༥
 ཡུལ་གྱི་ཡུལ་པ་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
 བཞིན་ལ།

དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲིམ་ཏེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གང་སྟངས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མི་
དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྟངས་པ་མི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་བཞིན་
པོ། །དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་
༥ ཐ་སྟངས་ཀྱི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འདིས་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་
བྱུང་བ་ཉིད་བསྟུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་
བྱུང་བ་ཉིད་ལ་སྟངས་པ་མི་དམིགས་པ་དེས་པར་བསྟན་ཏེ། སྟངས་པ་མི་
དམིགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
རྟོ། །སྟུབ་པར་བྱེད་པ་བསྟུན་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་དེས་པར་བསྟན་པ་
༡༠ ཡང་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་ཀྱི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་ནི་
དེ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་སྟུབ་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་དཔེ་
ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། དཔེ་
ནི་བསྟུན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །
༡༥ མཐོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མས་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་ནི་མིག་
གིས་ཡུལ་ཀྱི་བྱས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་མེད་
པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཤེས་སོ། །རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་གང་མེད་
པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་
སོགས་པ་ནི་སྟངས་པ་མི་དམིགས་པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་
༢༠ ཡིན་པར་ཚད་མས་སྟུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དག་འདིས་བཞིན་པར་

བྱ་པའི་ཁྱལ་པ་ནི་ཚད་མ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱལ་པ་བསྟན་
 བས་ད་ནི་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཏིང་བསྟན་
 པའི་བྱིར་། ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་ཐག་གང་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། ཕྱོགས་
 ནི་སའི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །དེ་ཏིང་གཞན་ལས་བྱེ་ཐག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་བྱེ་
 ཐག་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་གི་བྱེ་ཐག་ཡིན་པས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ནའོ། ་
 འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་
 གཅིག་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞིར་སྒྱུར་བ་སྒྱུལ་བ་པོའི་མངོན་སུམ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་མཚན་ཏིང་
 ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་སྒྲུང་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་མེད་ཏུ་ཐེན་ཡང་སྒྲིབ་དགས་
 བས་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་སྒྱུར་བ་ཏིང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་བཤད་ཐེན་ཏོ། ་
 རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་པ་ཏིང་ཅན་གྱི་སྒྱུར་བ་
 བསྟན་པའི་བྱིར་།

དེ་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྱུར་

བ་ལ་ཡང་། །༡༠།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལ་
 བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 པའི་དོན་ཏོ།

གང་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་

བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་

དག་པའི་སྒྲུང་བའོ།། ༡༡།

གང་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་
 མི་རྟག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །ཐམས་ཅད་
 ༥ སྒྲིམ་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི། མི་
 རྟག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འགའ་འང་མེད་དེ། གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་ཏེ་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་
 ཞེས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བར་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ངེས་པར་
 བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདྲིར་ཁུབ་པ་བརྟན་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ།
 ༡༠ དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ནི་ཁུབ་པ་སྒྲུབ་
 བར་བྱེད་པ་ཆེད་མའི་ཡུལ་སྟོན་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུང་བའོ།།

བྱེ་བྲག་དང་བཅས་པ་བརྟན་པའི་ཕུརི།

གང་སྒྲིབ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་
 ༡༥ བ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རང་
 བཞིན་གྱི་སྒྲུང་བའོ།། ༡༢།

གང་སྒྲིབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། སྒྲིབ་པ་རང་གི་ངོ་པོ་

ཐོབ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའོ། །གང་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་
 ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྟེན་ནས། དེ་ནི་མི་རྟག་
 པའོ་ཞེས་བྱ་བས་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྐྱེ་བ་དང་
 ལྷན་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། །རང་བཞིན་རྩ་ཐུར་པ་
 རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་ཆོས་འདིའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱེ་བྲག་རྩ་ཐུར་པ་ ༥
 གཏན་ཆོགས་སུ་བྱས་པའི་སྦྱར་བའོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས་ལྷག་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །ལྷག་པ་དེ་ཉིད་ནི་གང་གི་
 ཆོ་ལྷག་པ་གཞན་ལས་མི་བལྟོས་པར་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་དངོས་
 པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཐ་དད་པར་འདྲ་བར་སྟོན་ཅིང་། སྐྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་
 དེས་ཁྱད་པར་ཅན་རྩ་ཐུར་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པར་བརྟེན་ ༡༠
 པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་རྩ་ཐུར་པའི་ཆོས་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་
 བས་ཁྱད་པར་ཅན་རྩ་ཐུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་བཟུང་།

གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་
 པར་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ། ༡༣༥

གང་བྱས་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱས་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྟེན་ནས་ ༡༥
 མི་རྟག་པའོ་ཞེས་སྐྱུ་བ་བ་སྟེ། དེས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་བྱས་པ་ཉིད་
 རེས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ཁུབ་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
 གྱི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི་ཁྱད་པར་རྩ་བུ་པའོ།

དེའི་བྱེ་ཐག་གིས་ཏེ། ཟུང་བར་ཐ་དད་པས་ཟུང་བར་ཅན་ཏུ་ཐུར་བའི་
 རང་བཞིན་གྱི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་རེས་འགའ་ནི་དག་
 བ་ཁོ་ནའི་དོན་རྫོང་བར་བྱེད་དོ། །རེས་འགའ་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱེ་ཐག་གིས་བྱེ་ཐག་ཏུ་ཐུར་བའོ། །རེས་འགའ་ནི་ཐ་དད་པ་སྟེ། དཔེར་
 ་ན་ལྟས་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ན་བ་འབྱུང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ན་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་ཐག་ཅན་ཏུ་ཐུར་བའོ། །བ་ཁ་མོ་
 ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་བ་ཁ་མོའི་བྱེ་ཐག་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 ཡོད་པ་ནི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །སྟེ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བྱེ་
 ཐག་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ཉིད་ནི་ཐ་དད་པའི་བྱེ་ཐག་ཡིན་ནོ། །

༡༠ བ་ཁ་མོ་ཅན་གྱི་སྦྱ་ལ་ནི་ཐ་དད་པའི་བྱེ་ཐག་བརྗོད་པ་ཁ་མོའི་
 སྦྱ་དང་པའི་སྦྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱས་པའི་སྦྱ་ལ་ནི་བྱེ་ཐག་
 བརྗོད་པའི་སྦྱའི་སྦྱར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྦྱམ་ཏུ་དོགས་པ་ལ། །

རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་གཞན་གྱི་
 བྱེད་པ་ལ་བཞུགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །༡༧།

༡༡ རང་གི་ངོ་བོ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བཞུགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་ཏེ། རྒྱ་གཞན་གྱི་བྱེད་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་
 བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འགྲུབ་པའི་དོན་ཏུ་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བཞུགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་བྱིར་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བཞུགས་པས་བྱས་པར་

པཤད་པ་དེ་བས་ན་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐུར་པའི་རང་
 བཞིན་ཏུ་བཟོད་དོ། །ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཚིག་མ་སྐར་ཏུ་ཐིན་ཡང་
 བྱས་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཚིག་ནང་ཏུ་འབྱས་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བྱས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། གང་
 གི་བྱིར་བྱས་པའི་ཆེན་འདི་ནི་མིང་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཏུ་བྱེ་བྲག་ ༥
 འབྱས་པ་དེར་ནི་བྱེ་བྲག་གི་ཚིག་སྐར་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །ཁ་ཅིག་
 ཏུ་ནི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་སོ་ཞེས་བཟོད་པ་ན་རྒྱ་
 རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ནི་རེས་འགའ་ནི་རྒྱའི་
 སྒྲ་སྐྱར་པར་བྱེད་ལ། རེས་འགའ་ནི་སྐྱར་པར་མི་བྱེད་དོ། ॥

ཆེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཅན་ཉིད་ལ་སོགས་ ༡༠

པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་ལྟ་བར་བྱོལ་༥༥༥

རང་གི་སྒྲ་སྐྱར་པ་ཡང་དཔེར་ན་ཆེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་
 ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཆེན་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་
 པའི་བྱེ་བྲག་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཆེན་གྱི་བྱེ་
 བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། བརྒལ་ ༡༥
 ཐ་བྲག་ཏུ་འབྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅན་གྱི་རང་
 བཞིན་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱར་
 པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱོལ་། །ཆེན་རྒྱ་རྒྱས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅན་པར་ཡིན་ཏེ།
 ཆེན་གྱི་བྱེ་བྲག་དེས་ཐ་དད་པ་ཅན་ཏུ་ཐུར་པ་ངོ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

རྒྱུ་མི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དང་པ་ཅན་དེ་སྒྲོལ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱུ་མི་བྱེ་
 བྲག་གིས་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དང་པ་ཉིད་
 ཅན་དེ་ལས་ནི་སྒྲོལ་བྱས་པ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བརྒྱལ་མ་ཐག་
 ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་མི་བྱེ་བྲག་
 ་གིས་ཐ་དང་པའི་སྒྲོལ་ལ་ནི་ཐ་དང་པའི་ཁྱད་པར་བཟོད་པ་རྒྱུ་མི་བྱེ་བྲག་
 གི་སྒྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བརྒྱལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲོལ་ལ་ཡང་བརྒྱལ་
 པའི་སྒྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་
 པ་ནམ་པ་གསུམ་ཏུ་བསྟན་དེ། དག་པ་དང་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་
 བྲག་ཅན་དང་ཐ་དང་པའི་བྱེ་བྲག་ཅན་ནོ། །འདི་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་
 ༡༠ ནི་འགའ་ཞིག་ཚིག་གི་འབྲུལ་བས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པ་ལ་
 རྒྱུ་མི་བྱེ་བྲག་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱུང་ངོ་ །

ཡོད་པའམ་སྒྲུབ་པ་དང་ལྟན་པའམ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་
 པའི་སྒྲོལ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་བར་སྟོན་པའོ། །༡༦།

འོན་དེ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ཅི་འབྲེལ་པ་མ་གྱུ་བའི་
 ༡༧ བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་དེ་
 གྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། གྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲུབ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱུང་།

གྲུབ་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ཚད་མ་

ཇི་ལྟ་བུ་དག་གིས་སྐྱབ་པའི་ཚམས་ཙམ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 པའི་ཚམས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་གྱུབ་པ་ཁོ་ནར་ཁོང་སྐྱབ་
 རྒྱུ་པར་བྱ་སྟེ། ༡༧༥

སྐྱབ་པའི་ཚམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རྟོགས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་སྐྱབ་པའོ། །གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་
 ཚམས་སོ། །སྐྱབ་པའི་ཚམས་ཁོ་ན་ཙམ་སྟེ། ཙམ་གྱི་སྐྱས་བརྟོས་པར་བྱ་
 བ་ལྟག་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །སྐྱབ་པའི་ཚམས་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གང་གིས་གྱུབ་ཅེ་ན། རང་གི་
 ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བུ་དག་གིས་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚམས་གང་གི་བདག་ ༡༠
 ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རོན་ཏོ། །རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དབྱེན་ཅམ་པ་མང་ཏུ་ཡོད་
 པའི་བྱུང་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པ་ཡང་ཚད་མ་མང་བས། ཚད་མ་དག་གིས་ཞེས་
 མང་བའི་ཚིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའོ། །གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་ཚམས་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚམས་སོ། ༡༡
 དེའི་རོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་མ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུད་པའི་སྟོན་ནས་ནི་གཏན་
 ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་
 པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་ནི་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ཁོ་ན་

- གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟགས་པར་བྱད་པའི་བྱད་པ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་ལགལ་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་མར་གནོད་པར་བྱད་པའི་ཚད་མས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 གཏན་ཚིགས་དང་འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །ཕྱིས་རྗེས་སུ་དཔྱོག་
 པར་བྱད་པའི་ཆེ་ན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 ༥ ནོ་ཞེས་བྱང་སྐྱབ་པར་བྱད་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་
 སྐྱུར་བྱ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱུར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་ཁྱད་པར་
 ལ་སྐྱུར་བྱད་པ་ནི། སྐྱ་ལ་ཡོད་པའི་བྱས་པ་འདི་ཡང་མི་རྟག་པའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱུར་བྱ་བ་ནི་རྟགས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ།
 བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་བ་སྐྱ་ལ་ཡོད་པའི་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་
 ༡༠ ཏུ་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གློག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟགས་པར་བྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་ངེས་པའི་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྐྱུར་པར་བྱའི།
 གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ༡༥ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
 འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱད་པའི་
 ཆོས་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཅིའི་བྱུར་བཙལ་པར་བྱ་ནི་ན། །

དེ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱུར་དང་། ༡༦ །

དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སྐྱབ་པར་བྱད་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་རྗེས་

སྲུ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ནི། དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བསྲུབ་པར་
བྱ་བའི་ཚུལ་གང་ཞིག་སྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཙམ་དང་ཇེས་སྲུ་འབྲེལ་པ་
དང་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་སྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་
མ་ཡིན་ནོ།

॥ ༥

འདི་འདྲ་པ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་ཡིན་ཏུ་ཟད་མོད། བསྲུབ་པར་བྱ་བའི་
རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཅིའི་བྱིར་གཏན་ཚིགས་སྟོར་ཞེ་ན།

རང་བཞིན་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ། ॥ ༡༩ ॥

རང་བཞིན་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ། འདིར་ནི་རང་ ༡༠
བཞིན་ཁོ་ནའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་སྐབས་ཡིན་དེ། དེ་བས་ན་སྲུབ་པར་བྱེད་
པའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
རང་བཞིན་ཡང་སྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་
ནི་མ་ཡིན་ནོ།

॥

ཅི་སྟེ་བསྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་སྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ ༡༡
ན། འོ་ན་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སྲུ་འབྱུར་
རོ་ཞེ་ན།

|

དངོས་སྲུ་ན་དེ་དག་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། ༢༠།

དངོས་སུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་
བ་དང་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་དག་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྟོ་བདག་ས་ཏེ་
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཐ་དང་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུ་བ་པར་
བྱ་བ་དང་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་དེས་པ་ལ་གནས་པའི་ངོ་པོ་
ཡིན་ལ། དེས་པ་ལ་གནས་པའི་ངོ་པོ་པན་ཚུན་ལྷོག་པས་བྱས་པའི་སྟོ་
བདག་ས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དང་བ་དེས་ན་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཞན།
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཡལ་
ག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་ལ་ཤིང་ཞེས་ནི་དེས་ལ། ཤིང་ཤ་བ་
ཞེས་ནི་མ་དེས་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ཤིང་ཡིན་ལ། ཤིང་ཤ་བ་ཡང་
དེ་ཉིད་དེ། དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་ཐ་དང་བ་མེད་ཡུང་དེས་པས་ལྷོག་པའི་
དབྱེ་བ་ཐ་དང་པར་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དེས་པ་ལ་
གནས་པའི་ངོ་པོ་ལ་བལྟས་ནས་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཞན། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་
བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ། དེས་ན་དམ་པཅས་པའི་དོན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་གཏན་
ཆོག་མ་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་ན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡུང་ཡིན་ནོ། ॥

མའི་བྱེད་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་
མེད་པའི་བྱེད་དང་། ॥ ༢༡ ॥

དེ་གྲུབ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་

བར་ནི་དེ་གྲུབ་པ་ན་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་གྲུབ་པ་ན་མ་
 གྲུབ་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །འདི་
 ལྟར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་
 ཡིན་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་སྤར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་ ༥
 རོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྩས་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་
 གྲུ་གྱུར་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འགལ་བ་དག་གཅིག་ཏུ་རིགས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་མ་ཡིན་པ་ནི་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིས་སྟེ་པ་ནི་སྤར་སྟེས་
 པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ཡང་རྒྱ་ཐ་དད་ ༡༠
 པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་མི་
 མཐུན་པའི་ཆོས་ཆོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་པའི་
 རྒྱ་ཅན་ཡང་བྱེད་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་ཅི་ལྟར་གཅིག་ཡིན། དེ་བས་ན་
 གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཅེས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

॥ ༡༥

ཕྱིས་གྲུབ་པ་སྤར་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏུ་ཟད་མེད་གྱི།
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

།

འབྲེལ་བ་ཡང་སྤར་བའི་ཕྱིར་རོ། ॥ ༢༢ ॥

སྤར་སྟེས་པས་ཕྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྔར་པའི་བྱིར་། བྱིས་གྲུབ་པ་ནི་སྔར་གྲུབ་པའི་བསྐྱུལ་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྐྱུལ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
དེ་ལྟར་ན་ནི་སྐྱུལ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་
པར་ཁོ་ན་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སྐྱར་པར་གནས་སོ། །

འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ནི། གང་ན་
རུ་བ་ཡོད་དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཆང་མང་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་ན་ཡང་རུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལྟ་བུའོ། ། ༢༩ །

༡༠ འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་སྐབས་ཀྱིས་ན་ཆོས་མཐུན་པ་
ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བཟླས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་རུ་བ་ཡོད་པ་
ཞེས་རུ་བ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ཡོད་
པ་སྐྱུལ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔ་མ་བཞིན་རུ་ངེས་པའི་དོན་ཁོང་རུ་རྒྱན་པར་
བྱའོ། །དེས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱི་ཁུབ་པ་བརྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཁུབ་པ་སྐྱུལ་པ་ཆད་མའི་ཡུལ་བརྟན་པའི་བྱིར་། དཔེར་
ན་ཆང་མང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོས་ཏེ། ཆང་མང་ལ་སོགས་པར་
མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པའི་
པདག་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཡང་རུ་བ་ཡོད་

དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་པར་
སྐྱུ་བོེ།

॥

འདིར་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ནི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་
ཁོ་ན་ལ་རྒྱ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་
སྐྱ་བརྗེད་པར་བྱའོ། ༥༥ ॥

༥

འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་འབའ་ཞིག་ལ་
མ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་འདིར་ཡང་དོ། །གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟེ། ངེས་པ་
ནི་གདོན་མི་བ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་པ་ཅིམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
གཏན་ཆེགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ ༡༠
ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།

॥

ཆོས་མཐུན་པ་ཏིན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་མི་དམིགས་
པའི་སྒྱུར་བ་བསྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཏིན་ཅན་གྱི་སྒྱུར་བ་
བསྐྱུ་བའི་བྱིར་།

།

ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཏིན་ཅན་གྱི་སྒྱུར་བ་ནི། གང་ཞ
ཡོད་ལ་མི་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དམིགས་
པར་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་

ཕྱེ་ཐག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འདི་ན་དམིགས་པའི་རིག་པར་
 གྱུར་པ་བུམ་པ་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་
 དམིགས་པའི་སྒྱུར་བའོ༥༥༥

ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། གང་ཡོད་ལ་ཞེས་
 ༥ བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའི་རིག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བཟླ་རྩ་
 བ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་ཡོད་པ་ཉིད་རྩ་རྗེས་སུ་བརྟེན་བའོ། །དེ་ནི་
 དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཉིད་སྒྱུ་བ་པའོ༥
 དེས་ན་འདིས་ནི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་ཁུ་བ་
 བསྟན་དོ། །མེད་པ་ལོག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མི་དམིགས་པ་ལོག་པ་
 ༡༠ ནི་དམིགས་པ་ཡིན་དེ། དེས་ན་བསྒྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་རྗེས་སུ་བརྟེན་
 བས་སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པ་སྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྒྱུ་བ་པར་
 བྱ་བ་ལོག་པ་ནི་སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པ་དེས་པའི་བྱིར་སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་
 པ་ལོག་པས་ཁུ་བ་བསྟན་དོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་མེད་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་དེ། གཏན་ཚིགས་
 ༡༥ མེད་པས་བསྒྱུ་བ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ཁུ་བ་པའི་བྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་
 ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་བས་ན་ཁུ་བ་པར་བྱེད་པ་སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་མེད་
 པས། ཁུ་བ་པར་བྱ་བ་བསྒྱུ་བ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་མེད་དེ། དེས་ན་བསྒྱུ་བ་པར་
 བྱ་བ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྱུར་པ་ལ་ཐམས་

ཅད་ཏུ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་དེས་པར་
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།

རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱར་
བ་བསྐྱུ་བའི་བྱིར་།

མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་ཡོད་པའམ་སྦྱེ་བ་དང་ལྡན་ ་
པའམ་བྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སྦྱ་ནི་ཡོད་པའམ་
སྦྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
གྱི་སྦྱར་པའོ།། ༢༦ །

མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་དེ། འདིར་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་
མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པ་གཏན་ཆོགས་མེད་པ་ལ་དེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་དེ། ༡༠
དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་ཅར་ཡང་གཏན་ཆོགས་མེད་
པས་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ཁུབ་པར་བསྐྱུ་བ་དོ། །སྦྱ་ནི་ཡོད་
པའམ་སྦྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་གའི་ཡང་
བྱུགས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱུ་བའོ། །འདིར་ཡང་ཁུབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་
པ་མེད་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་དེ། དེས་ན་ཁུབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱུ་བ་པར་ ་
བྱ་བ་མེད་པ་ཡང་འོག་པས་། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱར་
བ་ནི།

མེ་མེད་ན་རུ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ལ། འདི་ན་ནི་
 རུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་ས་གྱི་
 སྦྱོར་བའོ༥༥༥

མེ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་ཏེ། འདིར་ཡང་མེ་མེད་པ་ལ་རུ་བ་
 ༥ མེད་པས་ཁུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ན་ནི་རུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁུབ་
 པར་བྱེད་པ་རུ་བ་མེད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་
 ན་ཁུབ་པར་བྱ་བ་མེ་མེད་པ་མེད་པས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ༥
 ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ལ་ཡང་ལྷོག་པ་མ་བསྟན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་
 པ་ཉིད་ཅན་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་བསྟན་ན། དེ་ཅི་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་
 ༡༠ པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

དོན་གྱིས་ནི་ཆོས་མཐུན་པས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ལ་ཆོས་
 མི་མཐུན་པ་ཉིད་རྟོགས་ཏེ༥༥༥

དོན་གྱིས་ན་ཆོས་མཐུན་པས་ཀྱང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་ཏེ། བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་དོན་
 ༡༥ གྱིས་ཏེ་ལྷགས་གྱིས་ན་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ལྷོག་པ་རྟོགས་པར་འབྱུང་
 ར་། །ནིའི་དོན་ནི་གང་གི་བྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
 འཆད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྷོག་པ་མ་སྦྱོས་

སྤྱ་མེད་ཀྱང་རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བའི་ཚིག་གི་ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
འབྱུང་རོ། །ཅི་ལྟ་ཞེ་ན།

དེ་མེད་ན་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། ॥ ༢༩ ॥

སྤྱོས་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པ་དེ་མེད་ན་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་ ༥
རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བ་སྤྱོས་ཡིད་ཆེས་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་
ལ་གཏན་ཚིགས་དེས་པར་ནི་རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བའི་ཚིག་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པས་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་དོགས་མི་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་དེས་བ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རྟོགས་
པར་འབྱུང་རོ། །བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་ ༡༠
རྟོགས་པ་ཡང་ལྷོག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བའི་ཚིག་
ལས་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་རྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
ལྷོག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ॥

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བ་
རྟོགས་ཏེ། ॥ ༣༠ ॥

ཏ

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བའི་ཚིག་ལ་རི་ལྟ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་དོན་ཀྱིས་ན་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱིར་བ་ལ་རྗེས་སྤྱ་
འགྲོ་བ་མ་བརྗོད་དུ་རྗེས་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །ཅི་ལྟ་བྱ་ཞེ་ན།

དེ་མེད་ན་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་
 མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། ॥ ༣༡ ॥

སྒྲོམ་བཟུང་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དེ་མེད་ན་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་མེད་
 ན་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཉིད་རྩ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཁོང་རྩ་ཟུར་པར་མི་
 ༥ འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་བྱ་མེད་པ་ངེས་པར་
 ནི་ལྷོག་པའི་ཚིག་ལས་ཁོང་རྩ་ཟུར་པས་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་
 པར་བྱ་བ་མེད་པར་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་
 མེད་པ་ལ་ངེས་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཡོད་ན་ཡང་
 བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ༡༠ པས་ན་ལྷོག་པའི་ཚིག་ལ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལས་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་
 མེད་པར་ངེས་པར་རྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།
 ཅི་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་སྐྱུ་བ་
 པར་བྱེད་པ་མེད་རྩ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཅིའི་བྱིར་གཏན་
 ཚིགས་ཡོད་ན་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡོད་ཅི་ན།

༡༥ རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ནི་གཅིག་ལོག་པས་
 གཞན་ངེས་པར་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ॥ ༣༢ ॥

རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོམ་ཏེ། གང་གི་བྱིར་
 དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་ན་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་

ཅིག་ཤོས་ལོག་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་ངེས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ངེས་པ་
ཅན་རུ་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེའི་བདག་
ཉིད་དེ་ལས་ཕྱང་པ་ཞེས་སྒྲིས་པ་ཡིན་ནོ།། ༣༣།

འབྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ ༥
ཏེ། གང་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མཚན་རུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་
ཅེས་བྱའོ། །གང་ལ་དེ་ལས་ཕྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་
ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་གང་རུ་འབྲེལ་པ་དེའི་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་
ནི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རུ་འབྲེལ་པ་ཉིད་མི་འབྲད་པའི་
བྱུང་རོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ ༡༠
ལ་རྟགས་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དེར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེས་ནི་ལྷོག་པ་བརྗོད་པས་འབྲེལ་པ་བསྟན་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟ་བུས་ན་ལྷོག་པའི་ཆོག་གིས་ནི་འབྲེལ་པ་བསྐྱབ་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་ལ། །འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྗེས་སུ་ ༡༥
འགྲོ་བའི་སྒོ་ཡང་རུང་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་རུང་སྟེ་ཆོག་

གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བསྟན་པར་
འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་བསྟན་
པར་ངེས་པ་མེད་དོ། ༥༥ །

- ལ རི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་བྱིར་བྱི་དོན་དེ། གང་གི་བྱིར་རང་
བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་བཞྱོག་པར་བྱ་བ་དང་ཞྱོག་པར་བྱེད་པ་ཡོད་
པ་ཡིན་པ་དེ་བས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་ན་སྟབ་པར་བྱེད་པ་
ལྟོག་པར་བརྗོད་པས་ནི་བཞྱོག་པར་བྱ་བ་དང་ཞྱོག་པར་བྱེད་པ་གཉིས་
བྱི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། །ཅི་སྟེ་སྟབ་པར་བྱེད་པ་
༡༠ བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་
ལོག་པ་ན་ངེས་པར་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་བྱིར་འབྲེལ་བ་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལོག་ན་སྟབ་པར་བྱེད་པ་
ལྟོག་པའི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེས་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ།
གང་ཡང་དེས་བསྟུས་པ་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོག་
༡༥ ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་ཡང་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། དེ་ལྟར་ན་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་དཔེ་ལ་ཆད་
མས་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་བྱི། གཞན་ནི་གང་ཡང་
མ་ཡིན་དེ། དེ་བས་ན་བཞྱོག་པར་བྱ་བ་དང་ཞྱོག་པར་བྱེད་པ་དག་འབྲེལ་

བར་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲི་ནི་རྒྱའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་ལྷོག་བ་རྟོགས་ལ། ལྷོག་བས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བ་རྟོགས་བ་དེ་བས་ན་ཆོག་གཅིག་གིས་ཀྱང་མཐུན་བའི་ཕྱོགས་དང་མི་
 མཐུན་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་བ་དང་མེད་བ་གཉི་ག་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ ༥
 བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲི་སྟེ་ཐབས་གང་ལ་ཡོད་
 བ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲི་ཅན་ཏེ་དག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷོག་པའི་
 སྒྲི་སྟེ་ཐབས་གང་ལ་ཡོད་བ་ཞེས་བྱའོ། །བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱའི་དོན་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ཆོག་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཉི་ག་རྟོགས་བ་དེ་བས་ན་སྒྲུབ་བར་བྱེད་
 བའི་ཆོག་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་ཆོག་གི་སྒྱུར་བ་གཉི་ག་ ༡༠
 དེས་བར་བྱ་བ་མེད་དེ། དོན་རྟོགས་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲི་སྒྱུར་བར་བྱེད་
 བ་ཡིན་ལ། དོན་ཀྱང་རྟོགས་ཟིན་ན་སྒྱུར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བའི་ཆོག་གས་ལྷོག་པའི་ཆོག་གཅིག་པོ་ཞིག་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །

མི་དམིགས་བ་ལ་ཡང་གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་
 རིག་བྱར་གྱུར་བ་དེ་ནི་དམིགས་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཆ
 རོ་ཞེས་བསྟན་བར་། མི་དམིགས་ན་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ་ཞེས་
 བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གྲུབ་པོ། ༣༥།

མི་དམིགས་བ་ལ་ཡང་ལྷོག་བ་བསྟན་པའི་སྒྲི་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་

རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱར་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་རྒྱ་རྒྱུ་བ་ཉིད་ལོག་པའི་རང་
བཞིན་བལྟར་རྒྱུ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དེ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་
འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ཉིད་
ལ་བརྟུན་པའོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་ལ་སྐྱུལ་པར་བྱེད་
པ་ལོག་པས་ཁུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །ཅི་ཉེ་སྐྱུལ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱུལ་
པར་བྱ་བ་ལོག་པར་འབྱུར་ན་ནི་སྐྱུལ་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ཁུབ་པ་མ་
ཡིན་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཁུབ་པ་བསྟན་པ་ཁོང་རྒྱ་རྒྱུ་བར་
བྱེད་པས་སྐྱུལ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ལ་ནི་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པས་ཁུབ་
པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དེ་འདྲ་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
སྐྱེས་ཏེ། སྒྲུང་བ་མེད་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོད་ཆེས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
སྐྱུལ་པའོ།

॥

སྐྱུར་བ་འདི་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཕྱོགས་བསྟན་པར་
ངས་པ་མེད་དེ། ॥ ३७ ॥

༡༥ གང་གི་བྱིར་སྐྱུལ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་
དེའི་པདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་། སྐྱུར་བ་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཕྱོགས་བསྟན་པར་བྱ་བར་
ངས་པ་མེད་དོ། །བསྐྱུལ་པར་བྱ་བ་ལ་ངས་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱུལ་པར་བྱེད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བ་ལས་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་

པའི་བྱེད་ཏེ། དེས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པས་ནི་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ།

དེ་བས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །

དོན་ལདི་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིང་བ་ལ་སྟོན་ཏེ། །

འདིར་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིང་བ་ལ་ཡང་།

དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་བ་གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ ༥

མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། འདི་ན་ཡང་དམིགས་

པའི་རིག་བྱར་གྱུར་བ་བུམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་

པར་བྱགས་ཀྱིས་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་

འགྱུར་རོ། ॥ ༣༧ ॥

ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིང་བ་ལ་ཡང་བྱགས་ཀྱིས་བྱོགས་ ༡༠

འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱགས་དེ་ཅི་ཞེ་ན།

དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅུ་གྱུར་བ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་མི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་བརྟོག་པའོ། །དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་

ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཅུ་ཅུང་བ་ཉིད་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་

ལྟ་ཡིན་དང་སྟངས་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཅུ་ཅུང་བ་ ༡༡

ཉིད་ཀྱིས་ཁུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཡང་དམིགས་པའི་མཚན་

ཉིད་རུ་ཐུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཅན་ལ་
རྟགས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཅི་ཞེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཅན་དེ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་མེད་ན་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚེས་ཀྱང་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚེས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ལ་
༥ དེས་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤུགས་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་རུ་ཚེས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་
ཡང་། ཡོད་པའི་ཐ་སྟན་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡོད་ལ་དམིགས་
པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
ན། འདི་ན་དེ་ན་པའི་བུམ་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་
༡༠ བསྟན་པས། ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་ཡོད་པའི་ཐ་སྟན་
ཀྱི་ཡུལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །༣༤།

ཚེས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་རུ་ཚེས་མི་
མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་ཡོད་པའི་ཐ་
སྟན་གྱི་ཡུལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཤུགས་བསྟན་
༡༥ པའི་བྱིར་ཡོད་པའི་ཐ་སྟན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཡོད་པའམ། དམིགས་
པའི་མཚན་ཉིད་རུ་ཐུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པའོ། །འདིས་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལོག་
 བ་ལ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ན་དེ་འདྲ་བའི་
 བུམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་ལྟར་གཞན་ནི་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་
 བ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་འདི་ན་སྒྲུང་བ་དེ་འདྲ་བའི་བུམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་ ༥
 བ་ལོག་པའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ།
 ཅི་སྟེ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་ན་ནི་
 སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ན། སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
 ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཤུགས་ཀྱིས་འདི་ན་
 བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་རྩ་ཆུད་པར་འགྱུར་བས་ཕྱོགས་མི་ ༡༠
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྩ་འབྲས་ལྟ་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་
 ལ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཁོང་རྩ་ཆུད་པར་འགྱུར་བས་ཕྱོགས་མི་བསྟན་ཏོ།

ཕྱོགས་ཅི་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞེ་ན། ༣༩༥

ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་འདིས་དོན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན།
 བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ། ༡༡

རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་དང་བདག་ཉིད་དང་འདོད་པ་
 དང་མ་བསལ་བས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་
 བསྟན་པར་བྱ་ཡིན་ཏེ། ༥༠༥

རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་ཞེས་སྒྲིམ་དེ། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཁོ་ནར་ངོ་།
བདག་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོལ་བའོ། །འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིམ་པ་
འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེ་
ལྟ་བུ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་མ་བསལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་
ལྟ་བུ་ཞི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་མཆོད་ཉིད་བཟོད་ཅེ་ན། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱེད་འདིའི་མཆོད་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།
འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་
དང་། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དེ།
དེ་བས་ན་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལོག་པར་
རྟོགས་པ་བསལ་བའི་བྱེད་སྒྲིམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་བསྟན་དོ། །

རང་གི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བཤད་པ་ནི།

རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་

འདོད་པའོ། ། ༧༡ །

ལྟ་བུ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་དེ།
སྒྲིམ་ལ་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་བྱེད་ངོ་བོ་གཞན་མེད་དོ།
དེ་བས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
ཁོ་ནའི་སྐྱེ་བཤད་པའི་བྱེད་།

རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་

ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷུ་པ་པ་ཉིད་ཡང་རུང་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ॥ ༧༢ ॥

རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཁོ་ནའི་སྐྱ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་
བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐྱ་དང་འབྲེལ་
བར་བཤད་ཅེ་ན། བརྗོད་པ། ཁོ་ནའི་སྐྱ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་ ༥
གི་སྐད་ཡིན་པས། ཚིག་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་པའི་ཚིག་གཞན་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། ། ལྷུ་པ་པ་ཉིད་ཡང་རུང་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུ་པ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་ལྷུ་པ་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། མ་ལྷུ་པ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱུ་པར་ ༡༠
བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་ཡང་འདོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཁོ་ནའི་སྐྱ་སྟོས་སོ། ॥

དེའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་།

དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་ལ་
གཏན་ཚིགས་མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ནི་སྐྱ་ལ་མ་ལྷུ་པ་
པའི་ཕྱིར་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་འདྲིར་ནི་ལྷུ་པ་པ་
པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ནི་
མི་འདོད་དོ། ॥ ༧༣ ॥

དཔེར་ན་སྤྲོ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ། གཏན་ཚིགས་
 མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་སྤྲོ་ལ་མ་གུབ་པའི་བྱིར་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་
 ཅི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཅི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་བསྟན་ཏོ། དེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །འདིར་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ༥ སྤྲོ་ལ་བྱའོ། །བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ནི་མི་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །སྤྲོ་བ་
 ཁོ་ནར་བརྟེན་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་བྱིར་སྤྲོ་བ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་བརྟེན་པ་དེས་ན་སྤྲོ་བ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཟེ།
 བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

༡༠ བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་བཤད་བྱར་བཞེད་
 ཅས་དེའི་དོན་བསྟན་པའི་བྱིར་།

བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚོལ་བས ॥ ༧༧ ॥

ཚོལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་པམ་གྱི་
 སྤྲོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་ཏུག་པའི་དོན་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུམ་
 ༡༥ པའི་དོན་ལ་འབྲུག་གོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་གསུམ་པའི་
 མཐའ་ཅན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོའི་དོན་ལ་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་
 ཀྱི་སྤྲོ་ནི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲོ་ཡིན་ལ། ཏེ་བ་ཡང་ཚོལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་
 བྱིར་། ཚོལ་བ་གང་གི་བདག་ཉིད་གསུམ་པའི་དོན་ཏུ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཚོལ་
 བས་ཞེས་གསུམ་པའི་དོན་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེ། ཚོལ་བ་ཞེས་

བྱ་བ་འདི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཆོལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

དེའི་ཆོ་སྒྲུབ་བ་སྒྲུས་བ་གང་ཡིན་པའོ།། ༢༥ །

དེའི་ཆོ་སྒྲུབ་བ་སྒྲུས་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། ཚུར་
པའི་ཆོ་ན་སྒྲུབ་བ་སྒྲུས་བ་གང་ཡིན་པའོ། །འདིས་ནི་ཆོལ་བ་རྩ་མ་ཡིད་བ་ ༥
ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོལ་བ་ཁྱད་པར་རྩ་བྱེད་པའོ།
གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཆོལ་བའི་འདོད་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
འགྱུར་ན། བརྗོད་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདིས་ཚུར་པའི་
རྩས་དེའི་ཆོ་ཆོལ་བ་འདིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་རྩ་རང་འདོད་པའི་
ཆོས་གང་ཡིན་བ་དེ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅིག་གོས་ནི་ ༡༠
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་འདིའི་འབྲས་བྱ་ནི་ཆོལ་བས་མི་
འདོད་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་བཀག་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ།།

འོན་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་རྩ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་གཞན་གང་ན་ཡིད་
བ་དེ་བསལ་བའི་བྱུར་འདི་བརྗོད་ཅེ་ན།

དེས་ན་གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
ཏེ་སྒྲུབ་བ་སྒྲུས་ན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་དེ་བྱེད་པས་
ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་མང་ཞིག་ཁས་ལེན་རྩ་བེན་གྱང་།

དེའི་ཆོ་སྒྲུབ་པ་དེས་ཆོས་གང་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་
ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ༥༦།

བསྟན་བཅོས་དེ་བྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཆོལ་བ་དེས་
༥ བསྟན་བཅོས་ཁས་སླངས་པ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་བཅོས་དེ་བྱེད་པས་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་ཏུ་མ་ཁས་སླངས་པ་ན་ཆོས་གཞན་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གང་གིས་
བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་ཁས་སླངས་པ་དེ་ལ་ཟུབ་པའི་ཆོས་དེ་
ཐམས་ཅད་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་
༡༠ ཡོད་པས་ན། ཆོས་མང་པོ་ཞིག་ཁས་སླངས་སུ་ཟིན་ཡང་ཆོལ་བའི་འདོད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བར་འདིས་བསལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇགས་
པའི་རྟགས་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་བཟོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
བཟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་གནས་ཏེ་བརྩན་པར་
༡༥ བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་གྱི། གལ་ཏེ་ཡང་གཟུ་བུམས་ཀྱིས་
བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་པས་ན་བསྟན་བཅོས་འགའ་
ཞིག་ཁས་སླངས་ནས་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་འདོད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་འདི་སྟོས་སོ།
འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་སྐྱ་སླངས་ནས་འཆད་པའོ། །

འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རོན་གང་ལ་རྩྱུང་བས་
 སྐྱབ་པ་བཀོད་པ་དེ་སྐྱབ་པ་འདོད་པས་དེ་ནི་ཚིག་ཏུ་
 མ་སྒྲས་ཀྱང་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ༥༧༥

རོན་བདག་གང་ལ་འགལ་བའི་རྩྱུང་བ་རྩྱུམ་བ་སྟེ། བདག་མེད་དེ་
 ཞེས་བདག་འགོག་བར་སྐྱ་བ་ནི་བདག་ཡོད་བར་སྐྱ་བ་དང་འགལ་བ་ ༥
 ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པ་དང་འགོག་པ་གཉིས་འགལ་བའི་བྱུར་རོ། །རྩྱུང་
 བའི་རྩྱ་དེས་སྐྱབ་པ་བཀོད་པའི་རོན་བདག་དེ་སྐྱབ་པ་སྟེ་དེས་བར་འདོད་
 བའི་ཚིག་པས་ནི། རོན་དེ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་སྒྲས་
 བརྗེད་བར་འགྱུར་རོ། །བརྗེད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མཐར་སྒྲས་པའི་འགྱུར་རོའི་
 སྐྱ་འདིར་སྟེལ་ལ་དག་རྩྱུམ་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་གྱི་རོན་གྱི་ ༡༠
 རྩྱུང་སྐྱ་དཔག་པ་ལ་སྒྲས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་རིགས་མེད་གྱི་
 འོན་ཀྱང་ཚིག་གིས་མ་སྒྲས་སྐྱ་ཟེན་ཀྱང་དེ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲས་པའི་བྱུར་
 བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

ཅིའི་བྱུར་ཞེ་ན།

དེ་ནི་རྩྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱུར་རོ། ༥༧༦

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲས་ཏེ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོན་དེའོ།
 གང་གི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས་དེའི་རྩྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་
 དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ནའོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། གང་གི་བྱུར་རྩྱུང་བ་བསལ་

བར་འདོད་དེ་ཚོལ་བས་སྐྱབ་བ་བཞོད་བ་དེ་བས་ན་ཕྱིན་པའི་གཞི་གང་
ཡིན་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འགལ་བའི་བཅུད་
བ་བསལ་བའི་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་བ་བཞོད་དེ། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ན་དེ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བར་རིགས་ངེས་བ་གཞན་འདི་ཅི་ཞིག་ཡོད་
པ་ཅས་བྱ་བའོ།

དཔེར་ན་འདུས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་མིག་ལ་སོགས་
བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་
སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།
འདིར་བདག་གི་དོན་ཞེས་མ་བརྗོད་ཀྱང་བདག་གི་དོན་
ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྐྱས་བ་ཙམ་
ཁོ་ན་ནི་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་བར་
འགྱུར་རོ། །༡༩།

དཔེར་ན་འདུས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་མིག་ལ་སོགས་བ་ནི་གཞན་གྱི་
དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཇེས་སུ་དབག་བ་ལ་མ་སྐྱས་
སུ་ཟན་ཀྱང་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་དཔེར་བྱེད་དོ། །མིག་
ལ་སོགས་བ་གང་དག་ཡིན་བ་ན་པ་ལ་སོགས་བ་དེ་ནི་མིག་ལ་སོགས་བ་ཞེས་
བྱ་སྟེ་ཆོས་ཅན་ནོ། །འདི་གཞན་གྱི་ཆེད་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཞེས་བྱ་

ཉེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱུལ་བར་བྱ་བའོ། །འདུལ་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་
ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པའི་ཡུལ་སྟོན་དོ། །མལ་ཆ་དང་
སྟན་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། སྐྱེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་འདུལ་བའི་ངོ་ ༥
བོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་འདིར་གལ་ཏེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་
བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གི་དོན་ཉིད་མ་བཟློང་མོད་ཀྱི། མ་
བཟློང་གྲང་བསྐྱུལ་བར་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་དོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་
གངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུས་ལ། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་
སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་བས་ན་ ༡༠
གངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྒྲུ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲུ་པ་གང་ཡིན་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས། མི་མཐུན་པར་སྒྲུ་པ་བསལ་བའི་བྱིར་
དང་། རང་གི་སྒྲུ་པ་གཞན་པའི་བྱིར་། རྒྱུ་པ་བཞོད་དེ། དེ་བས་ན་མ་
སྒྲུས་སུ་ཟིན་གྲང་བདག་གི་དོན་ཉིད་བསྐྱུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། དེ་ནི་ཅོད་
པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བྱ་ལ་ ༡༥
མཁོ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་འདུལ་བ་ཉིད་བདག་གི་དོན་ཉིད་དང་ཇེས་
སུ་འགྲོ་བ་མ་གྲུབ་པ་ལ། གཞན་གྱི་དོན་ཅོམ་དང་ནི་གྲུབ་པ་དེ་བས་ན།
གཞན་གྱི་དོན་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་
སོགས་པ་སྐྱེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་
གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ ༢༠

ཡིན་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་དོ་ཞེས་སྐྱབ་པའི་ཤུགས་
ཀྱིས་མིག་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་དོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་
ཀྱི་བསམ་པ་ནས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཅེས་སྒྲིམ་པ་བྱས་སོ། །འདོད་པ་
བསྐྱབ་པུ་བརྟོད་པ་དེས་ན་སྒྲིམ་པ་ཙམ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
༥ གྱི། འོན་ཀྱང་གྱི་ཚོལ་གྱི་ཚུད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཚོལ་བས་
བསྐྱབ་པུར་འདོད་པ་སྐྱབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྲིམ་སམ་མ་སྒྲིམ་
ཀྱང་རུང་བསྐྱབ་པུ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

མ་བསམ་ལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པར་བྱའོ།

མ་བསམ་ལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་
༡༠ ཏུ་ཟེན་ཀྱང་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་དོན་གང་ཞིག་ལ།
མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། གྲགས་པ་
དང་། རང་གི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་ལ་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ་བསྟན་པའི་བྱིར་དེ། ༥༠།

མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་
༡༥ པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐལ་མ་ཐག་པའོ།
མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཞེས་
བསྟན་པའི་བྱིར་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་མ་བསམ་ལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲིམ་སོ། །སྐྱབ་པར་འདོད་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་

ཅེ་ན། ལྷུ་པ་པར་འོད་དྲ་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་གྲགས་
པ་དང་རང་གི་ཚིག་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་སེལ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷུ་པ་
པ་དེ་ནི་བྱུགས་མ་ཡིན་ནོ། ॥

དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱ་
ནི་མཉན་རུ་མི་རྒྱུ་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ॥ ༥༡ ॥

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་བསལ་བ་དེ་
ལོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཅི་འདྲ་བ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་
སྤྱ་སྤྱ་ཏེ། །དཔེར་ན་འདི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ་
གཞན་ལ་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་དོན། རྣ་བས་
གཟུང་རུ་རྒྱུང་བ་ནི་མཉན་རུ་རྒྱུང་བའོ། །མཉན་རུ་རྒྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ ༡༠
ནི་མཉན་རུ་མི་རྒྱུ་བ་སྟེ། རྣ་བས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དམ་བཅས་པའི་དོན་ཏོ། །སྤྱ་རྣ་བས་གཟུང་བར་མི་རྒྱུ་བ་ནི་སྤྱ་རྣ་བས་
གཟུང་བར་བྱུང་རྒྱུང་བར་མངོན་སུམ་རུ་ལྷུ་པ་པ་དང་འགལ་ལོ། ॥

རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱ་
རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ॥ ༥༢ ॥

རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསལ་བ་ནི་སྤྱ་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།
སྤྱ་རྟག་པ་ཉིད་རུ་དམ་བཅས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་རུ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་
ལྷུ་པ་བས་བསལ་ཏོ། ॥

གྲགས་པས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་
 ཟླ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ༥༢།

གྲགས་པས་བསལ་བ་ནི་རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བའི་སྐྱུ་པ་ཐོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 ༥ བ་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གྲགས་པས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 གྲགས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཏེ་དོན་ལ་
 པུན་དོ། །གྲགས་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཏེ་པུན་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དེས་ནི་རི་བོང་ཅན་གྱི་
 ༡༠ ཟླ་བའི་སྐྱུ་པ་ཐོན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏེ་བྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཞུང་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སྐྱའི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྐྱའི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བྱུང་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་པར་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱུ་པ་ཐོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་བས་ན་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 ༡༥ བ་ཟླ་བའི་སྐྱུ་པ་ཐོན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཟླ་བའི་སྐྱུ་པ་ཐོན་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་དོ། །གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
 རྟོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་པར་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱུ་པ་ཐོན་པར་བྱ་
 བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འཕྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།
 དེ་བས་ན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་རྟོགས་ཀྱིས་ཟླ་བའི་སྐྱུ་པ་ཐོན་པར་བྱ་

བ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་བཟློག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གནོད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

རང་གི་ཚིག་གིས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྗེས་
སྐྱ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ།། ཡོ།།

རང་གི་ཚིག་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་པར་བྱེད་
པའི་སྒྲུའོ། དེས་བསལ་བའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེས་སྐྱ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ། །འདྲིར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ནི་རྗེས་སྐྱ་དཔག་པ་ཚད་མར་འགོག་
པའོ། །རྗེས་སྐྱ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་གི་ཚིག་ ༡༠
གི་དག་འདིས་དེ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྐྱར་བའི་དག་འདི་ནི་སྐྱ་
བ་པོ་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པར་སྟོན་པར་
བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་བའི་དག་ལས་ཁྱོད་ལ་དོན་གང་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་
དེ་དོན་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ན་སྐྱ་བ་པོ་དག་བཟློག་པ་
ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟློག་པའི་དོན་བདེན་པར་བཞག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ ༡༡
བ་མ་ཡིན་ན་ནི་བཟློག་པའི་དོན་མེད་དོ། །གང་ཡང་དག་སྐྱེས་པ་བཅས་
ཅན་བཟློག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟློག་པ་དེ་ཡང་དག་འདིའི་དོན་བདེན་པ་ཉིད་
ཏུ་སྟོན་པས་དག་བཟློག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དག་འདིའི་དོན་བདེན་པར་

བསྟན་ན་དེ་ལྟ་ན་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དག་གཞན་མི་བདེན་པར་བསྟན་པར་
འགྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་བདེན་ན་ནི་གཞན་མི་བདེན་པའི་དོན་
ཅན་ཏུ་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲིམ་པའི་འབྲས་ཕུ་ཅི་
ཡང་མེད་པས་མི་སྒྲི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དག་ལས་ཕྱད་བ་དག་
༥ གི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་བསྟན་པ་ཁོ་ནས་
སྒྲི་བ་པོ་དག་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྒྲི་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མེད་
ན་མི་ཕྱད་པར་སྟོན་པས་སྒྲི་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དོན་ཏུ་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཕྱིའི་དོན་གྱི་འབྲས་ཕུ་སྒྲི་ལས་
སྒྲིམ་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་སྟོན་པས་ནི་འབྲས་ཕུའི་རྟགས་
༡༠ ལས་སྒྲིམ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒྲི་ལས་ཕྱད་བ་ཚད་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲི་བས་ནི་སྒྲི་
ལས་ཕྱད་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་པར་བྱ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟུན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
སྒྲི་བརྟུན་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲི་དོན་མེད་པར་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་
༡༥ པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
དེ་བས་ན་དོན་གྱི་འབྲས་ཕུར་བརྟགས་པའི་སྒྲི་ལས་དཔགས་པའི་སྒྲི་ལས་ཕྱད་
པའི་དོན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པས་མེད་པ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་
འདིར་དེ་ལྟར་རང་གི་ཚིག་གིས་དཔགས་པའི་ཡོད་པས་མེད་པ་ལ་གཞོན་
པས་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་བརྟུན་པ་ཡིན་
༢༠ ནོ། །གཞན་དག་ནི་བསམ་པའི་འབྲས་ཕུ་སྒྲི་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་

བསམ་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་། རོན་ཡོད་པར་འདོད་དེ་སྐྱེ་སྐྱུར་བ་ན། དེས་ཚད་
མ་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ནེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་
རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདིར་གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནད་ཚིགས་ཡིན་ལ།
རང་གི་ཚིག་ནི་འབྲས་བུའི་གནད་ཚིགས་ཉིད་ཀྱི་བརྟགས་པར་འདོད་ཀྱི།
དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པའི་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་ ༥
འདོད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་འདིར་མི་གཟུང་ངོ་། །གནད་ཡང་ངེ་ལྟར་རྗེས་
སུ་དཔག་པར་མི་འདོད་པ་ནི་ཀྱང་བ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་པར་མི་ཚོལ་བ་དེ་
བཞིན་ཀྱང་སྐྱེ་བསམ་པ་ལ་མི་འབྲུལ་པར་མི་ཚོལ་ཏེ། སྐྱེ་སྐྱུར་བ་ནི་ཕྱིའི་
དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་རོན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་བསམ་པ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བ་ཉིད་ཁས་སྐྱེས་པ་སྟོན་ཀྱང་བཤད་ནས་སྐྱེ་སྐྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠
གནད་ཡང་རང་གི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའོད་པ་མ་
ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་བས་ན་སྐྱེ་སྐྱུར་བ་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཁས་
སྐྱེས་པ་སྟོན་ཀྱང་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བཤད་པ་སྐྱེ་མ་ཉིད་
སྟོན་མེད་རོ།

॥ ༡༡

ཕྱོགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །༡༢།

དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མ་བསལ་བ་ནེས་སྟོས་པས། ཕྱོགས་ལྟ་བུར་མཛོད་
པས་ན་ཕྱོགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པ་བཞི་པོ་བསལ་བ་
ཡིན་ནོ།

॥

ད་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་གང་དག་རྣམ་པར་གཅོད་
པར་བྱེད་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་
ཐོབ་པ་དེ་བསྟན་པའི་བྱིར་རྣམ་པར་གཅད་པར་བྱ་བ་བསྟུན་ནས་བསྟན་ཏོ།

དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ཉིད་
་ རུ་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆོ་སྒྲིལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
སྐྱབ་པར་མི་འདོད་པ་དང་། སྐྱས་པ་ཅམ་དང་། བསལ་
བ་ལས་བསྒྲིག་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
གྱི་ངོ་བོར་འདོད་པ་དང་། ཆོ་སྒྲིལ་བའི་འདོད་པ་དང་།
མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་
་ ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཡིན་
ནོ། །༡༥༥།

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །གྲུབ་པ་
ལས་བསྒྲིག་སྟེ་བྱིན་ཅི་ལོག་རུ་འདྲུག་པའི་རྒྱས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་
བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་པ་ལས་བསྒྲིག་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་
་ ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གྲུབ་པ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མ་གྲུབ་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་
མ་ཡིན་གྱི། ལོན་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་རུ་བསྟན་པའི་མ་གྲུབ་པ་

ལས་ཀྱང་བསྒྲིག་པ་དང་། རྒྱལ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མི་འདོད་པའི་
 མ་གྲུབ་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་སྐྱུ་པ་ཅམ་མ་གྲུབ་པ་
 ལས་བསྒྲིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་བསལ་པ་མ་གྲུབ་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་ནི་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གཙན་པ་ལྟ་དང་ལྟ་པའི་དོན་གང་
 ཡིན་པ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ༥
 རྒྱལ་པ་བདག་ཉིད་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱབས་ཀྱིས་སྐྱུ་པ་འམ་མ་
 སྐྱུ་པ་དང་། མ་བསལ་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་
 ཉི་ངོ་པོ་ཁོ་ནར་བདག་ཉིད་འདོད་པ་མ་བསལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དེ་
 དག་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྩལ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ ༡༠
 ཉི་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྩལ་ཞེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་པ་ཉེས་པ་མེད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ॥

རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བཤད་པ་རྗོངས་ཏེ། ལར་ལ་འོངས་པའི་
 རྩལ་ཞེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་བརྗོད་ནས། གཏན་ཆོག་ལྟར་སྐྱབ་པ་རྗོད་པར་ ༡༥
 འདོད་དེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗོངས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་བས་དེ་དག་གི་སྐྱབས་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། ॥

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗོངས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྒྱལ་གསུམ་
 པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་

ལས་གཅིག་མ་སྒྲིམ་ན་ཡང་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། ། ༥༧ །

འདི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་དེ། རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་འཆད་པར་འདོད་པས་
 དེ་གསལ་པར་བརྟུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཅི་སྟེ་དེ་ཉིད་དང་དེ་དང་ཆ་
 ༥ འདྲ་བ་ཡང་བརྟུན་ན་ནི། སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཤེས་ན་དེ་དང་ཐལ་པའི་སྒྲུབ་པར་
 བྱ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་དེ་གསལ་པར་སྒྲིམ་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྒྱལ་གསུམ་པ་བརྟུན་པ་སྟེ་
 ཞེས་སྒྲུབ་སྒྲིམ་ཟིན་དེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ན་སྟེ།
 གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྟུན་པ་ཡིན་
 ༡༠ པས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །རྒྱལ་གསུམ་པའི་ནང་ནས་གཅིག་མ་སྒྲིམ་
 ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་གི་སྒྲིམ་གཉིས་ཡང་རུང་སྟེ། སྐྱབ་པ་ལྟར་
 སྒྲུབ་པ་ཡིན་དེ། སྐྱབ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཐ་ཆིག་སྟེ། རྒྱལ་གསུམ་ལས་སྐྱབ་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ།

སྒྲིམ་ཀྱང་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་

༥ ཀ་ལ་མ་སྐྱབ་པའམ། ཐེ་ཚོམ་བ་ན་ཡང་དོ། ། ༥༨ །

མ་སྒྲིམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བད་གྱི། སྒྲིམ་ཡང་མ་སྐྱབ་པའམ་ཐེ་
 ཚོམ་བ་ན་ཡང་དོ། །སྤའི་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ། གོ་བར་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཆོལ་
 པ་དང་། གོ་བར་བྱེད་པ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །

འོན་ཏེ་རྒྱལ་གང་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ནི། གཏན་ཚིགས་
ལྟར་སྒྲུང་པའི་མིང་ཅི་ཡིན་ནེ་ན།

ཚུལ་ཅན་དང་འབྲེལ་པའི་རྒྱལ་གཅིག་མ་གྲུབ་
བས། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ༥༩༥

ཚུལ་ཅན་དང་འབྲེལ་པའི་རྒྱལ་གཅིག་མ་གྲུབ་པའམ་ནེས་བྱ་བ་
སྒྲིམ་ཏེ། ཚུལ་ཅན་དང་ལྟན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཚུལ་ཅན་དང་འབྲེལ་
བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཚུལ་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་མ་གྲུབ་
པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། མ་གྲུབ་པ་ནེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་
ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ ༡༠
ཡིན་ནོ། །བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའམ་འགལ་བར་རྟོགས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་
རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་དོན་
འགའ་ཡང་མི་རྟོགས་སོ། དོན་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མིང་བཏགས་པ་ཉིད་
ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ།

དཔེ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་།

༥༩༦

དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུབ་པ་ལ། མིག་
གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ནི་གཉི་ག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་
བྱའོ། ༥༩༧

དཔེར་ན་ རེས་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སོ། །སྤྱི་མི་རྟག་པོ་ཞེས་
བུ་བ་ནི་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅན་ཏུ་བསྐྱུབ་པར་བུ་བ་ལ། མིག་
གིས་གཟུང་བ་ཉིད་མིག་གི་ཡུལ་ཉིད་ནི་སྤྱི་ལ་སྟོན་པ་དང་བྱི་སྟོན་པ་
གཉི་ག་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཤིང་རྣམས་སེམས་ཡོད་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ། རྟན་
པ་ཐམས་ཅད་བཟུས་ན་འཆི་བ་ནི་བྱི་སྟོན་པ་མ་གྲུབ་
སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་།
ཆོ་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཆི་བ་ཡིན་པར་ཁས་
ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །༦༡།

༡༠ ཤིང་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ཞེས་བུ་བ་ནི་ཤིང་སེམས་ཡོད་པར་
བསྐྱུབ་པར་བུ་བ་ལ། རྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ།
དེ་བཟུས་པར་འགྱུར་ན་འཆི་བར་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་དག་གིས་སྐྱུས་པ་
ནི་བྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །ཅིའི་བྱིར་མ་གྲུབ་
ཅེ་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཆོ་
ཞེས་ཞུས་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་
པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དཔག་ཏུ་ཡོད་པ་
གང་ཡིན་པ་ལུས་ཀྱི་ནང་ཏུ་འདུས་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པར་
གནས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་ཞེས་བུ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་

ནུམས་སྒྲིག་ལ་ཟེར་རོ། །ལྷང་ལས་སྐྱབ་པ་འདིར་བརྟེན་པར་འོས་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བས་ན། འདིར་སྒྲིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཆོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འགགས་ཤིང་
བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ།
དེ་ལྟ་བུ་འཆི་བ་ཡིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བས་སྒྲངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
ལྟ་ཡིན་ཏུ་ཟད་མོད། འོན་ཀྱང་ཅིའི་བྱིར་མ་བྱུང་ཅེ་ན། སྒྲིམ་བ། ཅུམ་ ༥
བར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་འགགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡང་ཤིང་དག་ལ་མི་
སྤྱི་བའི་བྱིར་རོ། །འགགས་པ་ནི་ཡོད་པ་སྒྲིན་ཏུ་སངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་གང་ཞིག་ཤིང་དག་ལ་ཅུམ་བར་ཤེས་པ་འགགས་པར་འདོད་པ་དེ་ཅུམ་
བར་ཤེས་པ་མི་འདོད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཅུམ་བར་ཤེས་པ་
ཤིང་ལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན་ནི་དེ་འགགས་པར་ཡང་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ༡༠
སྒྲིམ་པ་ཡང་འཆི་བ་ཞེས་བརྟེན་ལ། དེ་ནི་ཤིང་ལ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཅུམ་བར་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ཁུབ་པའི་གི་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་འདིར་གཏན་ཆོགས་སུ་བྱེད་ལ། དེ་ཡོད་པས་ཁུབ་པ་ཡང་ཅུམ་
བར་ཤེས་པ་འགགས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིམ་པ་ཅུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་
གཏན་ཆོགས་འཆི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤིང་ལ་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་ ༡༥
པའི་བདག་ཉིད་འཆི་བ་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་ནོ།
ཅུམ་མཁའི་གོས་ཅན་གྱིས་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བས་ཁུབ་པའམ་མ་ཁུབ་པའི་
འཆི་བ་མ་བརྟགས་པར། འཆི་བ་ཅུམ་གཏན་ཆོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ།
དེས་ནི་ཆོལ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཆོགས་སུ་སྐྱུར་པའི་འཆི་བ་དེ་ནི་མ་ཤེས་
ལ། མ་ཤེས་པའི་བྱིར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འཆི་ ༢༠

པ་ཤིང་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ཚོལ་བས་ནི་ཤེས་པས། དེའི་ཕྱིར་
མ་བྱུང་པོ། ॥

གང་གི་ཆེ་ཚོལ་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་ན་ཚོལ་བ་ལ་ཡང་མ་
བྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ། ॥

པ་ བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པ་མེད་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ།
སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་གྲངས་ཅན་ཚོལ་
བ་བདག་ཉིད་ལ་མ་བྱུང་པའོ། ॥ ༦༢ ॥

པ་ བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པ་མེད་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
པ་ བདེ་བ་དང་པོར་བྱས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
༡༠ པ་ བདེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་སེམས་པ་མེད་པར་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ།
སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་སྐྱེ་
བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་པ་ བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།
༡༥ སེམས་པ་ཅན་ནི་སྐྱེས་སུ་འོང་བོ་ཡིན་ནོ། །འདྲིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཅན་དང་མི་
རྟག་པ་ཉིད་ནི་གཏན་འཇགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཀྱི། ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ།
དེ་གཉི་ག་ཡང་གྲངས་ཅན་ཚོལ་བ་ལ་མ་བྱུང་པོ། །གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་
གཏན་འཇགས་སྐྱེ་བ་དེས་ནི་གཞན་ལ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་འཇགས་
སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ཡང་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་

དང་། ཡོད་པ་གཏན་ནས་འདིག་པའི་མི་རྟག་པར་གྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
འདྲ་བ་གཉི་ག་ཡང་གྲངས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་གྱུ་བོ། །འདིར་ཡང་མི་རྟག་
པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་སྐྱོལ་བ་
ལ་མ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་གྱི། ཅི་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཚད་
མ་སྐྱོལ་བས་ཀྱང་ཤེས་ན་ནི་སྐྱོལ་བ་ལ་ཡང་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ ༥
ན་ཚད་མ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་བྱིར་འདི་སྐྱོལ་བ་ལ་མ་གྱུ་བ་པ་
ཡིན་ནོ།

ཐེ་ཚོམ་བ་ན་མ་གྱུ་བ་པར་བསྐྱར་པའི་བྱིར་།

དེ་བཞིན་རུ་བདག་ཉིད་དམ་དེའི་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་
བ་ན་ཡང་མ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། ༥༣།

༡༠

དེ་བཞིན་རུ་བདག་ཉིད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ན་མ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཞི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཏན་ཚིགས་དེའི་གཞི་སྟེ། འདི་ལ་གཏན་ཚིགས་པརྟེན་པས་ན་གཞི་
ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལས་གཞན་གཞིར་གྱུར་པ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་
ཅན་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་གནས་པ་ན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ ༡༡
ཀྱིས་གནས་པའོ། །གཞི་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ན་ནི་ཡིད་གཉིས་བ་པའོ། །

བདག་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་པའི་དཔེ་བསྐྱར་པའི་བྱིར་།

དཔེར་ན་མེ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱུ་བས་བ་རྒྱངས་

པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཐེ་ཚོམ་བ་པའི་འབྱུང་བ་
འབྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ༥༧།

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། རྒྱངས་པ་ཐོག་མར་བྱས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་རྒྱངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་དངོས་པོར་རྒྱངས་པ་ལ་སོགས་
༥ པ་ཉིད་རྩ་ཐེ་ཚོམ་བའོ། །འབྱུང་བ་འབྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་
པའི་འབྱུང་པའི་ཚོགས་འབྱས་པའི། འབྱས་པ་བསགས་པའོ། །མེ་སྒྲུབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་རྩ་བ་བྱུང་ནས་མ་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐད་བཏུན་དེ། གང་གི་ཚེ་རྩ་བ་ཡང་རྒྱངས་པ་
ལ་སོགས་པ་ཉིད་རྩ་ཐེ་ཚོམ་བ་པར་སྒྱུར་ན་དེའི་ཚེ་མ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དེ།
༡༠ རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བ་ཉིད་རྩ་དེས་པ་
ནི་མེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ལ།
གང་གི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་བ་པ་དེའི་ཚེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་མ་སྒྲུབ་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་ནོ། །

དཔེར་ན་མ་བྱའི་སྒྲ་གྲག་པའི་ཕྱིར་རི་སྒྲུལ་འདི་ན་
༡ མ་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ༥༨།

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མ་སྒྲུབ་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
རི་སྒྲུལ་འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཅན་ནོ། །རི་མཐོན་པོ་པན་རྩྭ་བསྐྱེད་

བའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་རྒྱལ་ན་མ་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་བར་བྱ་
 བའོ། །སྤྱ་གྲག་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །སྤྱ་གྲག་བ་
 ནི་མ་བྱའི་སྤྱ་གྲག་བའོ། །

ཅི་ལྟར་ན་གཞི་མ་གྲུབ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་གྲག་བའི་ཡུལ་མི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ༤༦ །

དེ་གྲག་བའི་ཡུལ་མི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་ཏེ། མ་
 བྱའི་སྤྱ་དེ་གྲག་སྟེ་འོངས་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་དེ་སྤྱད་ཅིས་བྱ་སྟེ། མ་
 བྱའི་སྤྱ་ཡུལ་གང་ན་གྲག་བ་དེ་མི་རྟོགས་ཏེ་སྤྱོད་ས་བར་གྱུར་ན་འདི་ནི་
 གཞི་མ་གྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱལ་མང་པོ་པན་རྒྱན་བསྐྱལ་བར་འདུག་
 བ་ལ། ཅི་རི་རྒྱལ་འདི་ཁོ་ན་ན་མ་བྱའི་སྤྱ་གྲག་གམ། འོན་ཏེ་གཞན་ ༡༠
 ན་ཞེས་གང་གི་ཆེ་མ་བྱའི་སྤྱ་གྲག་བའི་རི་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་ས་པ་དེའི་ཆེ་
 འདིར་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན་བདག་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པར་བསྐྱལ་བ་ལ།

ཐམས་ཅད་ན་དམིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ལྟ་བུའོ། ། ༤༧ །

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དཔེར་བྱེད་
 བའོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་ཤིང་འདུག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་

སྟེ། རྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །པདག་ལྟལ་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་
བ་ལ། ཡོན་ཏན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ན་དམིགས་པ་ནི་རྟགས་ཡིན་དེ། པདག་
གི་ཡོན་ཏན་པདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བ་དང་འདོད་བ་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་
བ་ཡུལ་ཀུན་ན་དམིགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཡོན་
ལྷན་ཅན་མེད་པར་ཡོད་པ་མེད་དེ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་
འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་དང་། པདག་གཡོ་བ་མེད་པའི་བྱུང་རོ། །དེ་
བས་ན་ཅི་སྟེ་རྩལ་པ་མ་ཡིན་ན་ལྟོ་སྐྱོགས་ན་དམིགས་པའི་པདེ་བ་ལ་
སོགས་ཅི་ལྟར་ཡུལ་དབྱས་ན་དམིགས་པར་འགྱུར་། དེ་ལྟར་ན་པདག་
ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་
པདག་མ་ལྟལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ན་དམིགས་
པ་ཅི་ཞིག་ལྟལ་བར་འགྱུར་དེ། མ་ལྟལ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བ་
ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ནི། སྤང་མ་ནི་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་པའི་སྤྲོ་
ནས་ཚོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བསྟན་དོ། །འདི་ནི་ཚོས་ཅན་མ་ལྟལ་
པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུལ་གཅིག་གི་ཚོས་ཅན་དང་འབྲེལ་
པར་མ་ལྟལ་ན་ཡང་མ་ལྟལ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་ཀྱང་གནན་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོགས་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
རྒྱུལ་གཅིག་མ་ལྟལ་ན་ཡང་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་དེ།
དེ་བཞིན་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོགས་ལ་མེད་པའི་
རྒྱུལ་གཅིག་མ་ལྟལ་ན་ཡང་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་

ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ॥ ༤༤ ॥

དེས་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་དེས་པ་སྟེ། དགོས་པ་དེ་འདི་ལ་ཡོད་
བས་ན་དེས་པ་ལོ། །དེས་པ་མེད་པ་ནི་མ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
བསྐྱུ་བ་བར་བྱ་བ་ལ་དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། བསྐྱེག་པ་ལ་དེས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་བར་ ༥
བྱ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་དེས་པ་ཞེས་
བརྟན་ཏོ། ॥

དཔེར་ན་སྤྲ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སྤྲ་
བསྐྱུ་བ་བ་ལ། གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ནི་
མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྲ་གས་ཐམས་ཅད་ལའང་ ༡༠
སྤྲ་གས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། ॥ ༤༥ ॥

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་
པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་
སོ། །སོགས་པའི་སྤྲ་ས་བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།
ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། རྟག་པ་ཉིད་གཟུང་ངོ། །གཞལ་བྱ་ཉིད་ ༡
ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སོ།
སོགས་པའི་སྤྲ་ས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ལྷས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གཟུང་ངོ། །ཚོས་ཅན་སྤྲ་ལ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཚུམ་བུ་ལ་པར་བྱ་ན། གཞུང་ལ་ཉིད་ལ་སྒྲིག་པའི་ཚུམ་བུ་ཅར་
ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པས་མ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་སྒྲིག་རྒྱུ་ཉུང་། གཞུང་ལ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུང་། ཅམ་མཁའ་བཞིན་
དང་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞུང་ལ་ཉིད་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
༥ དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིག་བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་། གྲོག་བཞིན་དང་ཅམ་མཁའ་
བཞིན་དང་། བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྒྱལ་པ་ཉིད་ནི་གྲོག་ལ་
སྒྲིག་པ་ལ་ཡོད་ལ། ཅམ་མཁའ་ལ་སྒྲིག་པ་ལ་མེད་པས་ན་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་
༡༠ རི་ཁུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་
བྱུང་རོ། །སྒྲིག་བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་བྱུང་བུམ་པ་བཞིན་དང་། གྲོག་བཞིན་དང་ཅམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་མི་རྒྱལ་པ་ཉིད་ནི་གྲོག་པ་ལ་སྒྲིག་པ་ལ་ཡོད་ལ། ཅམ་
མཁའ་ལ་སྒྲིག་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
༡༥ གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཁུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་བྱུང་རོ། །སྒྲིག་རྒྱལ་པ་
ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་། ཅམ་མཁའ་བཞིན་དང་རྒྱལ་པ་རབ་
བཞིན་དང་། ལས་བཞིན་དང་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་ཅན་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་གཉི་གའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉི་གའི་
༢༠ ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་མཁའ་དང་ལས་ལ་ནི་ཡོད་ལ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་

ཕྱིགས་གཅིག་རྩལ་ཐ་རབ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱིགས་ཀྱི་ཕྱིགས་གཅིག་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དང་རྩལ་ཐ་རབ་ལ་
སོགས་པ་ལྷན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །ཁྱེ་ཐག་པ་དག་རྩལ་ཐ་རབ་
རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་བས་ན་མཐུན་པའི་ཕྱིགས་ཀྱི་ནང་དུ་རྟོགས་སོ།
ཆོས་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ཅུ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིགས་ལ་མེད་པར་མ་
ཟུབ་པ་དེ་བས་ན་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། ॥

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་ན་ཡང་མ་
དེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ॥ ༧༠ ॥

དེ་ལྟར་ཚུལ་འདི་མ་ཟུབ་ན་མ་དེས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱིགས་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་ན་ ༡༠
ཡང་མ་དེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ॥

དེའི་དཔེར་བྱེད་པ་ནི།

དཔེར་ན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མི་ལ་ལ་ཞིག་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའམ། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དང་ལྟན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། ལྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་
པའི་ཆོས་ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱིགས་ལས་ལྟོག་
པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་ཡིན་ནོ། ॥ ༧༡ ॥

དཔེ་ན་བཟོད་པར་འདོད་པའི་མི་ལ་ལ་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་མ་ཡིན་
དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་དེ། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྐྱུ་བ་བྱའོ། །བཟོད་
པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱོ་བར་འདོད་པའི་མི་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་
ལྟན་པ་སྟེ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པའོ། །འམ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པར་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པར་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ནི་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དམ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོ་
བ་ནི་ཆོག་གི་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་འཕྲུམ་
༡༠ པ་དང་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ལས་ཁྲིག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་
ན་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་ཆོག་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་དེ། དེ་བས་ན་སྤྱོ་བ་ཐམས་
༡༥ ཅད་མཆིན་པ་ཡིན་ནམ་འོན་དེ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བར་མངོན་པ་མེད་པས། སྤྱོ་བ་ཉིད་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་སྤྱོ་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནམ། ཐམས་ཅད་
མཆིན་པ་ལ་ཆོག་དེ་ཅི་ལྟར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་། །

ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ལ་སྤྱོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

པའི་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། དུལ་བཤུར་
 མི་སྤང་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས། བེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟོག་པ་ལས་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་ནི་
 བེ་ཚོམ་རུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ༡༨ ॥

པ

ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་སྤྱོད་བ་མི་དམིགས་སེ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་དམིགས་
 པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རིགས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བེ་ཚོམ་ཟེ་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུལ་བཤུར་མི་སྤང་བའི་
 བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དུལ་བཤུར་མི་སྤང་བའི་བདག་
 ཉིད་དོ། །འདི་ལྟར་དུལ་བཤུར་མི་སྤང་བའི་མི་དམིགས་པ་ནི་བེ་ཚོམ་གྱི་ ༡༠
 རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ལས་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལྟོག་པ་ནི་བེ་ཚོམ་རུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ॥

॥

མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ལ་སྤྱོད་བ་ཉིད་མེད་དེ་
 ཞེས་ནི་མི་སྤྱིའི། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་དང་སྤྱོད་བ་ཉིད་ལྟན་ ༡༡
 ཅིག་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

སྤྱོད་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ལ་
 འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་མཐོང་རུ་ཟིན་ཀྱང་

ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱ་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟོག་པ་ནི་མི་གྲུབ་ཏུ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ॥ ༧༩ ॥

ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་དང་སྐྱ་བ་ཉིད་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།
 ༥ འགལ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཕྱིར་ཡང་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱར་རོ།
 ལྟ་བ་དང་ལྟན་པའི་ལྟོག་པ་སྟོན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་གང་ཡིན་
 པ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཆེན་པར་རྗེས་སུ་བརྟེན་
 ཅས་། དེ་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱ་བ་ཉིད་མེད་པ་སྐྱབ་
 པའོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་
 ༡༠ དེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ལྟ་བ་བསྟན་ཏོ། །ལྟོག་
 པའི་ལྟ་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི་སྐྱ་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་
 གཉིས་འགལ་བ་ཡོད་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན། འགལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་དེ་བས་ན་མི་འགྲུབ་པོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན་ཐེ་ཚོམ་
 ༡༥ ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ལྟོག་པ་མི་འགྲུབ་པོ།
 ཅིའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་ཅེ་ན།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཏེ། ॥ ༨༠ ॥

གང་གི་བྱིར་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་
གི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། གཞན་
མེད་པ་དེ་བས་ན། སྤྱི་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གཉིས་འགལ་
བ་མེད་དོ།

॥

འགལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན།

༥

རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་ཡོད་
ན་མེད་པའི་བྱིར་འགལ་བ་སྟེ། ༡༥ ॥

རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་ཚོགས་ཏེ་མ་ཚང་
བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱ་མ་ཚང་བ་ལས་མེད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་དང་ཡང་འགལ་བར་མི་རྟོགས་ཏེ། དེ་ནི་གང་ ༡༠
དང་ཡང་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་
སྟོས་སོ། །རྒྱ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དགག་པར་སྟུག་ཀྱང་མི་བྱས་
པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་འགལ་བ་གང་ལས་རྟོགས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
འོ་ན་ནི། རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡང་གང་གིས་རྒྱ་མ་ཚང་པར་བྱས་པས་
མེད་པ་དེ་དང་འགལ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གང་ཞིག་ ༡༥
གང་དང་འགལ་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྒྱུ་ཟད་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
གྲང་པའི་རེག་པའི་སྒྱེད་བྱེད་ཏུ་གྱུར་པས་གྲང་པའི་རེག་པ་གཞན་སྒྱེད་པའི་
བྱས་པ་འཛོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་པར་བྱེད་པས་གྲང་པའི་རེག་པ་དང་
འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་པལྒྱེག་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མ་ཚང་པའི་བྱེད་

བས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཅིག་
ཏུ་མི་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་འགལ་བ་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་ཅིག་
གཅིག་ལ་ཡང་ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྒྲིབ་པར་བྱ་བ་དང་། བར་རིང་
མོར་གནས་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་ན། ཉེ་བར་གནས་པ་དག་ཚྲིག་
༥ བར་བྱེད་པ་དང་བཞེད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་གཞག་གོ། །དེ་བས་ན་
གང་ཞིག་གང་གི་ཚྲིག་པར་བྱེད་པ་དེས་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱུར་ན་དེ་སྒྲིབ་ཅིག་
མ་གསུམ་པ་ལ་ཚྲིག་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲིབ་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ནི་ཚྲིགས་པ་
ན་བྱས་པ་མེད་པའི་གནས་སྒྲིབས་སུ་བྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་བྱས་པ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་བྱས་པ་
༡༠ མེད་པ་འགགས་པའི་ཡུལ་དེར་འོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་འགྲོ་
བའི་ཚྲིག་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཏུ་མཐར་ཁྱིམ་ཡུལ་གཞོན་པ་
ན། གང་གི་ཚེ་ཐུན་པ་དང་བར་མ་ཚོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲིབ་པར་
བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། སྒྲིབ་པ་དང་ཉེ་བའི་ཐུན་པ་བྱས་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་པར་
བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་པ་དང་ཉེ་བར་འབྲུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱས་པ་
༡༥ མེད་པར་འབྱུར་རོ། །ཐུན་པ་མེད་པ་དེ་འགགས་པ་དང་ཡུལ་དེར་སྒྲིབ་
པ་སྒྲེ་སྒྲེ། དེ་ལྟར་ན་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པས་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ།
ཇོ་པའི་རེག་པས་གང་པའི་རེག་པ་ཚྲིག་པའི་རྒྱལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གང་
གི་ཚེ་ཐུན་ནག་གི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། སྒྲིབ་
ཅིག་གང་ལས་ཐུན་ནག་གི་ཡུལ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་སྒྲེ་བ་དེ་
༢༠ ཉིད་ལས་ཐུན་པ་ནི་ཐུན་པ་གཞན་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་

ལྟར་ན་ རྩ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ རྟེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་པས་ན་སྐད་ཅིག་གང་ལ་རྟེན་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཅི་སྟེ་རྒྱུར་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་
 ལ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །པརྟེན་པར་བྱ་བ་དང་རྟེན་པར་
 བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་ ༥
 མ་གཉིས་ནི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོར་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱུན་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ན་དོན་དམ་པར་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ནི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་
 །ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་མང་པོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་
 སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་པ་ན་གང་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བྱུང་ཏེ་ཟེན་གང་འགག་པའི་ ༡༠
 ཚེས་ཅན་ཏེ་འགྱུར་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་གཉིས་པརྟེན་པར་
 བྱ་བ་དང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱི་འགལ་པར་གནས་པ་ན་
 ཡང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གཅིག་ན་གནས་པ་མེད་ཀྱང་འགལ་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་པའི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྐད་པས་ཡུལ་གང་ཞིག་གཞོན་པར་བྱེད་ ༡༥
 པའི་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་འགལ་པའི་རྒྱུན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 པས་ན་ཁང་པའི་གྲུའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་པའི་སྒོན་མའི་འོད་ཟུན་
 པ་དང་ཉེ་པར་གནས་ཀྱང་ཟུན་པ་སེལ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟུན་
 པས་ནོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྐད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གནས་རྟེན་པར་མི་རྩམ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་རྩམ་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འགལ་པ་ནི་ ༢༠

རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱིར་འབྱུང་བ་ལ་ཞེས་པ་སྟོན་ཏེ།
གྲང་པའི་རེག་པ་རྒྱལ་བརྒྱུད་མར་འབྱུག་པ་འབྱུང་བ་ལ། གནན་ཙྰ་པའི་རེག་
པ་རྒྱལ་ཡོད་ན། མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་འགལ་བ་ནི་དངོས་
པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་བ་དེ་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་
ལ་འབྱས་བྱ་མ་སྟེས་པ་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་སྟེན་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། འབྱས་བྱ་ཡོད་པ་ནི་
རྒྱ་སྟོན་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཀྱི་
ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་ནི་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཡང་། མའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གྲང་པའི་རེག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གནན་
༡༠ ལ་བྱས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་བས་ན། འགལ་བ་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

དཔེ་བསྟན་པའི་བྱིར་།

གྲང་བ་དང་ཆ་བའི་རེག་པ་ལྟ་བུའོ། །༡༥།

གྲང་བ་དང་ཆ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་རེག་པ་ཡིན་ཏེ།
༡༥ དེ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །གྲང་བ་དང་ཙྰ་པའི་རེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་བ་ཡང་
སྟེ་མ་དེ་དག་བཞིན་ཀྱི་སྟུར་པར་བྱའོ།

འགལ་བ་གཉིས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར་།

གཅིག་གིས་གཅིག་སྒྲངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །༡༦།

གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། ཡོངས་སུ་དྲར་
བཞེད། རྟོགས་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེའི་
དངོས་པོ་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ནོ། །འདི་
ལ་གང་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ན་གང་རྣམ་པར་གཙོད་པའི། ཡོངས་སུ་གཙད་
པར་བྱ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་གཙད་པར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་གནས་ ༥
པའི་ངོ་བོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཐོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ན་ཡང་དེའི་ངོ་
བོ་ཉམས་པར་རྣམ་པར་གཙད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་པར་མ་གཙད་ན་ཐོན་
པོ་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་
པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐོན་པོ་ལས་གཞན་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོན་ ༡༠
པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོན་པོ་བལྟར་རྒྱུ་བ་
མེད་པོ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ན་མི་དམིགས་པས་མེད་པར་ངེས་པའི་
བྱིར་རོ། །ངེ་ལྟར་ཐོན་པོ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་
པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་མཚར་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་ཡིན་
ན། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ནི་དངོས་སུ་འགལ་བ་ ༡༥
ཡིན་ལ། དངོས་པོ་གཉིས་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་དངོས་པོ་མེད་པ་
ལ་མི་འབྱུང་བ་ལས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་ཞིག་གཞན་
ལ་མེད་པར་ངེས་ཤེ་ན། གང་རྣམ་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་མ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲན་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲན་ཅིག་མ་ཉིད་ནི་ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ ༢༠

ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཏིན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྣམ་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བས་ན་རྒྱུ་ཅིག་མ་ཏིན་སྤངས་པར་སྤང་བ་ནི་འགའ་ཡང་
མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་ན། རྣམ་པ་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་
༥ བྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ངོ་བོས་དབེན་བའི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ།
དེ་བས་ན་མཐོང་བའམ་བརྟགས་པ་ཡང་རྒྱུ་ཞེས་བའི་རང་བཞིན་ཏིན་
གཞན་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། མ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཏྲག་པ་དང་འཛེལ་སྟེགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ངེས་པ་བརྟགས་པ་ཡིན་
པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་བདག་ཏིན་གཅིག་པར་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ།
༡༠ གང་ཞིག་ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་གཅིག་པ་ཏིན་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཏིན་གྱི་བྱིར་འདི་ནི་མཚན་ཏིན་ལས་ཟུར་བའི་འགའ་བ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཏིན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་འདིའི་དགོས་
པ་ཡིན་པས་སོ། །འགའ་བ་འདིས་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཏིན་ཐ་དད་པར་རྣམ་
པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཏིན་གྱི་བྱིར་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ལ་
༡༥ འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤང་བ་ཏིན་ཏུ་ཁས་སྤངས་ནས་དགག་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ཤ་ཟ་ཡང་གང་གི་ཚེ་སེར་པོ་
ལ་འགོག་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། སྤང་བ་བདག་ཏིན་ཁོ་ནས་དགག་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པས། སྤང་བ་ཏིན་ཏུ་ཁས་སྤངས་ནས་སྤང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་
ལས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡོངས་སུ་
༢༠ གཙོད་པ་ནི་དེ་མེད་བའི་བལྟར་རྒྱུ་བ་རྣམ་པར་གཙད་པར་བྱ་བ་ཡིན་

ཞིང་། གང་ཞིག་དེ་མེད་པ་ལ་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ངོ་མོ་དེ་ཡང་
 བཏྱར་རུང་བ་རྣམ་པར་གཅན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རང་ཉམས་
 བཞིན་ཏེ་ཉམས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡང་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །པན་
 རྒྱུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ངོ་མོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་གཅིག་
 པ་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འགལ་བ་འདི་ཡོད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ ༥
 གནས་པར་ཡང་འཇུར་རོ། །དེའི་བྱིར་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཐ་
 རྟེན་དེ། གཅིག་གིས་ན་གང་པ་རྩོལ་པའི་རེག་པ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་འགོག་
 པར་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །ཡུལ་ཡང་ཐ་དད་
 པ་ཡིན་ཏེ། པན་རྒྱུན་སྤངས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མཐའ་
 དག་ལ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ ༡༠
 འགལ་ཞིག་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་
 ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་འདི་གཉིས་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་གཅིག་འདུས་པ་མེད་དོ། །

འགལ་བ་རྣམ་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་སྒྲ་བ་ཉིད་དང་
 ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་ལ་མི་སྤྲོད་པའི་བྱིར་༥༥

འགལ་བ་རྣམ་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་སྒྲ་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་ ༡༥
 པ་ཉིད་འདི་གཉིས་ལ་མི་སྤྲོད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་མ་ཚང་པ་མེད་པའི་ཐམས་
 ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་ནི་སྒྲ་བ་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་ནི་མི་སྤྲོད་པ་ཡིན་ལ། མི་སྤྲོད་པ་
 ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདིས་ནི་གཞན་

དང་འགལ་བར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྣ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་
ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྣ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་
པའི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྣ་བ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
༥ སྤངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྣ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྣ་བ་ཉིད་ཡོད་
པས་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་ན་ཐུམ་བ་དང་སྣམ་བུ་གཉིས་པའི་ན་ཀྱི་
དེ་གཉིས་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། མི་
༡༠ སྤང་བས་ན་འགལ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། འགལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་
པར་རྟོགས་སོ་སྣམ་ཏུ་དོགས་པ་ལ།

མི་འགལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཀྱང་མེད་
པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །༡༧།

མི་འགལ་བ་སྣུབ་པ་ལས་ནི་ཞེས་བུ་བ་སྣོས་ཏེ། མི་དམིགས་ཀྱང་
༡༥ འདི་འགལ་བར་སྣུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་
པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
གང་གི་ཕྱིར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་གྱི།
འོན་ཀྱང་གཉི་ག་དམིགས་པ་ན་བརྟོག་པར་བུ་བ་བརྟོག་པར་བྱེད་པའི་དངོས་
པོར་ངེས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མ་དམིགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་

སྐྱ་པ་ཉིད་སྐྱུའ་པས་ནི་འགའ་པ་སྐྱུའ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་དེ་ལས་
གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་པའི་ན་ཏུ་སྒྲུ་པ་ཉི་ལྔ་པའི་བྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་སྟོགས་པ་དང་
 ལྷན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅི་སྟེ་ཚིག་ལ་སྟོགས་པ་ནི་
 འདོད་ཆགས་ལ་སྟོགས་པའི་འབྲས་ལྟར་ལྟར་པ་ཡིན་ན་ནི་ཚིག་ལ་སྟོགས་ ་
 པ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སྟོགས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། འབྲས་སུ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་རྩིག་ལ་སོགས་པ་
ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་ཕྱི་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ་༥༥༥

འདོད་ཆགས་དང་ཚིག་ལ་སྒྲིགས་པ་ཡང་སྐུ་དང་ལམས་ཕྱི་དོན་
 བོད་མ་གྱུ་པའི་སྐུའི་ཕྱིར་ལམས་ཕྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། འདི་ལས་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཆོག་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྲིག་པའི་འཇམ་པུ་མ་ཡིན་པར་བྱུང་ཅིག་
ཏུ་བྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྲིག་པ་དང་བྱུང་ཅིག་ཏུ་
བྱུ་བ་ལོག་པས་ཆོག་ཤིག་གོ་སྐུམ་ཏུ་དོགས་པ་ལ། སྐྱུ་བ་པ།

དོན་གཞན་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལོག་པས་ཆོག་ལ་སོགས་
པ་ལྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ༥༡༥།

དོན་གཞན་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལོག་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་མཐོང་བ་ཙམ་
ཁྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྒྲུ་
བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐལ་བར་ཡང་
འགྱུར་རོ། །

༥ དེ་ལྟར་ན་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བ་དང་ལྷན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ༢༥ །

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་བྱིར་བྱི་དོན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་
ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལས་པལློག་པ་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་སུ་གྱུར་
བ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
༡༠ ལས་པལློག་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཚིག་
ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚིག་ལ་སོགས་
པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་རེ་རེ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
རྒྱུན་ཏུ་སྒྲས་ནས། ཚུལ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་གཏན་ཚིགས་
༡༥ ཀྱི་རྒྱུན་ཏུ་སྒྲུ་བར་འདོད་ནས། །

ཚུལ་གཉིས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་འགལ་བ་
ཡིན་ནོ། ། ༢༦ །

ཚུལ་གཉིས་ཤེས་བྱ་བ་སྒྲས་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་

པར་སྐྱར་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ནི་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་བྱེ་
ཐག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱུང་། །

གཏིས་པོ་གང་ཞེ་ན། ༥༧༥

གཏིས་པོ་གང་གི་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོན་
བ་ནི། ། ༥

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའོ། ༥༧༦

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་
པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱར་རོ། །

བྱས་པ་ཉིད་དང་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་
རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱལ་བ་པ་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། ༥༧༧

བྱས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །
བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། བརྩལ་
མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟེ་བ་དང་། ཤེས་པ་ནི་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་
བཤད་པ་སྟེ། སྟེ་བ་ནི་སྟེ་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་ལ་བཤད་པ། ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་
པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་འདྲིར་ནི་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་

བ་གཟུང་སྟེ། དེས་ན་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་
འདི་གཉིས་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་བྱིར་འདི་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཡ་ འདི་གཉིས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་
པ་ཡིན་ལ། །༢༧།

འདི་གཉིས་ཀྱི་ནུས་བྱ་བ་སྣོན་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ་ནི་
བྱས་པ་ཉིད་དང་བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་གཉིས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་
༡༠ ཡིན་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པས་
བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་ཀྱང་ཅིའི་བྱིར་འདི་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

སྒྲས་པ།

དེ་གཉིས་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་
ཡ་ པའི་བྱིར་འགལ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །༢༨།

དེ་གཉིས་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་རྟག་པ་ཉིད་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་རྟག་
པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་འགལ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་བའི་བྱིར་འདི་གཉིས་
 འགལ་བ་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཇེས་སུ་དབག་བ་ལ་ནི་སྐྱས་བ་
 བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མ་སྐྱས་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། འདོད་བ་ནི་མ་
 སྐྱས་བ་ཡིན་ན། དེ་བས་ན་འདོད་བ་ལ་གཞོད་བ་བྱེད་བ་འདི་གཉིས་
 ལས་གཞན་ཡིན་ན་ཇེས་བྱ་བ་བསྟན་བའི་བྱིར་སྐྱས་བ། | ༡

འདོད་བ་ལ་གཞོད་བ་བྱེད་བའི་བྱིར་འགལ་བ་
 གསུམ་བ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནམ། || ༩ ||

འདོད་བ་སྐྱས་མ་སྐྱས་བ་ལ་གཞོད་བར་བྱེད་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 བསྐྱབ་བའི་བྱིར་འགལ་བ་གསུམ་བ་ཡང་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནམ། གཉིས་ནི་
 སྐྱས་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གསུམ་བ་ཡིན་ན། || ༡༠
 འདོད་བ་ལ་གཞོད་བའི་དཔེ་བརྟེན་བ་ནི། |

དཔེར་ན་འདུས་བ་ཡིན་བའི་བྱིར་མིག་ལ་སོགས་
 བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་
 བའི་ཡན་ལག་བཞིན་ན་ཇེས་བ་ལྟ་བུའོ། || ༩༠ ||

དཔེར་ན་ཇེས་བྱ་བའོ། | མིག་ལ་སོགས་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། | གཞན་
 གྱི་དོན་ནི་དགོས་བ་པོ་ལ་ལེགས་བ་ཏེ་བར་བྱས་བ་གང་ཡིན་བ་ནི་གཞན་
 གྱི་དོན་ཏེ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའོ། | འདུས་བ་ཡིན་བའི་བྱིར་། བསགས་བ་
 ཡིན་བའི་བྱིར་ཇེས་བྱ་བ་གཏན་ཆོགས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་བ་ནི་རྩལ་པ་

རབ་བསམས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། འདུས་པའི་ངོ་བོ་ནེས་སྒྲིམ་སོ།
མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་
སོགས་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱུས་ལྷན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་། འདི་ནི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ།
༥ འདིར་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་འདུས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་
མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུས་ལྷན་
ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་གཞན་གྱི་དོན་
བྱེད་པ་ཡིན་པས། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱོལ། །
ཅི་ལྟར་འདི་འདོད་པ་ལ་གཞིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །

༡༠ དེ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་
འདོད་དེ། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་འགལ་
བའོ། །༡༧།

དེ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ།
བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་འགལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། འདུས་པ་
༡༥ མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་
ཉིད་དོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་
ཡིན་པས། འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའོ།
སྐོལ་བ་གངས་ཅན་དེ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་

ཉིད་ཀྱི་འདོད་པའོ། །དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་འདུས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་
 ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གངས་ཅན་
 དག་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ན་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟིན་པ་དང་། བདག་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་བས་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ལ་ཕན་པར་
 ཕྱིར་བ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་གང་ལ་ཕན་པར་ཕྱིར་བ་དེ་
 ནི་སྐྱོད་པར་ཕྱིར་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་ཡང་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་
 ཀྱིས་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་
 ཕྱིར་བ་ནི་འདུས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་དོ་ཞེས་པར་བྱུང་བོ། ། ༡༠

སྐྱབ་དཔོན་བྱུགས་ཀྱི་སྒྲུང་བོས་འགལ་བ་འདི་ཡང་བསྟན་ན། རྣམ་
 འགྲེལ་ཕྱིར་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་དུ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱོས་ཤེ་ན། ཅིག་
 ཤོས་ཀྱིས་སྐྱས་པ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱས་ཤེ་ན། འདི་གཉིས་ཁོ་ནའི་
 བྱང་ཀྱི་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥༢ ༥

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱི་སྐྱབ་པར་ཕྱིར་བ་འདི་གཉིས་ཁོ་
 བྱང་ཀྱི་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱབ་པར་ཕྱིར་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ན་དེ་ཅི་ལྟར་སྐྱས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱབ་པར་ཕྱིར་བ་གཉིས་
 ཀྱི་བྱང་ཀྱི་འདུས་ཤེ་ན།

ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདོད་པའམ་སྒྲ་བ་ཡིན་ཡང་རུང་ཞེ། སྒྲུབ་པར་འདོད་
བས་ཡུལ་རུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་བ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་
བས་ན་བྱེ་བྲག་མེད་དོ།

ཚུལ་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་
ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་བྱ་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། ༡༥༥ །

ཚུལ་གཉི་ག་མ་གྲུབ་ན་འགལ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ཟེན་དོ། །དེ་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་ན་ཡང་མ་
ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན།

དཔེར་ན་སྒྲ་བའི་བྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའམ། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ། །འདི་ལ་ནི་ལྷོག་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། རྗེས་སུ་གོ་
བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ཡིན་དེ།། ༡༥༦ །

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པའོ། །སྒྲ་བའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
གཏན་ཆེགས་སོ། །འདི་ལ་ལྷོག་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་དེ།
བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མ་ཡིན་

བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྣ་བ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་བས་ན། ལྷོག་པ་
མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅིའི་བྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་འདྲོད་ཆགས་དང་གྲུབ་པ་
དག་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་། དེ་ལ་ཆོག་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བྱིར་རོ།། ༡༧༥

ཕྱོགས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། འདྲོད་
ཆགས་དང་གྲུབ་པ་དག་ནི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྣོན་ཏེ། དབང་
བོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་དབང་བོའི་
ཉམ་པར་ཤེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། དབང་བོའི་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། འདྲོད་ཆགས་དང་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ་
ཡོད་དམ་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྣ་བའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པ་མེད་པས་མ་
ངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ད་ནི་གཉིས་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་ངས་པར་བརྗོད་པའི་བྱིར་
སྣོན་པ།

ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་ངས་པ་ཡིན་
ཏེ།། ༡༧༦

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བྱུང་
ཡིད་གཏིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དགོང་དེ།

དཔེར་ན་སྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་
གསོན་པོའི་ལྷས་ནི་བདག་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལྟ་བུའོ།། ༩༩།

ཡ

བདག་དང་བཅས་པར་འདུག་པ་ནི་བདག་དང་བཅས་པར་འདུག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་
ཚོས་ཅན་ནོ། །གསོན་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ། ཤེ་བ་
ལ་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །སྟོག་ནི་དབྱགས་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།
སོགས་པ་ནི་མིག་འབྱེད་པ་དང་འརྒྱུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ ༡༠
ཚོས་དེ་ནི་སྟོག་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྟོག་ལ་
སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་གསོན་པོའི་ལྷས་སོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་
བས་ཤེས་བྱ་སྟེ། འདི་གཏན་ཆོགས་སོ། །ཐུན་མང་མ་ཡིན་པ་འདི་ཡང་
ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བྱུགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་རྒྱ་རྣམ་
པ་གཏིས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཉིད་ཡིན་དེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ ༡༡
རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཏིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་བྱུང་
དང་། ལྷ་བ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་གཏིས་ལས་གཅིག་ལ་ཡང་ཡོད་པར་
མ་དེས་པའི་བྱུང་རོ། །རྣམ་པ་གང་དག་གིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་
བསྐྱས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་མི་འཕྱར་དེ། འདི་རྣམ་པ་

གཞན་མེད་ན་ནི་ཕྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་གཉིས་ལས་གཅིག་
 དང་མ་ཐལ་པར་བསྟན་པར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་པས་ན་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཆོས་གཉིས་མ་དེས་པར་ཡོད་པར་སྟོན་ན་ནི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་མ་དེས་པར་ཡོད་པར་ཡང་བསྟན་པར་མི་བྱས་
 ན་ནི་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེས་པར་ཡོད་པ་བསྟན་ན་ནི་
 འགལ་བའམ་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་པས་ན་གཉིས་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཅི་ལྟེ་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ཡང་ཡོད་
 པར་དེས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་
 པར་དེས་པ་ཡང་གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་མི་འཁྲུལ་པར་ཡོད་པར་དེས་ན་ནི་
 ༡༠ འགལ་བའམ་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །མི་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཡོད་པར་དེས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཐུན་མོང་གི་མ་དེས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེ་པ་དང་། ལྷོག་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ། རྗེས་
 སུ་འགྲོ་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེ་པར་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ལ་ཡང་ཡོད་པར་དེས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ༡༡ པས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་།

བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་
 བ་ལས་གང་ལ་སྟོག་ལ་སོགས་པ་གནས་པར་འགྱུར་
 བར་སྤང་པོ་གཞན་ནི་མེད་དོ། ༡༠༠།

བདག་དང་བཅས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བདག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
འབྲུག་པ་ནི་བདག་དང་བཅས་པའོ། །གང་ལས་བདག་གྲམ་བ་དེ་ནི་བདག་
མེད་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་སྤང་བོ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། གང་དངོས་པོའི་ཚོས་སྟོག་ལ་སྟོགས་པ་འདི་
གནས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་བས་འདི་དེ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་པའི་རྒྱ་ ༥
ཡིན་ནོ།

ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་གཞན་མེད་ཅེ་ན། སྟོས་པ།

བདག་གནས་པ་དང་རྣམ་པར་གཙོད་པ་དག་གིས་
ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ॥ ༡༠༡ ॥

བདག་གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་ ༡༠
དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་།
དེའི་ནང་ཏུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་བདག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་གཞན་
མེད་དོ།

ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་བསྟན་ ༡༥
ནས། གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་།

འདི་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་གནས་པར་ཡང་ངེས་
པ་མེད་དེ། ॥ ༡༠༢ ॥

དེ་བས་ན་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་
 གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དམ་ཐུན་མོང་མ་ ཡིན་པའི་མ་དེས་པར་འགྱུར་
 བ་དེ་བས་ན། མཚུག་པས་པའི་ཐམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་སྟོན་པར་
 བྱེད་དེ། གསོན་པོའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། །འདི་ལྟར་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ཡང་གནས་པར་དེས་བ་མེད་བ་ ༥
 དེ་བས་ན། དེ་གཉིས་དང་ཐལ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱལ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་དེས་
 བར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ལས་དེས་པར་ཁོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ལས་ཁོག་པ་ཉིད་ཏུ་མ་གྱུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། རེ་ཞིག་ ༡༠
 སྟོག་ལ་སོགས་པ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ཁོག་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བདག་དང་བཅས་པའམ་བདག་མེད་པ་འགའ་ཞིག་
 ལས་ཁོག་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཙམ་ཏུ་ནི་དེས་པར་བྱ་བས་ན།
 ཐམས་ཅད་ལས་ཁོག་པ་ཡིན་པར་ནི་དེས་པར་མི་བྱས་སོ། །དེ་བས་ན་
 གང་ལས་ཀྱང་ཁོག་པ་མེད་དོ། །

॥ ༡༥

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེས་པ་ཡིན་མོད་ཅི་ན།
 བདག་གཅིག་ལ་ཡང་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། ॥ ༡༠༥ — ༡༠༦ ॥

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། བདག་དང་བཅས་པའམ་བདག་མེད་པའི་

དོན་ལ་སྟོག་ལ་སྟོགས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
བདག་གཅིག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བདག་དང་བཅས་པའམ་བདག་
མེད་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱའི་བྱིར་ཏེ། སྟོག་ལ་སྟོགས་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་
ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ངེས་
པ་ན། བདག་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་འམ་བདག་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ནི་
ངེས་པ་མེད་པས། ཅི་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པ་ཡོད། ॥

བྱི་རྒྱལ་བ་ལ་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པས།
དེ་བས་ན་གཏན་ཆོགས་འདི་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
ཡང་མེད། ལྷོག་པ་ཡང་མེད་པས། བདག་དང་བཅས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡོད་པར་ཐེ་
ཆོམ་བ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ཏུ་དོགས་པ་ལ།

བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལས་དེའི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་
མེད་དེ། ॥ ༡༠༧ ॥

༡༡ བདག་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ལས་སྟོག་ལ་སྟོགས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་ལ། བདག་མེད་པ་ལ་ཡང་
མེད་དོ། །བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལས་ཤེས་བྱ་བའི་ལྷ་
པ་ནི་ལྷོག་པའི་སྟུ་ལ་བཞུགས་པར་བལྟའོ།

ཅི་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་
 ཅེ་ན། ལྷོག་པ།

གཅིག་མེད་པར་ངེས་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་གཤོན་
 མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ༥༠༥

རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་ལྷོག་པ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་ ༥
 ཅིག་ཤོས་གཉིས་པ་ཡོད་པར་གཤོན་མི་བྱ་བར་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་པར་ངེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་
 བས་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཅིག་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པ་
 མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་གཅིག་ལ་གཉི་ག་མེད་པར་ངེས་པ་
 མེད་དོ།

༥༠

ཅེའི་ཕྱིར་གཅིག་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་ངེས་པ་མི་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་ནི་ཡན་ཚུན་
 རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་ལ་ ༥
 ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ༥༠༥

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་ནི་ཡན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་

བའི་ངོ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། །པན་ཚུན་རྣམ་
 བར་གཙོན་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ངོ་པོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ནའོ། །ཇིས་སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་བ་
 དང་ལྔ་ལྔ་བ་གཉིས་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 ༥ གཉིས་ནི་པན་ཚུན་རྣམ་པར་གཙོན་པའི་ངོ་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་རྣམ་པར་
 གཙོན་པས་གང་ཡོངས་སྐྱེ་གཙོན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྐྱེ་སྐྱེས་ཏེ་གནས་པ་
 ཡིན་ལ་དང་། མེད་པ་རྣམ་པར་གཙོན་པས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡོངས་སྐྱེ་གཙོན་དོ།
 དེ་བས་ན་རང་མེད་པར་རྣམ་པར་གཙོན་པས་ཡོད་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ།
 མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྗེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ངོ་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ།
 ༡༠ རྣམ་པ་དང་ལྔ་ལྔ་བའི་ངོ་པོ་ཡང་ངོ་པོ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་གཙོན་ནས་
 ཡོངས་སྐྱེ་གཙོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཇིས་སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་བ་མེད་པ་ནི་
 ལྔ་ལྔ་བ་ཡིན་ལ། ལྔ་ལྔ་བ་མེད་པ་ནི་ཇིས་སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་
 ན་ཇིས་སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་ན་ཡང་ལྔ་ལྔ་བ་ཡོད་པར་ངེས་པ་
 ཡིན་ལ། ལྔ་ལྔ་བ་མེད་པ་ངེས་པ་ན་ཡང་ཇིས་སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་བ་ཡོད་པར་ངེས་
 ༡༥ པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གལ་ཏེ་བདག་དང་བཅས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་ལ།
 བདག་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་ལ་སྟོན་
 བའི་ཇིས་སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་བ་དང་ལྔ་ལྔ་བ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་དེ། དངོས་
 པོ་གཅིག་ལ་རྩས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འགལ་
 བའི་བྱིར་། དེ་གཉི་ག་མེད་པར་ངེས་པར་མི་རྒྱུད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱི་
 ༢༠ སྟོན་པའི་ངོར་བྱས་ཏེ། བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པའི་དངོས་པོ་

ཡོད་མེད་རྩ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཚད་མའི་དབང་
 གིས་ཏེ། དེས་ན་གཉི་ག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེེ། །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་ལ་
 སྒྲིག་ལ་སྒྲིགས་པའི་ཡོད་མེད་རྩ་བེ་ཚོམ་ཟེ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ངེས་པ་
 ཡང་མ་ཡིན། མེད་པར་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ ༥
 དང་ལྷོག་བ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེེ། །ཅི་སྟེ་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བ་དང་ལྷོག་བ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་པ་ཡོད་
 བར་ངེས་པ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བ་ཁོ་
 ཅུར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འགའ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་
 ངེས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་བ་གཉིས་ལ་ཐེ་ ༡༠
 ཚོམ་ཟེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

॥

ཅིའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

।

བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ལ་ངེས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ॥ ༡༡༠ ॥

བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་འགའ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ ༡༥
 ལྷོག་པར་དེ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་པའི་
 རྒྱུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་ན། བསྐྱུ་བ་
 པར་བྱ་བ་མི་འགྱུ་བ་ལ། འགའ་བ་ཡང་མི་འགྱུ་བ་ལོ། །པདག་དང་པཅས་པ་
 དང་པདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་མི་སྟོད་པ་དེ་བས་ན།

སྒྲིག་ལ་སྒྲིག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་གསོན་པོའི་ལྷས་ཆོས་ཅན་ལ་བདག་
ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་སྒྲིག་ལ་སྒྲིག་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་
བསྟན་ནས། མཐུག་བསྐྱུ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་པ།

༥ དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་པོ་དག་ལས་ཚུལ་རེ་རེ་ཡང་
གཉིས་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཇི་རིགས་པར་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་མ་གྲུབ་པ་
དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །༡༡།

དེ་ལྟར་ན་བསྟན་མ་ཐག་པའི་རིམ་པས་ན་ཚུལ་གསུམ་པོ་དག་གི་
༡༠ བར་ནས་གང་གི་ཆེ་ཚུལ་རེ་རེ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་གྱུར་བ་
དང་། ཚུལ་གཉིས་གཉིས་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་གྱུར་བ་དེའི་
ཆེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་
སྒྲུང་བ་དང་། ཇི་རིགས་པར་ཉེས་བྱ་བ་ནི་གང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་
ཆོམ་ཟ་ན་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་གང་རུ་རིགས་པ་དེ་ནི་མ་གྲུབ་
༡༥ པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དང་གང་ལ་
གང་དང་གང་གིས་སྒྲུར་བ་ནི་དེ་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་
བཤད་ན། དེ་འདྲར་མ་སྒྲིམ་ཏེ། །༡༢།

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མི་སྤྱི་ལ། མི་སྤྱི་བ་དེའི་བྱུང་མ་
སྒྲིལ་སོ།།

ཅེའི་བྱུང་མི་སྤྱི་ཅེ་ན།

འབྲས་བུའམ་རང་བཞིན་ནམ་མེ་དམིགས་པའི་

མཚན་ཏིན་སྒྲིལ་པ་ལས་འགལ་བ་མི་སྤྱི་ལ།། ༡༡༥ །

འབྲས་བུའམ་རང་བཞིན་ནམ་མེ་དམིགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིལ་ཏེ། གང་
གི་བྱུང་འགལ་བ་མི་སྤྱི་པའི་བྱུང་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དེ་
གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཏིན་སྒྲིལ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་ལས་
སྒྲེ་པའི་མཚན་ཏིན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཏིན་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཡང་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་
བས་བྱུང་བ་ཏིན་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། གང་གིས་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཅི་ལྟར་ན་པདག་གི་རྒྱ་
དང་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འདོར་བར་འགྱུར་ན། མི་དམིགས་
པའི་མཚན་ཏིན་སྒྲིལ་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཏིན་
མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཏིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འབྲལ་
བ་ཡིན་པའི་བྱུང་འགལ་བ་ཏིན་མི་སྤྱི་དོ།།

འོན་ཏེ་དེ་དག་ལས་གཞན་ལས་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ན།

མི་འབྲལ་པ་ཅན་གཞན་ནི་མེད་དོ།། ༡༡༦ །

གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མི་འབྲལ་པ་ཅན་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲིལ་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ཏིན་རྒྱ་ཏིན་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་བྱེད་ཀྱི་བླ་པོ་མ་གཏན་ཆོག་ཀྱི་སྟོན་འདི་གང་
ལ་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་པ།

དེ་ལྟ་བུ་ན་དངོས་པོ་མ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བྱུགས་པ་ཡིན་པས་ན་ལྷ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེའི་དོན་དབྱེད་པ་དག་ལ་
འགལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་ནི་སྟོབ་པའི་སྟོན་ཏེ་བཤད་
དོ།། ༡༡༦ །

གང་གི་བྱིར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་
མི་སྟོན་པ་དེ་བས་ན། ལྷ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
འགལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་བསྟན་ཏེ། ལྷ་ལས་སྟབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ ༡༠
གང་གིས་ཚུལ་གསུམ་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ལྷ་ལས་སྟབ་པའི་
ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཆོད་མས་སྟབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་མ་མཐོང་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུགས་པ་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། དངོས་པོ་མ་
མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅི་མ་མོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་མཐུའོ། །དེས་
བྱུགས་པ་ནི་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅི་མ་ལས་རྣམ་ ༡༡
པར་བཞག་པ་ལྷ་ལས་སྟབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་
ཆོད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ལྷ་ལས་སྟབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་གང་གི་ཆོད་ཏེ་བྱས་ཤིང་། དེའི་དོན་དབྱེད་པ་

དག་ལས་ཤེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། ལྷང་གི་དོན་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དབང་བོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་
བ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྩ་མ་བྱས་པ་དེ་དབྱུང་བ་ལ་ཁྱུགས་པ་ན། སྒྲིབ་དཔོན་
ཀྱིས་ལྷང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
༥ གང་ཡིན་པ་ལྷང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།
ཅིའི་ཕྱིར་ལྷང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་སྲིད་པར་
ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ།

བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ནི། དོན་རྣམས་ནི་དོན་
རྣམས་ལ། འབྱུང་བས་རང་བཞིན་ལོག་པར་སྟོན་པ་
༡༠ སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༡༡༧༥

བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་དོན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ལོག་པར་
འགལ་བའི་ངོ་བོ་སྟོན་ཏེ། སྤྱི་བ་དེ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མི་འབྱུང་བ་
ཅན་སྲིད་དོ། །འབྱུང་བས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་པར་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་དང་དེ་སྟོ་
༡༥ འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅི་སྟེ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་སྒྲིམ་བྱ་གཞན་ལ་
ཡིད་བརྟན་རྩ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་རྩ་གནས་པར་འདུག་

ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པར་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དག་
 དང་ཅིག་ཅར་རུ་མངོན་པར་འབྲེལ་ཏི། ༡༡༩།

གང་ཞིག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དག་
 དང་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྒྲིའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་
 ༥ པ་རྣམས་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ཏིན་རྗེས་སུ་བཞིན་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་
 རུ་སྒོང་བ་ཏིན་སྐྱབ་པ་སྟེ། དེས་ན་ཅིག་ཅར་རུ་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ཏིན་
 ཐམས་ཅད་རུ་སྒོང་བ་ལ་ངེས་པས་དེས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏི། །སྒྲི་འདི་ལ་དང་སྒོང་
 ཆེན་པོ་གཞིག་ཟེ་ན་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་སྒྲིང་བ་དང་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ལ། ཐམས་
 ཅད་ན་གནས་པ་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དག་རུ་འདྲུ་བའི་སྟོན་ནས་འབྲེལ་
 ༡༠ པར་སྒྲུའི། །དེ་ལ་གཞིག་ཟན་གྱི་སྟོན་མ་ལྟ་བུ་གས་ནི་གསལ་བ་དང་བལ་
 བའི་ཡུལ་ན་ཡང་སྒྲི་གནས་པར་སྐྱབ་པའི་བྱུར་ཆོད་མ་འདི་སྒྲུས་སོ།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཕུ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཡུལ་གྱི་
 དཔེ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ཡང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་
 རང་དང་ལྗན་བ་ཅན་དག་དང་ཅིག་ཅར་རུ་མངོན་པར་འབྲེལ་ཞིང་
 ༡༥ ཐམས་ཅད་རུ་སྒོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །སྒྲི་ཡང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་
 པ་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དག་དང་ཅིག་ཅར་རུ་འབྲེལ་ཏི་ཞེས་ཕུ་བ་ནི་
 གཏན་ཆོགས་གྱི་བྱོགས་གྱི་ཆོས་ཏིན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཏིན་ཡིན་པར་སྐྱར་བའི་བྱུར་། །

དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཙམ་གྱི་རྗེས་

སྤྱ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པའི་
རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་
དེའི་ཡུལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་
ཡིན་ནོ།། ༡༢༠།

ཏ

དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། ཡུལ་ཐམས་
ཅད་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ལ་ཡོད་པའི་
རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཅམ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅམ་ཡིན་
ལ། དེ་དང་རྣམ་སྤྱ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་སྤྱ་འཇུག་པའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན།
དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་ཅན་དེ་དག་ ༡༠
གི་ཡུལ་ནི་དེའི་ཡུལ་ལ། །དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་དེ། དེའི་དངོས་པོ་
དེ་བས་ནའོ། །གང་ཞིག་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་
གཏོན་མི་ཟ་བར་དེ་དག་གི་ཡུལ་ན་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གྱི་ནི་
འབྲེལ་བ་ཅན་དེའི་རྣམ་སྤྱ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པ་ ༡༡
ཡིན་ནོ། །བདག་པོ་ནི་བ་ལང་དང་རྣམ་སྤྱ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་བ་
ལང་གི་སྒྲིང་ན་མི་འདུག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཅི་ལྟར་ན་འབྲེལ་
བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུར་དེའི་ཡུལ་ཉིད་ན་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ན་

གང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཡུལ་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་
 ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོའི་བདག་ཏིན་གྱིས་ཁྱབ་
 བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པར་ནི་འདྲ་བའི་
 མཆོད་ཏིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་
 ༥ ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གང་རྩ་གང་འདྲ་བ་དེ་ནི་དེ་བདག་གི་བའི་ངོ་
 བོར་བར་རྩ་སྒྲངས་ཤིང་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་ཡུལ་ན་བདག་ཏིན་གནས་
 བར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་དེའི་ངོ་བོ་ན་གནས་པ་ཏིན་དེ་བར་རྩ་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྫས་གང་ལ་གང་ཞིག་
 འདྲ་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་བདག་ཏིན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ༡༠ ཡུལ་ན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ན་གནས་
 བའི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཡུལ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་
 བའི་མཆོད་ཏིན་གྱི་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཁྱབ་
 པ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བས་ན། དེའི་ཡུལ་ན་འདྲུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ༡༥ ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ནོ། །

པེ་ཏ་རའི་སྤྱིར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་།

སྤྱིར་བ་གཉིས་པ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་
 གང་ཞིག་གང་ན་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་མེད་དེ།

དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ལ། གསལ་བའི་བར་རྣམས་ལ་ཡང་དམིགས་བའི་
 རིག་བྱར་གྱུར་བ་སྦྱོར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་
 དམིགས་པ་འདི་དང་རང་བཞིན་དེ་ནི་མན་ཚུན་འགལ་
 བའི་དོན་ཏུ་སྦྱབ་བ་ཡིན་པས་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྦྱེད་ *
 བར་བྱེད་དོ།། ༡༢༡།

སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་ཏེ། དམིགས་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཏུ་གྱུར་བ་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་
 བས་ན་སྦྱང་བ་མི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་བཟོད་ནས་། དེ་ནི་དེ་ན་མེད་དེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྦྱར་ཏུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་སྦྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟུབ་ ༡༠
 བར་བྱ་བ་ནི་སྦྱང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྦྱར་ཏུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་
 ཟུབ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་
 མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། །བྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར་།
 གསལ་བའི་བར་རྣམས་ན་ཡང་དམིགས་བའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བ་མི་
 དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་པར་ནི་གསལ་བའི་བར་ ༡༥
 ཡིན་ཏེ། གསལ་བས་སྦྱང་བའི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ནོ། །པ་ལང་གི་སྦྱི་སྦྱང་བ་
 ཡིན་ཡང་གསལ་བའི་བར་ན་རྟ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་ཁ་ཅིག་དང་།

སྒྲིང་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ལ་མེད་ཅོ་ཞེས་
བྱ་བར་མངོན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་འདི་དང་སྒྲུབ་སྒྲུལ་པའི་རང་བཞིན་ནི་
པན་རྒྱན་འགལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་དེ་
གཉིས་ཆོས་ཅན་ལ་གཅིག་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྒྲིད་པར་བྱེད་རོ། །དོན་གཅིག་ལ་
ལ་ནི་པན་རྒྱན་འགལ་བའི་རང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་དག་
གཅིག་གིས་གསལ་བའི་བར་དང་གསལ་བས་སྒྲིང་བའི་ནམ་མཁའ་ན་ཡོད་
པར་བསྒྲུབས། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་དེ་མི་དམིགས་པས་ན་མེད་པར་བསྒྲུབས་པ།
གཅིག་ལ་རྩས་གཅིག་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །ལྷང་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་
༡༠ ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་བསྒྲུབས་པ་
དེ་གཉིས་ནི་འགལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
སྒྲི་གཅིག་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་དང་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་
འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲིང་བར་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་བས་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཉིད་དང་། སྒྲིང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
༡༡ བར་ན་མི་དམིགས་པས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རོ།
དེ་བས་ན་བསྟན་པཅོས་བྱེད་པས་འགལ་བས་ཁུབ་པ་མ་མཐོང་བས། འགལ་
བས་ཁུབ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི་འགལ་བ་མི་འབྱུང་བའི་གོ་སྒྲུབས་བྱེད་པ་
ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་ནི་འདི་མི་སྤྲོད་ཅོ་ཞེས་བྱ་བས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་
སྒྲིང་བར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
༢༠ སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅི་ལྟར་གཏན་ཆོགས་

ཆོགས་ཀྱི་དཔེ་མེད་དོ་ཞེས་མི་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་ལས་
ལོགས་ཤིག་ན་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དེ། གཏན་ཆོགས་ཉིད་ཏུ་དཔེ་འདུས་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེའི་མཆོན་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བཟོད་དོ་ཞེས་
སྒྲིམ་གྱིས། དཔེའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཏུ་ནི་མ་སྒྲིམ་
པ་སྟེ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་གཏན་ཆོགས་ལ་མཁོ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བཟོད་
བར་བྱ་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེ་ན། རོན་གོ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲིམ་དེ། དཔེའི་མཆོན་ཉིད་གང་ལ་རོན་དེ་དགོས་པའམ་བཟོད་བར་བྱ་བ་
གོ་བར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་
བས་ན་འོ། །དཔེའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ནི་རི་ལྟར་དཔེ་ཁོང་ཏུ་རྒྱན་བར་
བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ལ། དཔེ་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ནས་ཁོང་
ཏུ་རྒྱན་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དཔེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དཔེ་རྟོགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོ་བ་སྟེ། ཟུམ་པའམ་བཟོད་བར་བྱ་བ་དཔེ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡང་གོ་བ་སྟེ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།

॥

ཅི་ལྟར་རོན་གོ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ།

|

ཁ་ གཏན་ཆོགས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་
དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པའི་
ཕྱེ་བྲག་མེད་བར་བཤད་པ་ལ། ཡང་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་ནི་
འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ནི་སྟེ་བ་དང་དེ་ཙམ་

གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བྱ་བར་
 བཤད་དེ། དེ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གང་ན་རུ་
 བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་ལ། མེ་མེད་ན་རུ་བ་ཡང་
 མེད་དེ། དཔེར་ན་ཆང་མང་དང་གཞན་པ་ལྟ་བུའོ།
 གང་ན་བྱས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ལ། ་
 མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཡང་མི་སྤིང་དེ། དཔེར་
 ན་བྱམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཤད་པར་
 བྱའོ། །གཞན་རུ་ན་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་མི་མཐུན་
 པའི་སྟོགས་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཇི་སྟོན་སྟོས་
 པའི་རྣམ་པ་དག་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །འབྲས་བུའི་^{༡༠}
 རྟགས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་རུ་ངེས་པའམ། རང་བཞིན་
 གྱི་རྟགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དོན་
 འདི་བསྟན་པ་ན་ཡང་དཔེ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཚུལ་ནི་དེ་ཙམ་རུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །༡༢༩།

འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དང་མི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གདན་ཚིགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་དེ་དག་སྦྱར་བུན་མོང་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བ་ཚིག་གོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིད་པ་དང་།
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྲུག་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱལ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བྱེ་བྲག་
 ༥ མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྦྱར་བཤད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་པ་
 དེ་བས་ན། དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་གི་མཐར་ཐུག་པར་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ།
 དེ་བས་ན་བྱེ་བྲག་དུ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་སྦྱེ་བ་དང་དེ་
 ཅུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། འབྲས་
 བུ་སྦྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། འབྲས་བུའི་སྦྱེ་བ་ཤེས་ན་ནི་མཐུན་
 ༡༠ པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྲུག་ལས་
 ལྷོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་ནི་དེ་ཅུམ་གྱི་རྗེས་
 སུ་འབྱུག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སྦྱུལ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཅུམ་ཡིན་ཏེ། སྦྱུལ་པར་བྱེད་པ་ཅུམ་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ནི། སྦྱུལ་པར་བྱེད་པ་ཅུམ་
 ༡༥ ཡོད་ན་བསྦྱུལ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱུལ་པར་བྱེད་པ་ཡང་གང་གི་
 ཚེ་བསྦྱུལ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཅུམ་ཉིད་ཀྱི་དེའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་
 འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ། རང་བཞིན་གྱི་གདན་ཚིགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་
 ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྲུག་ལས་ལྷོག་པར་
 ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱུའི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱེ་བྲག་གི་
 ༢༠ མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བྱེ་

ཐག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ན་དེས་རིང་འབྱུང་
ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་དེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་འདོད་
པས་བྱེ་ཐག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པར་སྒྱུར་རོ། །གང་ན་རུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཁུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་དེ། ཁུབ་པ་ཡང་བྱ་ ༥
དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྒྱུབ་པའི་ཚད་མ་ལས་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་
ན་དཔེར་ན་ཚད་མང་ལྟ་བུའི་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །མེ་མེད་ན་རུ་
བ་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ལྷོག་པ་བསྟན་དོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་
གཞན་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་དེ། མེ་ལོག་ན་རུ་
བ་དེས་པར་ལྷོག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མང་ ༡༠
ལས་གཞན་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའོ། །གང་ན་བྱས་པ་ཉིད་ཡོད་
པ་དེ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་ལ་ཁུབ་པ་བསྟན་དོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཡང་མི་
སྟོན་དེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ལྷོག་པ་བསྟན་དོ། །ཁུབ་པ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་
ཚད་མ་ཡང་ཚིགས་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁུབ་ ༡༥
པ་རབ་རུ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་བསྒྱུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་ན་ལྷོག་པར་
བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་གདོན་མི་བླ་པར་དེ་དཔེར་ན་བྱས་
པ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན། གཞན་རུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་དེ། གང་གི་བྱུང་གཞན་
རུ་ན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མོ་མཐུན་པའི་བྱོགས་དང་མི་མཐུན་ ༢༠

པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཇི་སྐད་སྟོན་པའི་རྣམ་
པ་དག་དང་ཞེས་བྱ་བ་དེས་པ་སྟེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པར་དེས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
དེས་པ་ཇི་སྐད་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ། །ཕྱེ་ཐག་
༥ གི་མཆོན་ཏིང་བསྟན་ན་ནི་ཇི་སྐད་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
ཏིང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱེ་ཐག་གི་མཆོན་ཏིང་ཁྱད་གཞན་དུ་བསྟན་པར་
མི་བྱས་ཏེ། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་དེའི་འབྲས་བྱ་སྟེ་དུ་བའོ།
དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེའི་འབྲས་བྱ་ཏིང་དོ། །དེ་ཏིང་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་མེ་ལ་དུ་བ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བྱ་ཏིང་དུ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
༡༠ འབྲས་བྱ་ཏིང་དུ་དེས་པ་ཕྱེ་ཐག་གི་མཆོན་ཏིང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་གཞན་དུ་བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་
བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱེ་ཐག་གི་མཆོན་ཏིང་གི་ངོ་བོ་
ཡང་གཞན་དུ་བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ། །འདི་ལྟར་སྐྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་།
དེའི་བདག་ཏིང་གི་དངོས་པོ་ཆོང་མང་དང་བུམ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་
༡༥ ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཁུབ་པ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་མ་སྟོན་བས་ནི་
ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འབྲས་བྱ་ཏིང་དུ་
རབ་བྱ་བུ་བ་པ་ལ་ནི་སྐྱའི་དངོས་པོ་མེད་ན་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཡིན་པར་རྟགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཏིང་གི་བྱིར་གཞོན་མི་ཟ་བར་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་ངོ་
༢༠ བོ་མེད་ན་འབྲས་བྱའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་འཕ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་འཇམ་དངོས་པོ་མེད་པ་འདྲ་ཆོས་མི་མཐུན་
པའི་དཔེར་འདོད་དོ། །དེ་པས་ན་དཔེ་མེད་པ་ན་གཏན་ཆོག་མ་གྱི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་པ་འཇམ་ལྡོག་པ་བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཆོག་མ་
གྱི་རྗེས་སུ་བཤད་པ་ཁོ་ནས་གཏན་ཆོག་མ་ལ་ཁུལ་པ་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་
མ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་དང་། ཁུལ་པ་རབ་ཏུ་སྐྱུ་པ་པའི་ ༥
གཏན་ཆོག་མ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱ་མེད་ན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྒྲུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་
འདི་བསྟན་པ་ན་དཔེ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁུལ་པ་སྐྱུ་པ་པའི་ཆོད་མ་
སྟོན་པ་དང་ལྡོག་པ་སྟོན་པའི་འགའ་ཞིག་སྒྲུང་པར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་
པའི་དོན་དེ་བསྟན་པ་ན་ཡང་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ག་ལས་ཤེ་ན། ༡༠
བཤད་པ། གང་གི་རྗེས་སུ་ཅམ་རྩ་ཟད་པ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་
པས་ནའོ། །དཔེའི་རྗེས་སུ་ནི་དེ་ཅམ་རྩ་ཟད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཁུལ་པ་སྐྱུ་པ་
པར་བྱེད་པའི་ཆོད་མ་སྟོན་པ་ཉིད་ཅམ་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་
ཡིན་ལ། ཁུལ་པ་རབ་ཏུ་སྐྱུ་པ་པ་ལ་ཡང་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་ན་སྐྱུ་པ་
པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཅམ་བྱ་བ་དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་ ༡༥
པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཏན་ཆོག་མ་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ཁོ་ནས་བཤད་
པ་ཡིན་པས། དཔེའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཅེ་ཞིག་བྱ། ॥

འདིས་ནི་དཔེའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་

དེ། ॥ ༡༢༥ ॥

གཏན་ཆོག་མ་ཁྱེ་ལ་བཤད་པ་ལས་དཔེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་
འདིས་ནི་དཔེ་ཉེས་པ་དཔེ་ལྟར་སྟངས་པ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
སྟངས་བཤད་པ་སྟབས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དཔེ་སྟངས་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་
འབྲས་ལྟ་སྟབས་པར་བྱེད་མི་ལྷན་པ་དེ་ནི་དཔེ་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟགས་
༥ གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

དཔེར་ན་སྟེན་ཉིད་ཀྱི་པ་སྟེ། ལྷན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར་། ལས་དང་། རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་། བྱམ་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་སྟབས་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་དང་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། ༡༢༥ །

- ༡༠ དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལྟར་སྟངས་པའི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་ཏེ།
སྟེན་ཉིད་ཀྱི་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ལྷན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོག་མ་
ལས་དང་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་
དང་མཐུན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་།
༡༥ སྟབས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་། གཉི་ག་མེད་པའི་དཔེ་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ།།
བསྟན་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་ལས་ཏེ། དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།
སྟབས་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་
ལྷན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་པ་མ་ཡིན་པ་

ཆོད་ཡོད་པ་ནི་ལྷས་ཅན་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ཏུ་སོང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 རྣམ་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱལ་ཐ་རབ་ནི། ཕྱེ་ཐག་པ་དག་རྟག་པར་འདོད་དོ། །དེ་
 བས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་ནི་གཉི་ག་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་དང་ལྷས་ཅན་ཡིན་པའི་
 བྱུང་རྩོ། །

॥ ༥

དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། དཔེར་ན་སྐྱ་པའི་བྱུང་ན་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
 སོ་ཆེད་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་འདི་ནི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་། འཆི་པའི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལམ་སོ་ཆེད་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་
 ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་མ་ཡིན། ལམ་སོ་ཆེད་མི་བཞིན་
 ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། ༡༢༦ །

དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ་ནི་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་

པ་དེ་དག་ལ་དེ་གླེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་
ཟེ་བ་དང་། སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་དང་། གཉི་ག་ལ་
ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བའོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་
ཆགས་ལ་སྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའོ།
ལ་སྐྱུ་བའི་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་སོ། །ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ལ་
ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འཆི་བའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས།
འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའོ། །མི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སྟོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་ཞེས་
པ་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་
ལ་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཡོད་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་འཆི་བའི་
ཆོས་ཅན་རྩ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའོ། །འདོད་ཆགས་
ལ་སྟོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། དེ་གཉི་
ལ་ག་ཡང་ལམ་པོ་ཆེའི་མི་དཔེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་དང་། འདོད་
ཆགས་ལ་སྟོགས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
པ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་གང་སྐྱུ་བ་དེ་ནི་འདོད་
ཆགས་ལ་སྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། འདོད་པའི་མི་

པའིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱས་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ནི་
མི་རྟག་པ་སྟེ། བུམ་པ་པའིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ།། ༡༢༧།

དེ་པའིན་རྒྱ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེ་གང་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིད་པ་ཙམ་རྒྱ་སྐྱད་ལ། ༥
བསྐྱབ་པར་བྱ་བས་ཁུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་མེད་པ་ཞེས་བུའོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རབ་རྒྱ་མ་བསྐྱན་པ་ནི། དཔེ་གང་
ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཡུང་སྐྱ་བ་པོས་མ་བསྐྱན་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་མ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་
པའི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་སྐྱ་བ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱས་པ་ཉིད་ ༡༠
རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་ཞེས་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བུའོ། །དེ་བས་ན་སྐྱ་བ་ཉིད་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ལ་དེས་པ་དེས་ན། ཁུབ་པ་བསྐྱན་
པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་མི་པའིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོད་པའི་སྐྱས་སྐྱར་
ཚོལ་བ་ཡང་གཟུང་པར་བུའོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་མི་ལ་སྐྱ་བ་ཉིད་དང་། ༡༥
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་རྒྱ་ནི་བྱུང་ན།
ཁུབ་པ་མ་བྱུང་སྟེ། དེས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་
ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱབ་བུའོ། །བྱས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །བུམ་པ་པའིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་

འདི་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་
བྱམ་པ་ནི་སྤྱོད་དང་འདྲ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་སྒྲོ་ནས་འདྲ་བར་
ནི་རྟོགས་པར་མི་བྱས་ཏེ། ཏྲ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་
སྟེ་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ངོ་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱུང་ན་ནི་དེ་ལྟ་
༥ ན་ནི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འབྱུང་ཏེ། དེ་བས་
ན་གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་
ལ་ངེས་པ་བརྟུན་ནས། ངེས་པ་སྤྱོད་པའི་བྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོག་གི་
དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དཔེར་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་ཡང་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོག་མ་
༡༠ སྤྱོད་པ་ཁོ་ནར་དཔེར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་བ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་
པ་ཅེས་ཁོ་ནར་ཏེ་བར་སྤྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་མཐུན་བས་ནི་བསྤྱོད་
པར་བྱ་བ་མི་འབྱུང་བོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་ལྷན་པ་
དཔེ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་ཡང་འདིར་མ་སྤངས་ལ། ཆོས་མཐུན་པའི་དོན་
སྤངས་པ་ཏེ་བར་མཁོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་སྤྱོད་པ་བའི་ཉེས་པའི་
༡༥ བྱིར་དཔེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་པོས་ནི་འདིར་གཞན་ལ་ཁོང་ཕྱི་རྒྱུ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་ལ་སྤྱོད་མེད་མོད་ཀྱི།
འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་པོས་ཉེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ནི། གང་
མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །༡༢༤།

དེ་པལྱེན་རྩ་དཔེ་གང་ལ་རྗེས་སྤྱོད་ལྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 དེ་སྒྲན་ཅེས་བྱའོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཕྱི་
 དཔེ་དགོད་པས། བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་དེས་པར་ནི་དཔེ་པསྟན་པར་བྱ་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནི་བྱས་པའི་བྱིར་མི་རྟག་པ་ཁོང་རྩ་ཚུར་པར་
 འགྱུར་པ་ཞིག་ན། འདྲིར་ནི་མི་རྟག་པ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་དེས་པར་ཡོད་པར་ ༥
 པསྟན་པས། བྱས་པ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་མ་དེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་
 པས་ན་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་དེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་པས་
 ན་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་དེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་པསྟན་
 པ་ཇི་འདྲ་པ་དེ་འདྲ་པས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོང་རྩ་ཚུར་པ་མེད་དོ། །འདྲི་
 ལྟར་གང་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་པས་མི་རྟག་པ་རྗེས་སྤྱོད་ནས། དེ་ནི་ ༡༠
 བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་པས་བྱས་པ་ཉིད་སྟུབ་པའོ། །དེ་པས་ན་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་བྱས་པ་ལ་དེས་པར་ཡོད་པར་པསྟན་ཕྱི། བྱས་པ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་
 ལ་མ་པསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་བརྩེ་ལ་མ་ཐག་
 ཏུ་བྱུང་པ་ཉིད་ལ་དེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བརྩེ་ལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་
 པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་པལྱེན་རྩ། བྱས་པ་ཉིད་ལས་མི་ ༡༥
 རྟག་པ་ཉིད་ཁོང་རྩ་ཚུར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་
 ནི་དེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱས་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་གནས་པའི་
 མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་དེས་པར་ཡིན་མོད་ཕྱི། འོན་ཀྱང་སྟེ་པས་དེས་པར་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་པསྟན་པ་དེ་པས་ན། རང་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་སྟེ་
 པས་ཉེས་པའི་བྱིར་སྟོན་ཡིན་ནོ། །དེ་པས་ན་རྗེས་སྤྱོད་ལྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ ༢༠

ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སྐྱ་བ་པོའི་ཉེས་པ་ལས་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི་སྐྱ་བ་པོའི་ཉེས་པ་
ཡང་བསམ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་རྩོ།

ཆོས་མཐུན་པས་ཡིན་ནོ། ༡༢༩།

ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེའི་ཉེས་པ་རྣམ་པ་དགྲ་བསྟན་ནས་ཆོས་མི་
མཐུན་པའི་དཔེའི་ཉེས་པ་རྣམ་པ་དགྲ་བསྟན་པའི་བྱུང་སྐྱུས་པ།

ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་། རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་ལས་དང་
ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལས་མི་ལྡོག་པ་ཅན་དག་ཡིན་ནོ། ༡༣༠།

སྐྱ་རྟག་པ་རྟེན་བྱ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཏན་
ཆོགས་སུ་བྱ་བ་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ནི་བསྐྱུབ་པར་
བྱ་བ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ནི་རྟག་པའི་བྱུང་རྩོ།
ལས་ནི་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་རྣམས་ལུས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་བྱུང་རྩོ། །ནམ་མཁའ་ནི་གཉི་ག་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།

རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་དང་། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་རྩོ། །བསྐྱུབ་
པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། །བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་དང་གཉི་
གའོ། །དེ་དག་མི་ལྡོག་པ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་གང་དག་ལ་

ཡིད་པ་དེ་དག་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཅན་ནོ།
དེའི་དཔེ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

དཔེ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་།

དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་བ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། དཔེར་ན་སེར་རྒྱ་ལ་སོགས་ ༥
པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའམ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
རྟགས་སུ་གྱུར་པ་ཆོད་མ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་བསྟན་པ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ནེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཆོས་མི་
མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའམ། ༡༠
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དེས་ནི་སྐར་མ་ཤེས་
པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱུ་མཆོག་དང་
སྒྲིང་ངེས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་
དཔེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལྷོག་པ་ ༥

ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ།། ༡༣༡ །།

- དེ་བཞིན་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། བསྐྱུ་བ་བར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་ནི་
བསྐྱུ་བ་བར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ། གང་རྒྱ་བསྐྱུ་བ་བར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་
ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ནི་བསྐྱུ་བ་བར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བཤེས་པའོ།།
བསྐྱུ་བ་བར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དཔེར་བྱ་བའི་བྱུར་།
དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བསྐྱུ་བ་བར་བྱ་བ་གཅིག་གོ། ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ཉེས་པ་མ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱུ་བ་བར་བྱ་བ་གཉིས་པའོ། །སེར་སྒྱུ་ལ་
སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཅན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་དང་འདོད་
ཆགས་དང་བལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཅི་ཚོགས་ཡིན་དེ།
ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གྱུར་བའི་
ཆོད་མའི་ཕུལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོད་མའི་བྱེ་བྲག་
གོ། གང་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སུ་གྱུར་
བའི་ཆོད་མའི་ཕུལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ཡོད་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བཤེས་པའོ།།
དེ་འདྲ་བའི་བསྟན་པ་གང་དག་ལ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ།
དེ་བས་ནའོ། །ཆོད་མ་ཕུལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ནི་འདྲིར་སྐར་མ་ཤེས་པའི་མན་
དག་ལ་བསམས་དེ། སེར་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའམ་
ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་སྐར་མ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅིའི་

ཕྱིར་མ་བསྟན། མ་བསྟན་པ་དེ་བས་ན། ཐམས་ཅད་མཆོད་པའམ་ཡིད་
ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེད་མ་འདྲིར་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། ཀང་
ནིག་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའམ་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ནི་སྒྲར་མ་ཤེས་པ་ལ་
སྒྲིགས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའམ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སུ་བྱུང་བ་བསྟན་
ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱེ་མཆོག་དང་སྟོང་རིས་དང་དེ་སྟེ་པ་གང་ཡིན་པ་ཁྱེ་ ༥
མཆོག་དང་སྟོང་རིས་ལ་སྒྲིགས་པ་སྟེ། ཉམ་མཁའི་གོས་ཅན་ལ་སྒྲིགས་
པའི་སྟོན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
འདྲིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཁྱེ་མཆོག་དང་སྟོང་རིས་ལ་སྒྲིགས་པ་ལས་ནི་
ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྟོག་པར་
ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲར་མ་ཤེས་པ་ཡང་སྟོན་ལ། ཐམས་ ༡༠
ཅད་མཆོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའམ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འབྱུང་
མོད། འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། ཤེས་པ་འདི་ནི་ལྟས་ཅན་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པར་མི་བྱུང་ངོ་॥

སྒྲུབ་པ་ལས་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི། དཔེར་
ན་གསུམ་རིག་པའི་བྲམ་ཟེ་ནི་མི་འགའ་ཞིག་གི་པོ་རྒྱུད་ ༡
བར་འདོད་པའི་ཆོག་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདོད་
ཆགས་ལ་སྒྲིགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ཉི་ལྟེ། །འདྲིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། ཆོག་

ལ་སྟགས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་
 སྐྱབ་པའོ། །གོ་བྱ་ཏ་མ་ལ་སྟགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྟན་ཅིས་
 བྱ་སྟེ། དང་སྟོང་ཡིད་ལས་བྱུང་པ་ལ་སྟགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དྲན་
 པ་དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་རིག་པའི་བམ་ཐེས་ཆོག་གཟུང་
 བར་བྱ་ཞིང་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ ༥
 ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གོ་བྱ་ཏ་མ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་ལྷོག་
 པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གོ་བྱ་ཏ་མ་ལ་སྟགས་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་འདོད་
 ཆགས་ལ་སྟགས་པ་དང་ལྟན་པ་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་
 རིག་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཆོག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཅི་
 དེ་དག་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ ༡༠
 བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་བའོ། །

॥

གཏི་ག་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་ནི། དཔེར་ན་
 སེར་སྐྱ་ལ་སྟགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཀྱན་
 ཏུ་འཛིན་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱུང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཆོས་མི་ ༡
 མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་
 བ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་

པར་བྱེད་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའོ། །དཔེར་ན་ཁྱེ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་བུ་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉི། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉི། ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་དང་ཀུན་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་། ཁྱེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དེ་
དག་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ ༥
ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཀུན་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་མི་ལྟན་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟེད་
ཀྱི་གཞུང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་
པར་འབྱུང་མོད་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དཔེ་གསུམ་པོ་བསྟན་པའི་བྱིར་།

། ༡༠

ལྷོག་པ་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱེ་བའི་བྱིར་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །
གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་མེད་ན་དེ་ནི་
སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྫོང་འི་རུམ་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་རྫོང་འི་རུམ་བུ་ལས་གཏི་ག་ ༡
ལྷོག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་བམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱལ་བར་

ལྷོག་པ་མ་གྲུབ་པའི་བྱེད་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ།། ༡༣༧ །།

གང་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པ་ནི་ལྷོག་པ་མེད་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
༥ ནི་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་བའི་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །འདིར་
ལྷོག་པ་བསྐྱན་པ་ནི། གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་པ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་རྗེས་སྐྱོད་ནས། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་སྐྱབ་སྟེ། །དེ་བས་ན་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ཁུབ་པ་བསྐྱན་
༡༠ ཏོ། །རྫོའི་རྒྱམ་བྱ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། །འདི་ཅི་ལྟར་ལྷོག་པ་
མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྫོའི་རྒྱམ་བྱ་ལས་རི་ཅམ་རྩ་གཉི་ག་ལྷོག་པ་དེའི་
བྱེད་རོ། །ཅི་གལ་ཏེ་རྫོའི་རྒྱམ་བྱ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་
དང་སྐྱས་པ་ཉིད་གཉི་ག་ལོག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁུབ་པ་ལྷོག་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱའི་བྱེད་འདི་ནི་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།
༡༥ ཁུབ་པ་ཡང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅི་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ་ཐམས་ཅད་
ཅེས་བྱ་བ་སྐྱོས་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་སྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་དེས་པར་
བསྐྱན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་ནི་ཁུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷོག་པ་དེ་

མ་གྲུབ་པའི། རོན་ལོ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དཔེ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རང་
གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་དཔེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། ॥

ལྷོག་པ་རབ་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་པ་
དཔེར་ན་སྤྱི་ནི་བྱས་པའི་བྱིར་མི་རྟག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ॥ ༡༩༥ ॥

གང་རུ་ལྷོག་པ་རབ་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་ལ་དེ་སྟན་ཅིས་བྱའོ། །སྤྱི་
མི་རྟག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །བྱས་པའི་
བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །འདྲིར་གཞན་གྱི་རོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་
པའི་ཆོ་གཞན་ལས་རོན་དེ་ཁོང་རུ་རྒྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང་དག་ ༡༠
དུ་ཟིན་ཡང་ཅི་སྟེ་པ་རོལ་བོས་མ་དག་པར་བཟོད་པ་སྟེ། འདི་ནི་རི་
ལྟར་བཟོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་རིགས་པ་དེ་
ལྟར་ནི་མ་བཟོད་ཀྱི། གཏན་ཆོགས་ནི་བཟོད་དེ། དེ་བས་ན་བཞན་གྱི་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ལ་སྤྱི་བས་ཉེས་པའི་བྱིར་གཏན་ཆོགས་སམ་དཔེའི་ཉེས་པ་
ཡང་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁོང་རུ་རྒྱད་ ༡༡
བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་
ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ནི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་ཆོག་གིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

དེ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཀྱི་བཞུགས་
 བ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཞུགས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་ཆོག་གི་དོན་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲིར་ནི་ལྷོག་པའི་
 ཆོག་མ་སྐྱར་བས། དེ་བས་ན་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྐྱུ་མ་མི་
 ༥ འདྲ་བ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱུ་མ་པར་བྱེད་པ་བཞུགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱུ་མ་པར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷོག་པ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་སྐྱུ་མ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་བཞིན་ཀྱི་ནི་མ་བཞུགས་ནོ། །དེ་བས་ན་ལྷོག་པ་མ་བཞུགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྐྱུ་མ་པའི་སྒྲོན་ལྷན་ཏེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷོག་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ནི། དཔེར་ན་གང་མ་བྱས་
 ༡༠ བ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །༡༢༤།

ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གང་ལ་ལྷོག་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་
 ལྟར་ཅིས་བྱའོ། །གང་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔེ་
 དཔྱད་པའོ། །འདྲིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་ཆོག་དག་གིས་གཏན་
 ཆོག་མ་ནི་བསྐྱུ་མ་པར་བྱ་བ་ལ་དེས་པར་བཞུགས་པར་བྱ་བའོ། །གང་
 ༡༥ གི་ཆོ་བསྐྱུ་མ་པར་བྱ་བ་དེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བཞུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་
 དེའི་ཆོ། བསྐྱུ་མ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱུ་མ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་དེས་པ་
 ནི་ལྷོག་པའི་ཆོག་ལས་བཞུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་གཏན་ཆོག་ས་
 ནི་བསྐྱུ་མ་པར་བྱ་བ་ལ་དེས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཏེ་བསྐྱུ་མ་པར་བྱ་
 བ་མེད་པ་ནི་སྐྱུ་མ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་དེས་པ་ཡིན་པར་མ་བཞུགས་

ནི་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་པར་
 མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་ལ་
 དེས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་
 མེད་པ་ནི་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་དེས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་
 མོ། །ལྷོག་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ན་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་ ༥
 པ་མེད་པ་ལ་དེས་པར་བསྟན་གྱི། བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱུ་པ་པར་
 བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་དེས་པ་ཡིན་པར་མ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལྟར་གང་མ་བྱས་
 པ་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་རྗེས་སུ་བརྟེན་ནས། དེ་ནི་རྟག་པ་
 རྟེན་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་དོན་འདི་
 ཡིན་ཏེ། མ་བྱས་པ་ནི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མ་བྱས་ ༡༠
 པ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་དེས་པ་ཡིན་པར་
 བསྟན་གྱི། རྟག་པ་ཉིད་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་
 ན་བསྐྱུ་པ་པར་བྱ་བ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྷོག་པའི་ཚིག་གྲུས་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷོག་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་སྐྱུ་པ་པོས་ཉེས་པའི་བྱིར་ཉེས་
 པ་ཡིན་ནོ།

॥ ༡༡

དཔེའི་སྟོན་གྱི་དཔེ་བསྟན་ནས། ཉེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱུ་བསྟན་པའི་བྱིར་།

དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་པ་དེ་དག་གིས་ནི་གཏན་ཚིགས་གྱི་
 སྐྱེའི་མཆན་ཉིད། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་

དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ་
 ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པར་
 མི་བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་དབང་གིས་དེ་དག་བསལ་
 བར་རིག་པར་བྱའོ།། ༡༩༥།

- ༥ དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
 ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་བཅོང་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 བ། དེ་དག་གིས་ནི་གཏན་ཚིགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ་
 དེ་ངེས་པར་བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་
 ༡༠ ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་རྩ་ཁྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནམ་ནི་
 བ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་
 ཉིད་ཁོང་རྩ་ཁྱད་པར་བྱས་ན་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་ན། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པར་མི་བྱས་སོ།
 དེ་བས་ན་དོན་གྱི་དབང་གིས་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་དག་བསལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 ༡༥ བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ངེས་པའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གསལ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ན། དེ་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་འདི་ཅུམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟོས་
 ཟིན་ཏེ།

ཐུན་འབྱེན་པ་བསྟན་པའི་བྱུང་།

མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྣམ་པ་ནི་ཐུན་འབྱེན་
པ་དག་ཡིན་ནོ། ༡༢༤།

ཐུན་འབྱེན་པར་ལྟ་བུ་ནི། མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྣམ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྣམ་ཏེ། སྣམ་པ་འདིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་བྱུང་ཆོག་ལ། ༎
སྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོག་ཐུན་འབྱེན་པ་ཡིན་པར་བཤད་
པའི་བྱུང་། །

ཐུང་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་སྣམ་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བརྗོད་པ་ནི་ཐུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཞ
ཏེ། དེས་ཕ་རོལ་པའི་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་
གོགས་བྱེད་པའི་བྱུང་རོ། ༡༢༥།

གང་ཐུང་ཞེས་བྱ་བ་སྣམ་ཏེ། མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། མ་
ཐུབ་པ་དང་། འགལ་པ་དང་། མ་དེས་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
བརྗོད་པའི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཐུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཚང་ཀ
བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
དེ་ཅི་ལྟར་ཐུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྣམ་པ། མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་

པའི་ཚིག་དེས་པ་རྩལ་པའི་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རོན་ཁྱད་ཡིན་པ་
 དེས་དེས་པར་སྐབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འགལ་པ་བཞིན་དུ་
 གདོན་མི་བ་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྐབ་པ་ཁོ་ནའི་བྱིར་སྐྱེད་ལྱིན་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་གྱི། རོན་ཁྱད་པ་རྩལ་པའི་འདོད་པ་དེས་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་
 ༥ བྱིར་དེས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་དེ། དེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་
 བས་ན་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྐབ་པ་ཉིད་ཁྱད་ཡོད་དོ། །སྐྱེད་ལྱིན་པར་སྐྱེས་
 ཟིན་དོ།

སྐྱེད་ལྱིན་པ་ལྟར་སྒྲུང་པ་དག་ནི་ལྟག་གཙོད་
 རྣམས་དེ། ༥༧༠ །

༡༠ སྐྱེད་ལྱིན་པ་ལྟར་སྒྲུང་པ་ནི། སྐྱེད་ལྱིན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བས་ན་
 སྐྱེད་ལྱིན་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའོ། །དེ་དག་ཁྱད་གང་ཞེ་ན། ལྟག་ཚོད་དོ་ཞེས་
 བྱ་བའོ། །ལྟག་ཚོད་གྱི་སྐྱ་ནི་ལན་དང་འདྲ་པ་ལ་ལྟག་ཚོད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ།
 ལན་གྱི་གནས་སུ་རབ་དུ་སྐྱར་པའི་བྱིར་ལན་དང་འདྲ་པ་ནི་ལྟག་ཚོད་ཡིན་དོ།
 ལན་དང་འདྲ་པ་དེ་ཉིད་ལན་གྱི་གནས་སུ་རབ་དུ་སྐྱར་པ་ཉིད་དུ་རབ་
 ༡༥ དུ་བསྐྱར་པའི་བྱིར་།

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དག་ནི་
 ལྟག་གཙོད་རྣམས་ཡིན་ནོ། ༥༧༡ །

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་མི་ཡངས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་

མྱེས་ཏེ། ཆོག་འདིས་ཐོད་པས་ན་ཐོད་པའོ། །དེ་ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། ལན་
དང་འབྲ་པའི་ལྷག་ཆོད་ནི་ལྷག་ཆོད་ནམས་ཡིན་ནོ། །

རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་ཆོག་གི་དངོས་པོ་རྩུང་ཟད་བཤད་པ་ཡིས།

ཟླ་འོད་ལྷ་ཡུའི་དགེ་བ་ནི་མེད་པདག་གིས་གང་ཐོབ་པས།

ཡེ་ཤེས་ཆོས་མཆོག་གང་ཡིན་རྒྱ་མེད་གོ་འཕང་ཐོབ་ཡུར་ནས།

དེ་ཕྱིར་པདག་ནི་འགྲོ་ལ་པན་པ་འཕའ་ཞིག་ཕྱད་པར་ཤོག།

མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་བརྩིས་ནས།

ཆོགས་བཅད་ནམས་ནི་ཆོག་སྟོང་དང་།

དེ་བཞིན་བརྒྱ་ལྷག་བཞི་དག་དང་།

བརྒྱན་རྩ་ཅ་བརྒྱན་རབ་ཏུ་ལྷན།

རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་

རྫོགས་སོ། །

ཤུག་ཐུབ་པས་བརྒྱད་ཀྱི་སྡེ་པོ་ཆེ།

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ལྷ་སྟོགས་མ་ལུས་པ།

ཉི་མས་དམག་རུམ་རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཡིས།

པདག་གི་ལྷ་བ་རྩུངས་ཕྱུང་ངོ་མཚར་ཉིད།

རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
བ་སྒོམ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མངའ་བ་ཐོགས་སོ།།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དང་། རྒྱ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དག་
སྒོར་རྩམས་ལོ་གས་བསྐྱར་ཅིང་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ།།

༥ རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཐུ་མ་ཏི་ཀླུ་རྟེན་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དག་
སྒོར་སྒོ་ལྟན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲན་གྱིས་ཡུལ་དབྱས་གྱི་དཔེ་དང་གཏུགས་
ཏེ་ལེགས་པར་བསྐྱར་ཅིང་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ།།

SANSKRIT — WÖRTERBUCH

bearbeitet von

Otto Böhtlingk

und

Rudolph Roth

St Petersburg 1855-75

SEVEN VOLUMES

Reprinted together with

NACHTRÄGE von Richard Schmidt, Leipzig 1928

Also published in three volumes:

SANSKRIT—WÖRTERBUCH

in Kürzerer Fassung

von

OTTO BÖHTLINGK

St. Petersburg 1879-89

Hailed as "the greatest achievement of Indological scholarship in 19th-century Europe" (Basham), the Sanskrit-Wörterbuch by Otto Böhtlingk and Rudolph von Roth remains unsurpassed even more than a hundred years after its first publication, from 1852 to 1875, under the auspices of the Russian Imperial Academy of Sciences. Indeed, all the Sanskrit dictionaries published subsequently draw heavily from this "splendid monument of German diligence" (Winternitz).

Published by

MOTILAL BANARSIDASS

PUBLISHERS PVT. LTD.

Delhi

BUDDHIST TRADITION SERIES

Edited by Alex Waymen
(ISBN: 81-208-0287-x)

Vol. 1 Indian Buddhism: A Survey with Bibliographical Notes—by Hajime Nakamura

(ISBN: 81-208-0272-1)

2 Nagarjuniana: Studies in the Writings and Philosophy of Nagarjuna—by Chr Lindtner

(ISBN: 81-208-0288-8) (C)

(ISBN: 81-208-0395-7) (P)

3 Chinese Monks in India—by Latika Lahiri

(ISBN: 81-208-0062-1)

4 Buddhism in Central Asia—by B N. Puri

(ISBN: 81-208-0372-8)

5 Dharmakirti's Theory of Hetu-Centricity of Anu—mana—by Mangala R Chinchore

(ISBN: 81-208-0623-9)

6 The Legend of King Asoka: A Study and Translation of the Asokavadana—by John S. Strong

(ISBN: 81-208-0616-6)

7 Buddhist Insight—by George R. Elder

(ISBN: 81-208-0675-1)

8 Buddhism Transformed: Religious Change in Sri Lanka—by Richard Gombrich and Gananath Obeyesekere

(ISBN: 81-208-0702-2)

9 The Buddhist Tantras: Light on Indo-Tibetan Esotericism—by Alex Wayman

(ISBN: 81-208-0699-9)

10 The Lion's Roar of Queen Sri-mala—by Alex Wayman and Hideko Wayman

(ISBN: 81-208-0731-6)

11 The Buddha Nature: A Study of the Tathagatagarbha and Alayavijnana—by Brian E. Brown

(ISBN: 81-208-0631-x)

12 Evolution of Stupas in Burma—by Sujata Soni

(ISBN: 81-208-0626-3)

13 Buddhist Parables—by Eugene Watson Burlingame

(ISBN: 81-208-0738-3)

14 The Debate of King Milinda—by Bhikkhu Pesala

(ISBN: 81-208-0893-2)

15 The Chinese Madhyama Agama and the Pali Majjhima Nikaya—by Bhiksu Thich Minh Chau

(ISBN: 81-208-0794-4)

16 Sudden and Gradual—by Peter Gregory

(ISBN: 81-208-0819-3) (Shortly)

17 Yoga of the Guhya Samajatantra: The Arcane Lore of the Forty Verses—by Alex Wayman

(ISBN: 81-208-0872-x)

VOLUMES IN PROGRESS

The Anagata Vamsa Desana—Ed. John C. Holt Tr. by Udaya Meddegama

The Buddhist Art of Nagarjunakonda—*Elisabeth Rosen Stone*

Chinnamasta : The Aweful Buddhist and Hindu Tantric Goddess—*Elisabeth Anne Benard*

The Enlightenment of Valrocana—*Alex Wayman*

A History of Indian Buddhism—*Akira Hirakawa*, Tr. by Paul Grover

Introduction to the Buddhist Tantric Systems (MKHAS GRUB RJE)—*Ferdinand D. Lessing and Alex Wayman*, Trs

Nagarjuna's Refutation of Logic: Vadalya-prakarana : Edition of the Tibetan Text—*Fernando Tola & Carmen Dragonetti*
On Voidness—*Fernando Tola & Carmen Dragonetti*

The Salistamba Sutra—*N. Ross Reat*

The Skill in Means Sutra—*Mark Tatz*

Untying the Knots in Buddhism (Selected Essays)—*Alex Wayman*

SACRED BOOKS OF THE EAST

Editor: F. MAX MULLER
(50 Vols.)

These volumes of the Sacred Books of the East Series include translations of all the most important works of the seven non-Christian religions that have exercised a profound influence on the civilizations of the continent of Asia. The Vedic Brahmanic System claims 21 volumes, Buddhism 10, and Jainism 2, 8 volumes comprise Sacred Books of the Parsees, 2 volumes represent Islam, and 6 the two main indigenous systems of China. Translated by twenty leading authorities in the respective fields, the volumes have been edited by the late F. Max Muller. The inception, publication and the compilation of these books cover 34 years.

[ISBN: 81-208-0101-6]

50 Vols

(Available in specially designed cartons)

VOLUMES

- 1, 15. *The Upanisads* in 2 vols., F. Max Muller
- 2, 14. *The Sacred Laws of the Aryas* in 2 vols., Georg Buhler
- 3, 16, 27, 28, 39, 40. *The Sacred Books of China* in 6 vols., James Legge
- 4, 23, 31. *The Zend Avesta* in 3 vols., James Darmesteter and L. H. Mills
- 5, 18, 24, 37, 47. *Pahlavi Texts* in 5 vols., E. W. West
- 6, 9. *The Quran* in 2 vols., E. H. Palmer
7. *The Institutes of Vishnu*, Julius Jolly
8. *The Bhagavadgita with the Sanatsujatiya and the Arugita*, Kashinath Trimbak Telang
10. *The Dhammapadam*, F. Max Muller, Sutta-Nipata, V. Fausboll
11. *Buddhist Suttas*, T. W. Rhys Davids
- 12, 26, 41, 43, 44. *The Satapatha Brahmana* in 5 vols., Julius Eggeling
- 13, 17, 20. *Vinaya Texts* in 3 vols., T. W. Rhys Davids and Herman Oldenberg
19. *The Fo-Sho-Hing-Tsan-King*, Samuel Beal
21. *The Saddharma-Pundarika or The Lotus of the True Law*, H. Kern
- 22, 45. *Jaina Sutras* in 2 vols., Hermann Jacobi
25. *Manu*, Georg Buhler
- 29, 30. *The Grihya-Sutras* in 2 vols., Hermann Oldenberg and F. Max Muller
- 32, 46. *Vedic Hymns* in 2 vols., F. Max Muller and H. Oldenberg
33. *The Minor Law-Books*, Julius Jolly
- 34, 38. *The Vedanta-Sutras* in 2 vols., with Sankaracarya's Commentary, G. Thibaut
- 35, 36. *The Questions of King Milinda* in 2 vols., T. W. Rhys Davids
42. *Hymns of the Atharva-Veda*, M. Bloomfield
48. *The Vedanta-Sutras with Ramanuja's Sribhasya*, G. Thibaut
49. *Buddhist Mahayana Texts*, E. B. Cowell, F. Max Muller and J. Takakusu
50. *Index*, M. Winternitz

ANCIENT INDIAN TRADITION AND MYTHOLOGY

Mahapuranas
Translated into English
100 Vols. (Approx.)

Ed. J.L. Shastri/G.P. Bhatt

English translation of *Puranas* planned in a hundred volume Series, of which 40 Volumes have appeared so far. Translation of each *Purana* is accompanied by a critical introduction, general index and footnotes

Demy 800 pp. 300 to 400, pages per volume (cloth bound with plastic cover)

VOLUMES ALREADY RELEASED

- Vols 1-4 SIVA PURANA Tr J L Shastri
Vols. 5-6 LINGA PURANA Tr. J.L. Shastri
Vols 7-11 BHAGAVATA PURANA Tr G V Tagare
Vols 12-14 GARUDA PURANA Tr. J.L. Shastri
Vols. 15-19 NARADA PURANA Tr G V. Tagare
Vols. 20-21 KURMA PURANA Tr G.V. Tagare
Vols 22-26 BRAHMANDA PURANA Tr G.V Tagare
Vols. 27-30 AGNIPURANA Tr. N Gangadharan
Vols 31-32 VARAHA PURANA Tr J.L. Shastri
Vols 37-38 VAYU PURANA Tr. G.V Tagare
Vols 39-48 PADMA PURANA Tr N.A. Deshpande

PURANAS UNDER PREPARATION/PRESS

- Bhavisya Purana • Matsya Purana • Brahma-Vaivarta Purana
Skanda Purana • Devi Bhagvata Purana • Vamana Purana
Malika Purana • Vishnu Purana • Markandeya
Purana • Visnudharmottara Purana

